Ազգ
Azg
armenian daily
23 ԱՊՐԻԼ 2003 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 77 (2762)

Բաղդադում զոհված 3 հայերը միեւնույն ընտանիքից են

Օրերս լուր էր տարածվել, որ Իրաքում պատերազմական գործողությունների ընթացքում զոհվել են նաեւ 3 հայեր: «Նյու Յորք թայմս» թերթի ապրիլի 19-ի համարում լրագրող Դեքստեր Ֆիլկինսի թղթակցությունից պարզվում է, որ զոհված հայերը միեւնույն ընտանիքից են՝ Հակոբ, Նիկոլա եւ Էդմոնդ Խաչատուրյանները: Դեպքը պատահել է ամերիկյան զորքի Բաղդադ մտնելու առաջին օրերին, ապրիլի 10-ին: Խաչատուրյանների 9 հոգանոց ընտանիքը, տեսնելով, որ իրենց թաղամասն օդուժի թիրախ է դառնում, իրենց 3 ավտոմեքենաներով փորձում է փախուստ տալ դեպի ավելի ապահով վայր: Ճանապարհին անցնում են Բաղադայաթ փողոցով, որտեղ այդ պահին սաստիկ կռիվ էր գնում ամերիկացիների եւ իրաքցիների միջեւ: Ամերիկացի զինվորներից մեկն առջեւից ընթացող «Մերսեդեսին», որը վարում էր ընտանիքի հայրը՝ Հակոբը, հրամայում է կանգնել կամ հետ վերադառնալ: Ընդհանուր իրարանցման մեջ առաջին մեքենան կանգ չի առնում, նրան հետեւում է 2-րդ «Մերսեդեսը» եւ «Նիսան» ավտոմեքենան, որոնց վարորդները Հակոբի 2 տղաներն էին: Ամերիկացիների դիմահար կրակով սպանվում են երեքն էլ, վիրավորվում են ընտանիքի 2 կանայք՝ Մարգարիտը եւ Նորան:

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ ՈՒՍԱՆՈՂՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ

«Պետք է այնպիսի ԱԺ, որը չի հակադրվի նախագահին»

Երեկ վստահեցրեց Ռոբերտ Քոչարյանը

ՄԻԼԻԹ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

Երեւանի պետական գյուղատնտեսական ակադեմիայում այդ եւ մյուս բուհերի ուսանողների հետ իր երեկվա հանդիպման ժամանակ ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը նախ ներկայացրեց իր տեսակետները երեք խնդիրների շուրջ՝ ԱԺ սպասվող ընտրություններ, ՀՀ ՍԴ Ստեփան Դեմիրճյանի հայցի վերաբերյալ վճիռը եւ երկրի տնտեսական վիճակը:

Ռոբերտ Քոչարյանը վստահեցրեց հայաստանյան բուհերի ուսանողներին, որ պատրաստվում է իր նախընտրական տնտեսական ողջ ծրագիրը կյանքի կոչել: «Բայց դրա համար անհրաժեշտ է խորհրդարանի համագործակցությունը: Դրա համար էլ սատարելու եմ այն քաղաքական ուժերին, որոնք կիսում էին իմ նախընտրական ծրագիրը: Այլապես, եթե ընտրված ԱԺ-ն հակադրվի նախագահին, չորս տարի շարունակ ունենալու ենք ոչ շահեկան վիճակ: Նախագահ-ԱԺ-կառավարություն հակամարտության համար սահմանադրությունը լուծում չի նախատեսում, իսկ մեր ընդդիմությունը խիստ արմատական է»:

Տես ➔ էջ 3

ԿԼՈՐ ՍԵՂԱՆ

Քանի դեռ ապրում է հայ ժողովուրդը, չի խամրի Նանսենի հիշատակը

Ֆրիտյոֆ Նանսենի հիշատակի օրեր Հայաստանում...

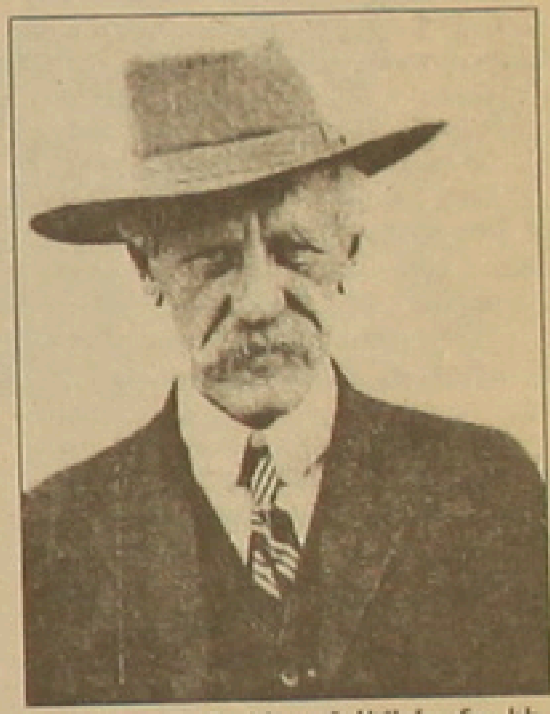

«Բարեգործությունն իրական քաղաքականություն է»՝ այս մտածելակերպով է գործել մարդու իրավունքների եւ մարդկային արժանապատվության համար պայքարող նորվեգացի մարդասեր, հայ ժողովրդի մեծ բարեկամ Ֆրիտյոֆ Նանսենը, որի հիշատակին էր նվիրված ԳԱ ակադեմիայի, Ֆ. Նանսենի միջազգային հիմնադրամի եւ «Ճշմարիտները հայերի համար» միջազգային կոմիտեի կազմակերպած երեկվա կլոր սեղանը՝ ակադեմիայի նիստերի դահլիճում:

«Այս օրերին, երբ ողջ հայությունն ու միջազգային հանրությունը նշում են 20-րդ դարի առաջին ցեղասպանությանը զոհ դարձած 1,5 մլն հայերի հիշատակը, հաճախ է հիշատակվում Ֆրիտյոֆ Նանսենի անունը, քանզի նրա բեղմնավոր գործունեության մեջ կարեւոր տեղ է գրավում հայանպաստ աշխատանքը՝ պայքարը հայկական հարցի արդարացի լուծման եւ հայ գաղթականների դրության բարելավման համար», բացման խոսքում ասաց ԳԱԱ նախագահ Ֆադեյ Սարգսյանը:

Ամենայն հայոց կաթողիկոսի անունից ողջույնի եւ բարեմաղթանքի խոսք ասաց Շահե արք. Աճեմյանը, հիշեցնելով Նանսենի հետեւյալ արտահայտությունը հայ ժողովրդի մասին. «Դժվարանում եմ հավատալ, որ որեւէ մեկն ընդունակ է ծանոթանալու այդ նշանավոր ժողովրդի պատմությանը՝ առանց խորապես ցնցվելու նրա մեծ ողբերգությունից»:

Տես ➔ էջ 3

Այսօր կներկայացվի ՀՌԱԿ նախընտրական պլատֆորմը

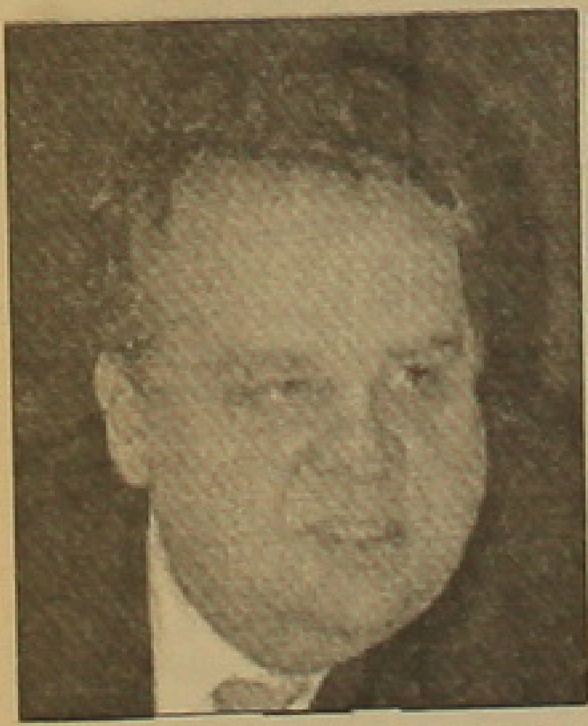

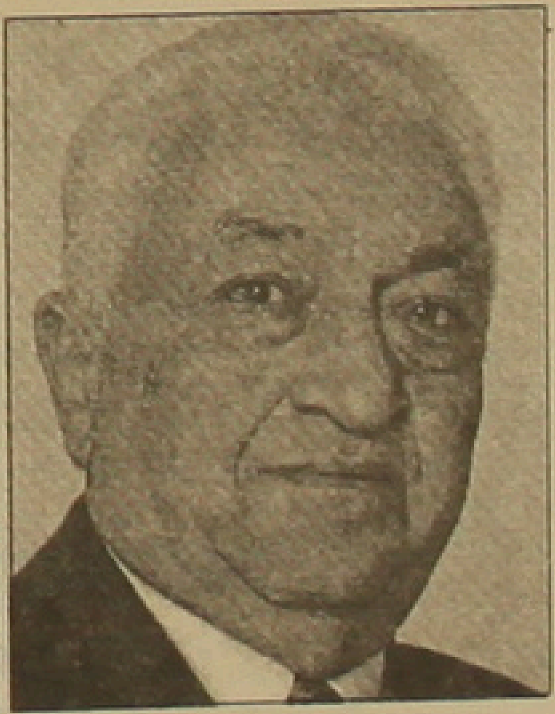

Այսօր Թեքեյան կենտրոնում կներկայացվեն Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության նախընտրական պլատֆորմի հիմնադրույթները, որոնք առանձին լույս ենք ընծայել նաեւ մեր այսօրվա համարի 6-7 էջերում: Պլատֆորմի հիմնադրույթները կներկայացվեն եւ դրանց վերաբերյալ հավելյալ բացատրություններ կտան Ազգային ժողովի առաջիկա ընտրությունների ՀՌԱԿ համամասնական ցուցակի առաջին 3 դեմքերը՝ ՀՌԱԿ ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանը, DCA եւ TCA ընկերությունների նախագահ Գագիկ Աբրահամյանը եւ Հայոց ցեղասպանության թանգարան-ինստիտուտի տնօրեն Լավրենտի Բարսեղյանը: «Ազգը» ներկա համարի 5-րդ էջում հրապարակում է նաեւ ՀՌԱԿ համամասնական ամբողջական ցուցակը:

Հայոց ցեղասպանությունը ճանաչելու կոչ Վրաստանի խորհրդարանին

ԹԲԻԼԻՍԻ, 22 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Երկուշաբթի օրը Թբիլիսիում կայացել է տեղի հայ մտավորականության, կրթական հաստատությունների, երիտասարդության, հիմնադրամների եւ կանանց կազմակերպությունների, մամուլի, հասարակայնության ներկայացուցիչների, ինչպես նաեւ Վրաստանի տարածաշրջաններից ժամանած հյուրերի հանդիպումը: Իր ելույթում Թբիլիսիի հայ համայնքի ղեկավար Առնոլդ Ստեփանյանն անհրաժեշտ է համարել ակտիվացնել Վրաստանի խորհրդարանի կողմից հայերի ցեղասպանությունը ճանաչելու գործընթացը: Հանդիպմանն ընդունվել է նամակ՝ ուղղված Վրաստանի խորհրդարանի նախագահ Նինո Բուրջանաձեին: 677 ստորագրություններով նամակում մասնավորապես նշված է, որ «Վրաստանի խորհրդարանի կողմից հայերի 1915 թվականի ցեղասպանության ճանաչումը կլիներ լուրջ քայլ առաջ, եւ դրան բարձր գնահատական կտային ոչ միայն Վրաստանի, այլեւ մյուս երկրների հայերը»:

Հանդիպմանը քննարկվել է նաեւ ապրիլի 23-ին եւ 24-ին նախատեսված միջոցառումների ծրագիրը, ըստ որի ապրիլի 23-ին ցուցադրվելու է ռեժիսոր Ատոմ Էգոյանի «Արարատ» կինոնկարը, իսկ ապրիլի 24-ին հանրահավաք է տեղի ունենալու Հավլաբարի Նոր Էջմիածին հայկական եկեղեցու հարակից տարածքում: Որոշվել է նաեւ մասնակցել Վրաստանի հայերի միության ձեռնարկումներին՝ Նոր Էջմիածին եկեղեցում ապրիլի 24-ին կայանալիք արարողությանը եւ հայ գրողների ու մշակույթի գործիչների պանթեոնում նախատեսված միջոցառմանը:

«Մեր կամքն աներեր է: Մենք հասնելու ենք պատմական արդարության վերականգնմանը, որպեսզի ցեղասպանությունն այլեւս երբեք չկրկնվի»,- նշել է Առնոլդ Ստեփանյանը:

«Հեյդար Ալիեւի առողջական վիճակը բավարար է»

ՄՈՍԿՎԱ, 22 ԱՊՐԻԼ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ադրբեջանի նախագահ Հեյդար Ալիեւի առողջական վիճակը բավարար է, ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ին հաղորդել է հանրապետության խորհրդարանի առաջին փոխնախագահ Արիֆ Կաֆարօղլի Ռահիմզադեն: Նա ասել է, որ Ռուսաստանում Ադրբեջանի դեսպանությունն այսօր այդ առնչությամբ կապվել է Բաքվի հետ եւ պարզվել է, որ «նախագահի ինքնազգացողության հետ կապված երկյուղներ չկան»: Խորհրդարանի առաջին փոխխոսնակը նշել է, որ Հեյդար Ալիեւը «իր գենետիկայով, կազմվածքով շատ ուժեղ մարդ է, ինչում կարելի էր համոզվել նաեւ նախօրյակին, երբ նա իր մեջ ուժ գտավ սրտի տագնապից հետո ավարտել ելույթը»: Ռահիմզադեն մասնակցում է Ռուսաստանի Դաշնության ժողովի եւ Ադրբեջանի խորհրդարանի համատեղ հանձնախմբի նիստին:

Վթարի հետեւանքով Կրասնոյարսկի երկրամասում զոհվել է 2 հայ

ԿՐԱՍՆՈՅԱՐՍԿ, 22 ԱՊՐԻԼ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ինչպես «ԿՌԺ»-ին հայտնել են երկրամասային ՆԳՎ մամլո ծառայությունում, Կրասնոյարսկի երկրամասի Իրբեյսկի շրջանի Սոլյանկա գյուղի մոտ ուղեւորատար գնացքը խոյահարել է «Ժիգուլին»: Ավտոմեքենայում, որի մեջ գտնվել են 1949 եւ 1931 թվականներին ծնված հայաստանցիներ, դուրս է եկել երկաթգծի լուսաֆորի արգելող ազդանշանն անտեսելով: Ըստ վկաների, մարդիկ ինչ-որ տեղ էին շտապում, խփել կոտրել են իջեցված ուղեփակոցը եւ չեն հասցրել կտրել անցնել Աբական-Տայշետ ուղեւորատար գնացքի լոկոմոտիվի առջեւից: Գնացքը խփել է մեքենային եւ այն քարշ տվել երկու հարյուր մետր: Երկու ուղեւորն էլ զոհվել են:

Ռուսաստանյան նավթային երկու հսկաները միավորվեցին

ՅՈՒԿՕՍ-ի եւ «Սիբնեֆտի» միավորումով ստեղծվեց նավթային պաշարներով եւ նավթի հանույթի ծավալներով աշխարհում երրորդ ընկերությունը: Այդ գործարքը խոշորագույնն էր Ռուսաստանի ամբողջ պատմության մեջ: Նորաստեղծ «ՅՈՒԿՕՍ-Սիբնեֆտի» նավթային պաշարները կազմում են 19,4 մլրդ բարել, որից օրական արտահանվում է 2,3 մլն բարել: Միավորված ընկերության կապիտալը գերազանցում է 36 մլրդ դոլարը, ինչի շնորհիվ այս առումով նա դառնում է Ռուսաստանի առաջին եւ աշխարհի 7-րդ ընկերությունը, որի ղեկավարը եւ հիմնական սեփականատերը կշարունակի մնալ Միխայիլ Խոդորկովսկին: «Սիբնեֆտի» հիմնական բաժնետերերին պատկանելու է նոր ընկերության բաժնետոմսերի 29 տոկոսը, մնացածը կպատկանի ՅՈՒԿՕՍ-ի սեփականատերերին:

Ինչպես նշում են մասնագետները, նավթային երկու հսկաների միավորման նպատակը միջազգային շուկայում առավել ազդեցիկ լինելն ու զանազան ծրագրերի ֆինանսավորման հնարավորություններն ավելացնելն է: Հսկաներից մեկի՝ «Սիբնեֆտի» նախագահ Եվգենի Շվիդլերը նշել է, որ միավորվելու որոշումը հիմնված է բիզնեսի ընդհանուր սկզբունքների, միասնական ռազմավարության ու կորպորատիվ կուլտուրայի վրա, ինչը լրջորեն կամրապնդի Ռուսաստանի նավթային ճյուղի դիրքերը միջազգային շուկայում:

Այն փաստը, որ նախկինում «Սիբնեֆտը» հրաժարվել էր այդ միավորումից, քանի որ գլխավոր դերը պատկանելու էր ՅՈՒԿՕՍ-ին, իսկ այժմ համաձայնել է, մեկնաբանվում է նրանով, որ «Սիբնեֆտի» համար նավթային բիզնեսն այլեւս միակը չէ: Վերջինիս սեփականատերերն արդեն տիրապետում են Ռուսաստանի ալյումինի խոշոր պաշարներին եւ բացառված չէ հետագա ինքնադրսեւորումն այս ոլորտում, մինչդեռ ՅՈՒԿՕՍ-ի համար նավթարդյունահանումը մնում է որպես միակ մասնագիտացված գործունեության տեսակ:

Նավթային շուկայի մասնակիցները չեն բացառել ռուսաստանյան նավթային բիզնեսում նոր անակնկալները: «Սուրգութնեֆտեգազ» ընկերության բաժնետոմսերի նախօրեին արձանագրված տատանումները, ըստ նրանց, պատահական չեն, եւ անակնկալների հերթում հաջորդն այս ընկերությունն է:

Ա. Մ.

ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ

125 նորագիրներ Շիրակի մարզում

Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության Հանրապետական վարչության անդամ Մեսրոպ Հարությունյանի երեկվա այցելությունը Շիրակի մարզ՝ 3 նոր ակումբների ստեղծման, արդեն մի քանի գործող ակումբների համալրման առիթով էր: Հոռոմ գյուղում այսուհետեւ կգործի «Մասուն» ակումբը (ատենապետ՝ Գեւորգ Ավդալյան), Արթիկ քաղաքում արդեն գործողներին ավելացան «Քոյարը» (ատենապետ՝ Մանվել Քոյարյան) եւ «Դվինը» (ատենապետ՝ Վիկտորյա Օհանյան): Ընդհանուր թվով 125 մարդ երեկ ավանդական կուսակցությանն անդամագրվեցին:

Ողջունելով ՀՌԱԿ-ին հարելու նորագիրների որոշումը, կուսակցության Արթիկի շրջանակի ատենապետ, «Արթիկտուֆ» ընկերության տնօրենների խորհրդի նախագահ Սերուժան Պետոյանը նշեց, որ վերջին տարում իր ղեկավարած կառույցը շոշափելի ընդլայնվել է, շատ են քաղաքում մարդիկ, ովքեր ավանդական կուսակցությանն անդամագրվելու ցանկություն են հայտնում: Միեւնույն ժամանակ ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչության անդամը փաստեց, որ համալրումը միայն քանակական չէ, այլեւ՝ որակական, կուսակցությանն անդամագրվել են քաղաքի մտավորականության, գործարար շրջանակի ներկայացուցիչները:

Մեսրոպ Հարությունյանն անդրադարձավ կուսակցության պատմությանը՝ նշելով, որ ռամկավարների պատմությունը միահյուսված է մեր ժողովրդի պատմությանը, սերտորեն կապված նրա հերոսական անցյալի հետ: Նա բերեց կուսակցության գործունեության խորհրդային ժամանակաշրջանից մի քանի օրինակ՝ մասնացույց անելով, որ ռամկավարների գերագույն նպատակը, նույնիսկ խորհրդային Հայաստանի տարիներին, ժողովրդին օգտակար լինելն է եղել:

Այսօր էլ հնագույն կուսակցությունը նույն նպատակն է հետապնդում եւ երկրի զարգացման սոցիալ-տնտեսական ծրագիր առաջարկում, որն արդեն գործնական փուլ է թեւակոխել: Բանախոսը նշեց նաեւ, որ կուսակցությունն իր խոստումների մեջ միշտ իրատես է եղել եւ երբեք չի խոստացել այն, ինչ անհնար է իրականացնել: «Աժ-ում լինենք՝ թոշակները 10 անգամ կբարձրացնենք», Մեսրոպ Հարությունյանը խորհուրդ է տալիս չհավատալ նման խոստման, որն իրականացնելու համար անհրաժեշտ է Հայաստանի բյուջեն գրեթե ամբողջությամբ:

Իսկ ՀՌԱԿ-ը Ռուսաստանի հայերի միության հետ համագործակցելով առաջիկա տարիներին մի քանի տասնյակ միլիոն արժողությամբ զարգացման ծրագրեր կիրականացնի: ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչության անդամը համոզմունք հայտնեց, որ ծրագրերը փառքով իրենց ավարտին կհասնեն:

Ե՛վ Մեսրոպ Հարությունյանը, ե՛ւ Սերուժան Պետոյանը կարեւորեցին յուրաքանչյուր կուսակցականի ակտիվությունն այս օրերին՝ այն համարելով առաջիկա ընտրություններին կուսակցության հաջողության լավագույն գրավական:

Մ. Հ.

ՀՌԱԿ Մեծամորի կառույցն ընդունեց 13 նորագիրների

Ռամկավարները կողմ են աստիճանական զարգացումների

Ռամկավար Ազատական կուսակցությունը հանրապետության քիչ թե շատ մեծ բնակավայրերում սփռված մոտ 100 ակումբներ ունի: Աստիճանաբար թափ հավաքող նախընտրական քարոզարշավի ընթացքում կուսակցության կառույցները շարունակում են համալրել նրա համակիրները: Երեկ ՀՌԱԿ Մեծամորի ակումբն ընդունեց 13 նորագիրների: Նրանք տարբեր մասնագիտությունների (էներգետիկներ, բուժաշխատողներ, մշակույթի ոլորտի ներկայացուցիչներ) ու կոչման մարդիկ են, որոնց ավանդական այս կուսակցություն է բերել, իրենց հավաստմամբ, նրա վստահություն ներշնչող վարկանիշն ու անբիծ մնացած կենսագրությունը:

Կուսակցության անցած ուղին ու առաջիկա անելիքներին նորագիրներին ծանոթացրեց ՀՌԱԿ փոխատենապետ Հարություն Առաքելյանը: Նա ընդգծեց, որ սփյուռքի տնտեսական ներուժը Հայաստանին ծառայեցնելու իրենց առաքելությունն ընդամենը վերջերս նոր, ուշագրավ համագործակցությամբ է հաստատվել: Ռամկավարների հետ «ընկերացել» է Ռուսաստանի հայերի միությունը, որի նախագահ Արա Աբրահամյանը ներդրումային խոստումնալից ծրագրեր է առաջարկում, օրինակ՝ գյուղատնտեսության ոլորտում, փոքր ու միջին բիզնեսի զարգացման մեջ:

Այնուամենայնիվ, ինչո՞ւ են ռամկավարները ուզում վերադառնալ Ազգային ժողով: Փոխատենապետը հավաստում է, որ տնտեսական մեծ ու փոքր պլանների համատեքստում Աժ վերադարձն, այնուամենայնիվ, ցանկալի, բայց վճռորոշ գործոն չէ: Անկախ ընտրությունների արդյունքներից, ռամկավարները իրականացնելու են իրենց անելիքը: Խնդիրն այլ հարթությունում է: Նախ բազում մեծ ու փոքր չինովնիկների տիրապետության պայմաններում քաղաքական պաշտպանվածություն ձեռք բերելը խիստ կարեւոր է դարձել: Եվ բացի այդ, ավանդական կուսակցությունը նաեւ օրինաստեղծ դաշտի գործողությունների հստակեցման ու կարգաբերման խնդիր ունի: Ոչ ոքի համար գաղտնիք չէ, որ շատ հաճախ անկատար օրենքով աշխատելը վնասաբեր է տնտեսվարողի համար եւ շահավետ է դառնում օրենքը շրջանցելը: Ուրեմն, պետք է ստեղծել տնտեսական այնպիսի իրավանություն, որ շահավետ դառնա օրենքով աշխատելը:

Հետո կայացավ նորագիրների ընդունելության արարողությունը, որ 118 տարի անփոփոխ փոխանցվում է սերնդեսերունդ: Նորընծա ռամկավարները երդվեցին «խղճով ու պատվով նվիրվել հայրենիքի սուրբ դատին»:

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

Ազատամարտի վետերանների միությունը խորհրդարանական ընտրությունների գնում է ՀՌԱԿ-ի հետ

Երեկ Թեքեյան կենտրոնում Ազատամարտի վետերանների միություն կուսակցությունը հրավիրել էր իր ակտիվի հավաք՝ կապված Ազգային ժողովի ընտրություններում իրենց հետագա անելիքների եւ դիրքորոշման հետ: Միության նախագահ Համլետ Հովսեփյանը բացելով հավաքը, նախ՝ ողջունեց միության հանրապետական խորհրդի, վարչության եւ ՀՌԱԿ ներկայացուցիչներին, ապա անդրադառնալով հիմնական նպատակին, ներկայացրեց, որ միության հանրապետական խորհրդի օրեր առաջ կայացած նիստում խորհուրդը քննարկել է առաջիկա ընտրություններում իր դիրքորոշման հարցերը եւ որոշել, որ Աժ ընտրություններում հանդես է գալու Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության հետ:

Ըստ Համլետ Հովսեփյանի, իրենց միության, ՀՌԱԿ-ի ու Ռուսաստանի հայերի միության ծրագրերի մեջ էական տարբերություններ չկան, եւ որպեսզի այդ ծրագրերը կյանքի կոչվեն, աշխատելու են անել հնարավորը: Ռամկավար Ազատական կուսակցության հետ համագործակցելու որոշումը պրն Հովսեփյանը պատճառաբանեց նրանով, որ, իրենց գնահատմամբ, ՀՌԱԿ-ն իր անցած ուղիով ապացուցել է ժողովրդի համար լինելը եւ պատմության ընթացքում տարբեր հարցերի լուծման առումով մեծ ներդրում ունի:

Ազատամարտի վետերանների միության փոխնախագահ Հակոբ Գրիգորյանն իր ելույթում նշեց, որ իրենց կուսակցությունն ունի կայուն ընտրազանգված, ունի հեղինակություն եւ պատասխանատվությամբ է մոտենում խորհրդարանական ընտրություններին: Պրն Գրիգորյանը ողջունեց ՀՌԱԿ-ի ու Ռուսաստանի հայերի միության հետ համագործակցությունը եւ հույս հայտնեց, որ խորհրդարանական ընտրություններում այս երեքի միությունը հաջողություն կունենա:

Ելույթ ունեցավ նաեւ ՀՌԱԿ ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանը: Նա նշեց, որ ՀՌԱԿ-ը գնում է ընտրությունների հստակ եւ որոշակի խնդրով՝ ստեղծել նոր արտադրական հարաբերություններ եւ ժողովրդին ապահովել աշխատատեղերով: Ըստ պրն Միրզախանյանի, նախընտրական այս օրերին նման թեմաներով կխոսեն շատերը, եւ նրանք, ովքեր 4 տարի առաջ էլ են խոսել, եւ նրանք, ովքեր գոյություն չեն էլ ունեցել 4 տարի առաջ: Չկասկածելով, որ նման ելույթներ ունեցողները ցանկություն ունեն լուծելու սոցիալ-տնտեսական հարցեր, Ռուբեն Միրզախանյանը նշեց, որ շատ ավելի կարեւոր հարց է՝ կարո՞ղ են արդյոք: ՀՌԱԿ-ը, ըստ ատենապետի, կարող է՝ կուսակցության խողովակներով Հայաստանում Ռուսաստանի հայերի միության ծավալուն ծրագրեր իրականացնելու շնորհիվ:

Ռուբեն Միրզախանյանը կարեւորեց արդեն առկա ներդրումային ծրագրերը, գյուղատնտեսության, սոցիալական, կրթական ոլորտներում: Մասնավորապես պրն Միրզախանյանը հիշատակեց Հայաստանում համայնքների համար հատուկ սարքերի արտադրություն կազմակերպելու ծրագիրն այն կտրվածքով, որ կապահովվեն որոշ աշխատատեղեր, հնարավորություն կստեղծվի համայնքների համար նման սարքերը ձեռք բերել ոչ թե մի քանի անգամ թանկ գնով, այլ մատչելի, եւ կապահովվեն արտադրության այնպիսի մասշտաբներ, որպեսզի կազմակերպվի արտահանում, մասնավորապես Ռուսաստանի Դաշնություն:

Իր ելույթում ՀՌԱԿ ատենապետն անդրադարձավ նաեւ Ռուսաստանի հետ լուրջ տնտեսական հարաբերություններ հաստատելու անհրաժեշտությանը:

Խոսվեց նաեւ արդեն նախընտրական կուսակցական գործունեության մասին, մասնավորապես որ Հայաստանի տարբեր մարզերում արդեն գործում են մոտ 100 նախընտրական շտաբներ, որոնց հետ Ազատամարտի վետերանների միության ներկայացուցիչները, անդամները կարող են աշխատել:

Եզրափակելով իր խոսքը, Ռուբեն Միրզախանյանը նշեց, որ իրենք մասնակցելու են ընտրություններին որոշակի ու լուրջ ցուցանիշներով եւ աշխատելու են, որպեսզի հայ կուսակցություններից հնագույնը վերադառնա խորհրդարան՝ իրավունքով եւ պարտականությամբ:

Մ. Հ.

ՄՈՆԻՏՈՐԻՆԳ

Ղարաբաղյան հակամարտությունը եւ կարգավորման հեռանկարները

Երեկ ժուռնալիստների տանը կայացավ Երեւանի եւ Բաքվի մամուլի ակումբների նախաձեռնությամբ «Ղարաբաղյան հակամարտությունը եւ կարգավորման հեռանկարները» գրքի ներկայացումը: Գրքում ներկայացված են Հայաստանի, Ադրբեջանի եւ ԼՂ-ի մոնիտորինգի արդյունքները (ԶԼՄ-ներ, սոցիոլոգիական հարցումներ՝ ղարաբաղյան խնդրի վերաբերյալ): Աշխատանքներին մասնակցել են 14 խմբեր եւ Հայաստանից (Տավուշի մարզ), եւ Ադրբեջանից, եւ Ստեփանակերտից: Վերջինիս խմբում ընդգրկված են եղել ԱՄՆ-ից մասնագետ-փորձագետներ, որոնք տիրապետել են հակամարտության խնդրին ամբողջովին եւ անկողմնակալ արդյունքների համար կցվել են Ստեփանակերտի մամուլի ակումբի փորձագետների խմբին: Երեւանի մամուլի ակումբի նախագահ Բորիս Նավասարդյանը, ներկայացնելով գիրքը, նշեց, որ սա շարունակությունն է այն ծրագրի, որը սկսվել է 2001 թ. վերը նշված ակումբների նախաձեռնությամբ ու մասնակցությամբ, իրականացնելու ԼՂ-ում հետազոտությունները: Համատեղ ծրագիրը ներառում է ոչ միայն հետազոտություններ: Հիմնական նպատակն է ճշգրիտ լուսաբանել խնդիրը եւ ծավալվող զարգացումները, նաեւ օգնել ԶԼՄ-ներին մոնիտորինգի արդյունքների վերլուծությունները ներկայացնելում: Ծրագրով արդեն իրականացվել են 5 հեռուստակամուրջներ, Հայաստանի ու Ադրբեջանի լրագրողների երկու փոխայցելություններ: Գրքում տեղ են գտել հետազոտությունների արդյունքները, երեք կողմերը ներկայացնող հայցվորները, որոնք երեք շերտով են ներգրավված եղել. քաղաքական խավ, հանրություն, մամուլ: Ծրագիրը կավարտվի երրորդ փուլով, որին կմասնակցեն ամեն երկրից 15 փորձագետ-մասնագետներ

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

ՈՒՂՂՈՒՄ. Երեկվա մեր համարում թյուրիմացաբար համամասնական կարգով թեկնածուների թիվը վերնագրում նշվել էր 1095 1084-ի փոխարեն:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության ԺԳ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս: 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
w w w .
a

ԱԶԳ

Ընթացիկ

ԱՍՈՒԼԻՍ

«Բրազիլիայի փորձն օգտակար է մեր բանկային համակարգի համար»

Ասաց ՀՀ Կենտրոնական բանկի նախագահը

«Ես այստեղ եմ, ոչ մի տեղ չեմ փախել եւ դեռեւս 2 տարվա պաշտոնավարման ժամկետ ունեմ», երեկ հրավիրված մամուլի ասուլիսում, պատասխանելով իր հասցեին տարածված լուրերի վերաբերյալ հարցին, ասաց Կենտրոնական բանկի նախագահ Տիգրան Սարգսյանը: Իսկ ասուլիսի հրավիրման հիմնական պատճառն այս ամսվա ընթացքում ԿԲ նախագահի Բրազիլիա կատարած այցելությունն էր:

Ինչո՞ւ Բրազիլիա: Այս հարցին Տիգրան Սարգսյանը պատասխանեց հետեւյալ կերպ՝ այս երկրի ֆինանսական համակարգը համարվում է լավագույնը տարածաշրջանում եւ դիմացել է բոլոր, այդ թվում վերջին՝ արգենտինական ճգնաժամերին: Բացի դրանից, այս երկրի տնտեսությունը որոշակի նմանություններ ունի Հայաստանի տնտեսության հետ: Բրազիլիայի Կենտրոնական բանկը լայն բարեփոխումներ է իրականացնում այստեղ վերջին 8 տարվա ընթացքում՝ ֆինանսների նախարարության ենթակայությունից դուրս գալուց հետո: Բրազիլիան նույնպես ունի ստվերային տնտեսության մեծ չափեր՝ 25-30 տոկոս, հասարակության սոցիալական բեւեռացումը մեծ է, օտարերկրյա ներդրումների ներգրավմանը լուրջ ուշադրություն է դարձվում:

Հայաստանի Կենտրոնական բանկի նախագահը հանդիպել է խոշորագույն՝ «Բրադեսկո» բանկի, ինչպես նաեւ «HSBC բանկ-Բրազիլիայի», «Սիթի բանկի», «Սոֆիզա» բանկի, բորսայի, «Վոլեսա» քլիրինգային հաստատության նախագահների հետ: Տիգրան Սարգսյանը Սան Պաուլոյում հանդիպել է հայկական համայնքի ներկայացուցիչների հետ: Նրա հավաստմամբ, հայկական համայնքն այստեղ փոքրաթիվ է՝ 25 հազար, բայց ապրում է բուռն համայնքային կյանքով, գործում են ավանդական երեք կուսակցությունները, Հայ առաքելական եկեղեցին, կան դպրոցներ, մանկապարտեզներ, շատ են մեծահարուստները:

Կոնկրետ պայմանավորվածություններից նշվեց հրավիրող բանկի՝ «Սոֆիզայի» կողմից Հայաստանի բանկային համակարգի աշխատակիցների վերապատրաստման համար տրված 10 թոշակները, ինչպես նաեւ «Վոլեսա» քլիրինգային հաստատության՝ մեր մասնագետներին վերապատրաստելու համանման խոստումը, առանձին բիզնես-ծրագրեր, որոնց արդյունքները (դրական կամ բացասական) կերեւան առաջիկա 1-2 ամսվա ընթացքում: Տիգրան Սարգսյանի գնահատմամբ, բրազիլական շուկան շատ հրապուրիչ է, եւ եթե հայկական ընկերություններից որեւէ մեկն իր տեղն ունենա այստեղ, ապա դա ահռելի նշանակություն կունենա: Սակայն առանց պետական աջակցության մարկետինգ իրականացնելը նման մեծ շուկայում անհնար է: Այստեղ ներկայանալու համար հայկական ընկերություններին կարող է աջակցել նաեւ Բրազիլիայի հայ համայնքը:

Բրազիլիայի ֆինանսաբանկային համակարգի մասին ՀՀ ԿԲ նախագահն այն կարծիքը հայտնեց, որ մեր բանկային համակարգի, մասնավորապես արժութային կարգավորման հարցում չափազանց օգտակար փորձ կա այստեղ: Բրազիլիայում այսպես կոչված դոլարացման երեւույթը չկա, ինչը չես ասի Հայաստանի մասին, որտեղ դրամով ավանդները 3-4 անգամ պակաս են դոլարով ավանդներից: Տիգրան Սարգսյանը նշեց, որ մեր օրենսդրությունը պետք է փոխվի արժութային կարգավորման հարցում:

Դեպոզիտների (ավանդների) ապահովագրման թեմային անդրադառնալով, ԿԲ նախագահը դարձյալ վկայակոչեց Բրազիլիայի օրինակը, որտեղ Կենտրոնական բանկի կոշտ քաղաքականության շնորհիվ այս հարցը հաջողությամբ է լուծվում: Հայաստանում բանակցությունները բանկերի հետ դեպոզիտների ապահովագրման հիմնադրամին վճարումների չափի եւ սխեմաների շուրջ դեռեւս շարունակվում են: Չնայած նախատեսված է հունիսին ստեղծել այդ հիմնադրամը, սակայն կոմիսիոն վճարումների շուրջ վերջնական պայմանավորվածություն չկա: Դա կախված կլինի նաեւ գերմանական 3,5 մլն եվրո օժանդակության հատկացումից: Ընդհանուր միտումը կոմիսիոն վճարների չափի 1 շնչին ընկնող համախառն ներքին արդյունքի եռապատիկն է: Օրինակ՝ ԱՄՆ-ում դա 100 հազար դոլար է, Բրազիլիայում՝ 10 հազար դոլար եւ այլն:

Վերջում Տիգրան Սարգսյանը հավաստիացրեց, որ Հայաստանի ֆինանսական կայունությանը ոչինչ չի սպառնում: Իսկ բանկերի եկամտաբերությունն այս տարվա առաջին եռամսյակում, չնայած դեռեւս ամփոփ տվյալներ չկան, աճել է: Դրան նպաստել է նաեւ անցյալ տարի շուրջ 10 հիվանդ բանկերը համակարգից դուրս բերելը:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ ՈՒՍԱՆՈՂՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ

«Պետք է այնպիսի ԱԺ, որը չի հակադրվի նախագահին»

Սկիզբը՝ էջ 1

Նախագահը հիշեցրեց, որ ՍԴ-ն իր խորհրդատուների շարքում չի նշվում

Մեկնաբանելով Սահմանադրական դատարանի՝ նախագահական ընտրությունների արդյունքները վիճարկող հայցի վերաբերյալ անցյալ շաբաթ կայացրած որոշումը՝ Ռ. Քոչարյանը նշեց, թե յուրաքանչյուր դատարան, այդ թվում նաեւ Սահմանադրականը, կոչված է խնդրահարույց հարցին վերջակետ դնելու եւ ոչ թե հարցականներ առաջացնելու: Ըստ նախագահի, եթե երկրի Սահմանադրական դատարանը կամենում էր առաջարկությամբ հանդես գալ, կարող էր իր ասելիքը գրավոր ուղղել թե՛ իրեն, թե՛ խորհրդարանին:

«Իսկ եթե ՍԴ-ն կամենում էր խորհուրդ տալ, ես ունեմ խորհրդականների ինստիտուտ, որի մեջ այդ կառույցը չի մտնում»: Նախագահը քննադատեց նաեւ վստահության հանրաքվե անցկացնելու վերաբերյալ առաջարկի էությունը: Նա բնական համարեց ընտրություններից հետո դեռեւս պահպանված լարվածությունը: «Յուրաքանչյուր ընտրություն էլ նշանակում է կիսել հասարակությունը կողմ եւ դեմ հատվածների, հանրաքվեն եւս: Այնպես որ, ո՞րն է իմաստը հանրաքվեով ընտրությունների արդյունքները հաստատելու, այնուհետեւ էլ մեկ այլ հանրաքվեով այդ հանրաքվեի արդյունքները ճշգրտելու»:

Տնտեսությունն արդեն շատ զգայուն չէ երկրի ներքաղաքական գործընթացների հանդեպ

Իր առանձնացրած երրորդ թեմային անդրադառնալիս նախագահն ուսանողներին տեղեկացրեց, որ այս տարվա առաջին եռամսյակում գրանցվել է 11,3 տոկոս տնտեսական աճ, որ ներառում է տնտեսության բոլոր ուղղությունները: Սա Ռ. Քոչարյանը լավ ցուցանիշ համարեց՝ հատկապես հաշվի առնելով, որ եռամսյակը համընկնում է ընտրական գործընթացների հետ:

«Իջել է բանկային տոկոսադրույքը, ստեղծվել են նոր բանկեր»: Սա, ըստ վերընտրված նախագահի, նշանակում է, որ գործարար շրջանակներն ունեին իրենց կանխատեսումներն ու վստահություն նախագահական ընտրությունների արդյունքների հետ կապված: «Սա փաստում է նաեւ, որ երկրի տնտեսությունը պակաս զգայուն է դարձել ներքաղաքական գործընթացների հանդեպ»:

Այս ամփոփումից հետո նախագահին ուղղած բազմաթիվ հարցերի թվում ուսանողներին հետաքրքրում էր նաեւ սահմանադրական բարեփոխումների խնդիրը: Նախագահը հիշեցրեց, որ որպես նախագծի հեղինակ ինքն իրավասու չէ մեկնաբանություններ անելու: «Բայց փորձեմ պատկերավոր պատասխանել: Գործող սահմանադրությունը նախատեսում է կիսանախագահական կառավարում, որ առավելապես թեքված է դեպի նախագահ: Այս նախագծով կառավարման ղեկը փորձում ենք բերել մեջտեղ»: Նախագահի համոզմամբ, բարեփոխումներն ընդլայնում են մարդու իրավունքների, պաշտպանության, կուսակցական համակարգի կայացման դաշտը: «Բացասական կողմ եմ համարում այն, որ նախագիծը սահմանափակում է նախագահի լծակները տնտեսական խնդիրների լուծման դաշտում: Բայց եթե կուսակցական համակարգը կայանա, կառավարությունը, ունենալով խորհրդարանական մեծամասնություն, կկարողանա կարգավորել ոլորտը», մտածում է նախագահը:

«Ո՞րն է մեր արտաքին քաղաքականության ամենամեծ ձեռքբերումը» հարցին Ռ. Քոչարյանը պատասխանեց, որ այս բարդ տարածաշրջանում կարողացել ենք հավասարակշռված քաղաքականություն վարել Ռուսաստանի, ԱՄՆ-ի հետ, զարգացնել հարաբերություններ եվրոպական կառույցների ու Եվրամիության երկրների, Իրանի հետ:

Գյուղատնտեսական ակադեմիայից նախագահը գնաց նվեր ստանալով շախմատ՝ խոստովանելով, որ խաղում է այդ խաղը, բայց ոչ լավ:

Քանի դեռ ապրում է հայ ժողովուրդը, չի խամրի Նանսենի հիշատակը

Սկիզբը՝ էջ 1

Սրբազանը ցավով նշեց, որ այսօր էլ դեռեւս շարունակվում են հայոց ճիգերը՝ Ցեղասպանության ճանաչման ուղղությամբ, միեւնույն պահին հույս հայտնելով, որ Նանսենի հիշատակին նվիրված միջոցառումները գուցե միջազգային հանրության ուշադրությունը կենտրոնացնեն այդ խնդրի վրա:

Արտգործնախարար Վարդան Օսկանյանը շեշտեց Նանսենի բացառիկ ունակությունը, որով նա խորապես ըմբռնեց Թուրքիայի իրագործած Հայոց ցեղասպանության քաղաքականության էությունը: Նա անգնահատելի համարեց Նանսենի գրական ու գիտական ժառանգությունը, մասնավորապես՝ նշանավոր «Հայաստան» աշխատությունը, որը մեր ժողովրդի մասին օտարների գրած լավագույն գործն է:

«Ճշմարիտները հայերի համար» միջազգային կոմիտեի նախագահ Պիետրո Քուչուկյանի բնորոշմամբ, հայ գաղթականներին Նանսենի տված անձնագիրն իրականում նրանց հոգի տվեց: Ցուցադրվեց նրա բերած տեսանյութը, որը պատմում է Օսլոյում Նանսենի շիրմի մոտ կայացած հանդիսավոր արարողության մասին:

Հայոց ցեղասպանության դատապարտման եւ մարդասիրական սկզբունքների հաստատման ուղղությամբ ծավալած հասարակական գործունեության համար Ֆ. Նանսենի միջազգային հիմնադրամի նախագահ Ֆելիքս Բախչինյանը Ֆ. Նանսենի անվ. հուշամեդալներ հանձնեց Ամենայն հայոց կաթողիկոսին, Ֆադեյ Սարգսյանին, պատմ. գիտ. դոկտոր Մակիչ Արզումանյանին, Պիետրո Քուչուկյանին, ակադեմիկոս Գալուստ Գալոյանին, պրոֆ. Վահագն Տատրյանին, պրոֆ. Ռիչարդ Հովհաննիսյանին եւ Նորվեգիայի հայկական համայնքի անդամ Կայծակ Դեմիրճյանին:

ԳԱ ակադեմիայի նախագահության եւ «Ճշմարիտները հայերի համար» միջազգային կոմիտեի որոշմամբ Ֆ. Նանսենի անվ. հուշամեդալներ հանձնվեցին ԳԱԱ փոխնախագահ, ակադեմիկոս Հրանտ Ավետիսյանին, ակադեմիկոսներ Վարազդատ Հարությունյանին, Վարդգես Միքայելյանին, ավստրիահայ պատմաբան եւ կինոռեժիսոր Արտեմ Օհանջանյանին, պատմական գիտությունների դոկտոր Հայկ Ղազարյանին, Խ. Աբովյանի մանկավարժական համալսարանի հայ ժողովրդի պատմության ամբիոնի վարիչ Մհեր Կարապետյանին, Ֆ. Նանսենի միջազգային հիմնադրամի նախագահ Ֆելիքս Բախչինյանին եւ բանասիրական գիտությունների դոկտոր, պրոֆ. Վերժինե Սվազլյանին:

Այնուհետեւ զեկույցներով հանդես եկան Հայոց ցեղասպանության թանգարան-ինստիտուտի տնօրեն Լավրենտի Բարսեղյանը, Երեւանի Խ. Աբովյանի անվ. մանկավարժական համալսարանի հայ ժողովրդի պատմության ամբիոնի վարիչ Մհեր Կարապետյանը եւ Հայաստանի ազգային արխիվի փոխտնօրեն Էմմա Հովսեփյանը:

Լավրենտի Բարսեղյանը ներկայացրեց «Ֆ. Նանսենը եւ հայ ժողովուրդը» զեկույցը՝ համակողմանի ընդգրկելով միջազգային քաղաքականության մեջ նրա ունեցած դերը, միաժամանակ առանձնացնելով հայ ժողովրդի հետ նրա մեծ բարեկամությունն ու անսպառ գթասրտությունը: Նանսենը հայ ժողովրդի կյանքին ծանոթացավ իրական դեպքերով, քանզի ժամանակակիցն ու ականատեսն էր 19-րդ դարի վերջերին Օսմանյան կայսրությունում 300 հազար հայերի կոտորածների: Հատկանշական են Նանսենի հետեւյալ խոսքերը. «Հայերի ճնշումը երիտթուրքերի կողմից տարբերվում էր արյունարբու Համիդի ու հին կառավարության հալածանքներից նրանով, որ կատարվում էր խնամքով մշակված մեթոդիկ ծրագրով, այդ պատճառով էլ ավելի վտանգավոր էր»: Ամփոփելով Հայ դասի պաշտպանության ու հայերի փրկության համար Նանսենի ծավալած անմնացորդ աշխատանքը, ինչպես նաեւ Հայաստան կատարած նրա այցը՝ պրն Բարսեղյանը հիշեցրեց այն ճշմարտությունը, որ փոքրաթիվ ժողովուրդներն ավելի կարիք ունեն մեծ բարեկամների, որպիսին էր Նանսենը հայերի համար: «Քանի դեռ կան հայերը, նրանք խոր ակնածանքով ու անհուն սիրով կհիշեն Նանսենի անունը», եզրափակեց նա:

Նանսենի «Հայաստանը եւ Մերձավոր Արեւելքը» աշխատության պատմագիտական արժեքի մասին խոսեց Մհեր Կարապետյանը: Նա մատնանշեց գրողի ուրույն մեկնաբանությունները սուլթան Համիդի գազանաբարո էության, հայ ժողովրդի նկատմամբ մեծ տերությունների երկերեսանի դիրքորոշման մասին, որոնց թողտվության պայմաններում տեղի ունեցավ հայերի կոտորածները: Խոսելով երիտթուրքերի հայերին բնաջնջելու ծրագրերի մասին, նա մասնավորապես անդրադարձավ Հայոց ցեղասպանության կանխամտածված լինելու հանգամանքն ապացուցող փաստարկներին՝ դրանք համարելով կարեւոր գործոն Ցեղասպանության միջազգային ճանաչման ճանապարհին:

Ազգային արխիվում Նանսենյան վավերագրերի հարուստ հավաքածուն հանգամանորեն ներկայացրեց Էմմա Հովսեփյանը: Վերջին տարիներին ստեղծված այս հավաքածուն ներառում է շուրջ 500 փաստաթուղթ՝ մի քանի օտար լեզուներով եւ մի քանի տասնյակ լուսանկարներով: Հավաքածուն հրաշալի նվեր է Նանսենի գործունեության հետազոտությամբ զբաղվողների համար: Միջոցառման վերջում մասնակիցներն այցելեցին արխիվում օրերս բացված «Ֆ. Նանսենը եւ Հայաստանը» փաստաթղթերի ցուցահանդես:

Այսօր Մեծ եղեռնի հուշահամալիրի հուշապատի մեջ կամփոփվի մեծ հումանիստ Նանսենի գերեզմանից բերված հողը:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Սոցիալ-տնտեսական

Մեծ բլեֆ «Աղքատության հաղթահարման ամփոփ ծրագիր» անվանումով

Երբ հրապարակվեց Աղքատության հաղթահարման ամփոփ ռազմավարական ծրագիրը, նախնական տպավորությունն այնպիսին էր, որ ի տարբերություն 2001-2003 թթ. համար ստեղծված Աղքատության հաղթահարման միջանկյալ ծրագրի, ավելի իրատեսական է եւ նպատակային: Դժբախտաբար, առավել հանգամանորեն ծանոթանալուց հետո տեսնում ենք, որ ամփոփ ծրագիրը եւս, եթե շատ մեղմ արտահայտվենք, պղպջակ է, որն առանց փչելու կպայթի: Դրա առաջին օրինակի մասին արդեն գրել ենք:

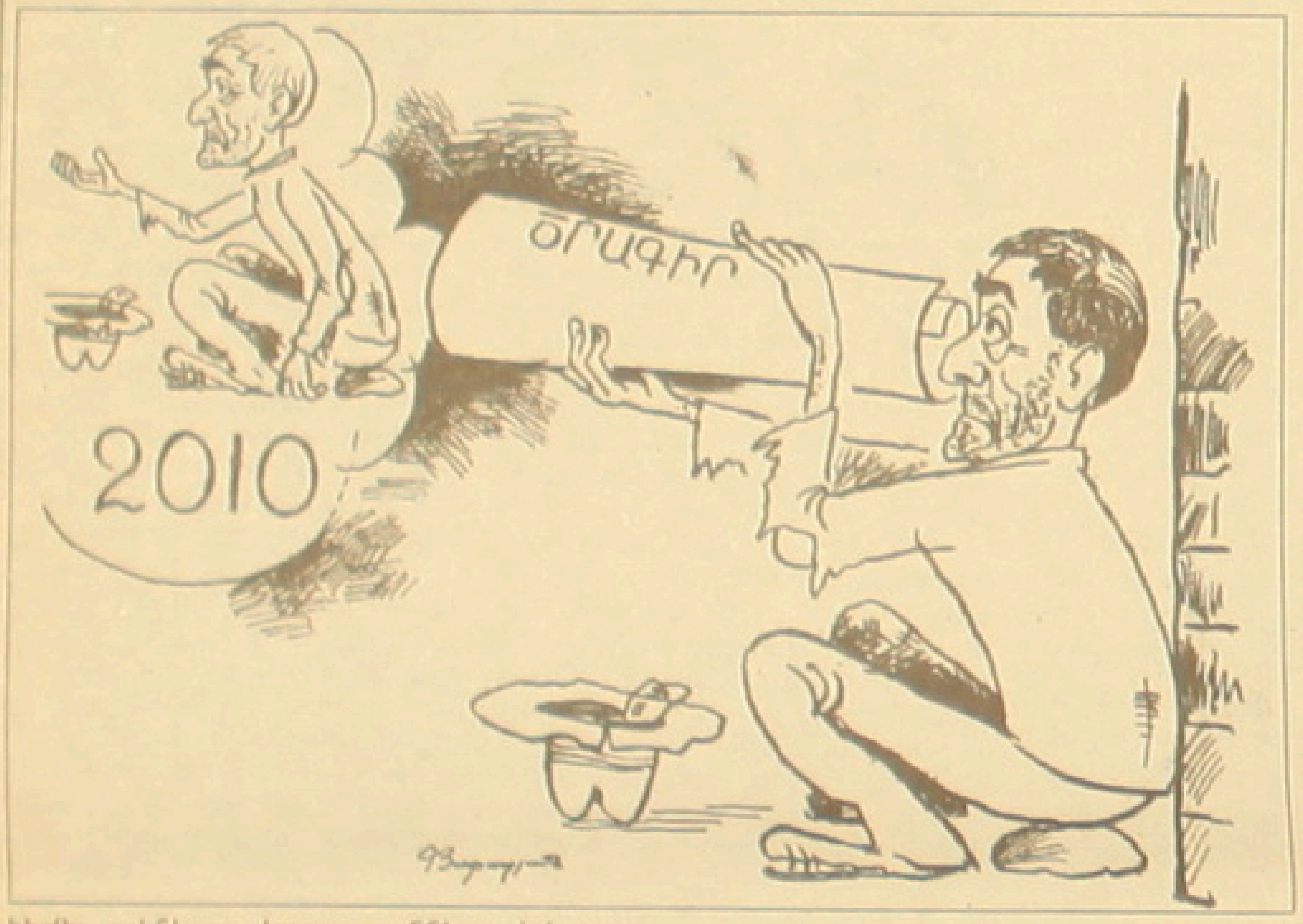

Նպատակային ցուցանիշները չեն կատարվում

Խոսքը ծրագրում նշված ուսուցիչների միջին աշխատավարձի եւ իրական աշխատավարձի անհամապատասխանության մասին էր: Պարզապես հիշեցնենք. 2003 թ., այսինքն՝ ընթացիկ տարում, ելնելով ուսուցիչների ընդհանուր թվի եւ պետբյուջեով նրանց աշխատավարձերի համար հատկացված գումարի հարաբերակցությունից, միջին աշխատավարձը կազմել է 15800 դրամ: Ամփոփ ծրագրում այս տարվա համար նպատակային ցուցանիշը նշված է 25 հազար դրամ: Տարբերությունն ակնհայտ է, եւ տարրական թվաբանություն իմացողները դա կնկատեն:

Հուսանք, որ այդպիսիք ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարարությունում եւ կառավարությունում կգտնվեն, որոնք չեն փորձի հերքել ակնհայտ իրողությունները: Եվ սա 2003 թ. չկատարված միակ նպատակային ցուցանիշը չէ:

Որ կառավարությունը ծրագրով նախանշված ցուցանիշները չի կարողանում ապահովել, արդեն իսկ խոսում է նման ծրագրի «արդյունավետության» մասին: Սակայն հիմնական խնդիրն այլ է: Եթե անգամ ծրագրի վերջնական նպատակային ցուցանիշները 2010 թ. կատարվեին, դա արդյո՞ք կնշանակե՞ր, որ աղքատությունը հաղթահարված է: Վստահաբար կարող ենք պնդել, որ եթե որեւէ պաշտոնյա դրական պատասխանի այս հարցին, ապա նա ստում է: Հիմնավորենք ասվածը:

Ինչպե՞ս է «հաղթահարվելու» աղքատությունը

Անդրադառնալով եկամուտների անհավասարաչափ բաշխման ցուցիչ Ջինիի գործակցի փոփոխության եւ աղքատության հաղթահարման նպատակային ցուցանիշներին, դարձյալ մեր նախորդ հրապարակումներից մեկում դա տարօրինակ համարեցինք: Դարձյալ հիշեցնենք հայտնաբերված անհամապատասխանությունը: 2010 թ. ծրագիրը նախատեսում է ամբողջությամբ վերացնել ներկայումս 51 տոկոս կազմող աղքատությունը (այդ թվում՝ 16 տոկոս շատ աղքատները), մինչդեռ Ջինիի գործակիցը նույն ժամկետին պետք է նվազեր ընդամենը 0,05-ով՝ ներկայիս 0,53-ի փոխարեն դառնալով 0,48: Համեմատության համար նշենք, որ 1993-94 թթ. Ջինիի գործակիցը Ռուսաստանում 0,41 էր, Էստոնիայում՝ 0,40, Լիտվայում՝ 0,34, Բելառուսում՝ 0,22 (տվյալները հիշատակված են ամփոփ ծրագրում): Սա նշանակում է, որ ծրագիրը ոչ թե միտված է սոցիալական բեւեռացումն էապես մեղմացնելուն, արտոնյալ դիրքում գտնվող գործարարության ոլորտները եւ դրանք տնօրինող օլիգարխներին հարկման դաշտ բերելուն ու այդպիսով եկամուտների բաշխման անհավասարաչափությունը նվազեցնելուն, այլ ընդամենը այդ 51 տոկոս կազմող աղքատների կացությունը փոքր-ինչ բարելավելուն, այն էլ արտաքին աղբյուրներից ակնկալվող բազմամիլիոն (նշվում է 1,2 մլրդ դոլար թիվը) վարկերի միջոցով:

Եվ քանի որ վերոնշյալի վերաբերյալ որեւէ պաշտոնական պարզաբանում չստացվեց, իսկ ծրագիրն էլ, ըստ էության, ոչինչ չի ասում, թե ինչ է նշանակում վերացնել աղքատությունը, ստիպված դիմեցինք ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարարության համապատասխան վարչություն:

Մինչ այդ նշենք, որ ծրագրի նպատակադրումների բաժնում նախատեսված է «մինչեւ 2006 թ. վերացնել ծայրահեղ, այսինքն՝ սննդի աղքատությունը, մինչեւ 2008 թ.՝ փաստացի սպառողական զամբյուղով հաշվարկված աղքատությունը, մինչեւ 2010 թ. նվազագույն սպառողական զամբյուղի (2400 կկալ) մեծությունը հասանելի դարձնել բնակչության 51,8 տոկոսի համար»: Աղքատության հաղթահարման ամփոփ ռազմավարական ծրագրի հարցերի վարչության պետ Սերգեյ Բալասանյանից տեղեկացանք, թե ի՞նչ է նշանակում վերոհարադրյալը: Պարզվեց, որ ամփոփ ծրագրում աղքատության սահմանագիծ է համարվել մեկ շնչին ընկնող օրական 0,7 դոլարը կամ մոտ 400 դրամը: Դրա համար հիմք է ընդունվել միջազգային չափանիշներով սահմանված աղքատության սահմանագիծը, որը կազմում է մեկ շնչին օրական 1 դոլար եկամուտ: Այսինքն՝ որպես նվազագույն սպառողական զամբյուղ մեկ անձի համար սահմանվել է 12 հազար դրամը (ամսական): «Ինչո՞ւ է հիմք ընդունվել այս, այլ ոչ թե առողջապահության նախարարության սահմանած 26 հազար դրամ սպառողական զամբյուղը» հարցին պրն Բալասանյանը փաստորեն չկարողացավ հիմնավոր պատասխան տալ, դարձյալ վկայակոչելով միջազգայնորեն սահմանված սահմանագիծը:

Ժամանակն է ծրագիրը հանել շրջանառությունից

Այսպիսով, ի՞նչ է ստացվում: Աղքատություն հաղթահարելը Հայաստանի կառավարության պատկերացմամբ այն է, որ 2010 թ. 4 հոգանոց ընտանիքի ամսական եկամուտը պետք է կազմի առնվազն 48 հազար դրամ: Թող թույլ տրվի ասել, սա ոչ թե աղքատության հաղթահարում է, այլ ծաղրուծանակ: Կառաջարկեինք ամփոփ ծրագրի հեղինակներից կամ կառավարության անդամներից որեւէ մեկին ապրել այս եկամուտով գոնե մի քանի ամիս, որից հետո պատկերացումներն էլ, միջազգայնորեն ընդունված սահմանագիծն էլ այլ կլինեին: Ամենամեծ զավեշտն այն է, որ այդ «բնագիծը» կառավարությունը նպատակադրվել է հաղթահարել 7 տարի հետո, երբ երկրի բնականոն զարգացումն արդեն իսկ կբերի գոնե այս կոսմետիկ փոփոխության: Հետեւաբար հարց է առաջանում՝ իսկ ի՞նչ իմաստ ունի այդ իբր թե արդյունքին հասնելու համար եւս 1 մլրդ դոլար մուրալ միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից: Սակայն այդ հարցը միամիտ է հնչում միայն շարքային մահկանացուների համար, իսկ իշխանության ներկայացուցիչները շատ լավ գիտեն, թե ինչպես են «իրացվում» այդ գումարները, որի համար միշտ էլ հիմնավորումներ գտնվում են: Այս ամենը նկատի ունենալով, կարող ենք եզրակացնել, որ Աղքատության հաղթահարման ամփոփ ծրագիրը մեծ բլեֆ է, որի նպատակը ոչ թե աղքատության իրական վերացումն է, այլ դրսից ակնկալվող խոշոր վարկերի ստացումը: Իսկ դա նշանակում է, որ ծրագիրը ոչ միայն անարդյունավետ է, այլեւ վնասակար, որ չնայած ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարարի միայն իրեն հայտնի լավատեսությանն ամփոփ ծրագրի նկատմամբ, ժամանակն է այն ընդհանրապես հանել շրջանառությունից: Աղքատության խնդրի լուծման համար ոչ թե «ամփոփ» կամ «միջանկյալ» ծրագրեր են անհրաժեշտ, այլ երկրի վերին ղեկավարության քաղաքական կամքը:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Շարունակում է անկառավարելի մնալ մսի ու մսամթերքի ապօրինի վաճառքը

Վերջերս պետական հիգիենիկ եւ հակահամաճարակային տեսչության նախաձեռնությամբ փողոցային վաճառքով ներկայացվող շուտ փչացող սննդամթերքն էր հետազոտվել: Երեւանի քաղաքապետարանի ամենշաբաթյա խորհրդակցության ժամանակ տեսչության պետի տեղակալ Մարիետա Բաղիխյանը հայտարարեց, որ հայտնաբերվել են առողջության համար վտանգավոր, հատկապես աղիքային հիվանդությունների հարուցիչներ: Փողոցային, ապօրինի վաճառակետերի սննդամթերքի տեսականու մեջ մշտական, կայուն «տեղ» ունեն միսն ու մսամթերքը:

Փողոցային առեւտրի անթույլատրելիության մասին շատ է ասվել ու գրվել: Արդեն 15 տարի նախանձելի պարտաճանաչությամբ քաղաքային իշխանություններն այդ առեւտուրն արգելելու որոշումներ են ընդունում, 1 կամ 2 շաբաթ պրոբլեմը թմբկահարվում է եւ մոռացվում: Քաղաքի հատկապես բանուկ հատվածներում տարիներ շարունակ պատկերն անփոփոխ է մնում: Այն տպավորությունն է ստեղծվում, թե իշխանության հերթական ներկայացուցիչը նման հրամաններ ստորագրում է խնդիրը հանգստացնելու կամ որոշման ամենամյա պարբերականությունը չխախտելու համար:

Այսպես տարիներ շարունակում է անկառավարելի մնալ նաեւ մսի ու մսամթերքի տարերային, ապօրինի վաճառքը: Ամեն մարդ այսօր իր կենդանին կամ մսամթերքն ազատ կարող է գյուղից գյուղ կամ քաղաք տեղափոխել ու վաճառել: Կարող է հարաբերականորեն ապահով տնտեսությունից տանել անապահովը եւ հակառակը: Եվ արդյունքում՝ գրեթե ամեն տարի սիբիրախտով վարակված մսից մարդկանց հիվանդության դեպքեր են արձանագրվում: Մեր հանրապետությունը անասնաբուժական բարդ համաճարակային գոտում է: Հարեւան երկրներում միշտ էլ ստեպ-ստեպ լինում են գյուղատնտեսական կենդանիների հիվանդությունների բռնկումներ՝ դաբաղի, ժանտախտի: Հայաստանում անցած տարի Շիրակի եւ Գեղարքունիքի մարզերում դաբաղ հայտնաբերվեց, սիբիրախտ՝ Արարատի մարզում, Տաշիրի տարածաշրջանում նաեւ Երեւանի կենդանաբանական այգում, երբ վարակված, փորձաքննություն չանցած միսը կենդանիների ոչնչացման պատճառ դարձավ: Անասունների հիվանդությունները մեծ խնդիր են նաեւ հարուստ երկրների համար: Դաբաղն ու կատաղությունն Անգլիայի համար գլխացավանք են դարձել: Ի դեպ, մեր հարեւան Վրաստանի համար եւս կատաղությունը սպառնալիք է: Մեր շուկան չի հասցնում բավարարել մսի ներքին պահանջարկը, եւ այսօր մեծաքանակ տավարի ու խոզի միս ներմուծվում է եվրոպական երկրներից, Ղազախստանից: Դրսից բերված միսն ու մսամթերքը, ինչ-որ առումով, այդուհանդերձ, անհամեմատ ավելի վստահելի են փողոցում ապօրինի վաճառքով ներկայացվածից, քանի որ որեւէ տարածաշրջանում որեւէ հիվանդության, նույնիսկ նվազ դեպքեր հայտնաբերելու դեպքում այս ոլորտի միջազգային կազմակերպություններն անմիջապես ահազանգ են բարձրացնում: Եվ ստիպում բոլորին զգուշավոր վերաբերվել իրենց երկիր մտնող մսամթերքին: Անցած տարեվերջին միջազգային էպիզոոտիկ բյուրոն Հայաստան տեղեկություն էր ուղարկել եվրոպական գրեթե բոլոր երկրներն ընդգրկած խոզի ժանտախտ հիվանդության վերաբերյալ: Մեզանում եւս արգելվեց խոզի մսի ներմուծումը: Հետաքրքրական է, որ անասնաբուժական կանոններով այս դեպքում խոզի ճարպի օգտագործումը թույլատրելի է:

Անցած տարեվերջին եվրոպական միության եւ միջազգային էպիզոոտիկ կայանի նախաձեռնությամբ համատեղ հավաքվեցին կովկասյան տարածաշրջանի անասնաբույժ մասնագետները: Նպատակը դաբաղի ներթափանցման կանխարգելումն էր դեպի Եվրոպա: Այս իմաստով կասկածելի երկրներին 2 կառույցները մշտապես պատվաստանյութ են մատակարարում: Այսինքն՝ դրսի աշխարհում թե՛ ներսից, թե՛ դրսից իրենց պաշտպանվածությունը կենսական պարտադիր նորմ է դարձել: Իսկ Հայաստանում այս առթիվ միայն կիսակատար որոշումներ են ընդունվում: Ինչո՞վ բացատրել, օրինակ, այն իրողությունը, որ արդեն 14 տարի մեր վաճառատեղաններից չի անհետանում հոլանդական կիսապատրաստ (սոյայի) երշիկը, որի արհեստական բաղադրության մասին սպառողների միությունները մեկ անգամ չէ, որ զգուշացրել են:

Հայաստանի անասնաբույժներին առաջին հերթին անհանգստացնում է սիբիրախտը, իսկ դաբաղն այնքան էլ վտանգավոր չի համարվում, մանավանդ որ Անգլիայից միս չի էլ ներմուծվում: Ո՞րն է լուծումը: Արդյոք պատվաստումների լիարժեք համակարգի գոյությունը կարո՞ղ է ապահովագրել մեզ վտանգից: Անասնաբույժները պնդում են՝ ոչ: Նրանց հաշվարկներով, պատվաստանյութն իմունիտետ առաջացնում է մինչեւ 85 տոկոսի սահմաններում, եւ 100 գլուխ անասունից էլի 15-ի վարակի հավանականություն կա: Նույնիսկ խորհրդային տարիներին, երբ վերահսկողական մեխանիզմը բավական գործուն էր, ժամանակ առ ժամանակ արձանագրվել են անասունների հիվանդության բռնկումներ: Հայաստանում այսօր մսի ու մսամթերքի վաճառքի տասնյակ մասնավոր կետեր կան, որոնց տերերը հրաժարվում են ունենալ փորձաքննական իրենց ծառայությունները, եւ միսը վաճառվում է առանց ստուգումների ու անասնաբուժական վկայականների: Ինչո՞ւ է գյուղացին կենդանու մորթն ինքնագլուխ անում, առանց փաստաթղթի հասցնում Երեւան եւ հանձնում սովորաբար այնպիսի օբյեկտների, որոնք չունեն անասնաբուժական ծառայություններ: Պատճառները խորքային են: Անասնաբուժական վկայականների ձեւերը (1, 2, 3) տուրքավորված են, եւ գյուղացիներն ամեն կերպ խուսափում են, իրենց կարծիքով, իզուր տեղը 1500-2000 դրամ վճարելուց: Նաեւ այս տուրքերի միջոցով գումարներ պիտի հոսեն պետբյուջե, եւ իրողությունը միանգամայն բացատրելի է: Բայց ի՞նչ անել, եթե գյուղացին, միեւնույն է, շրջանցում է կարգը եւ կասկածելի մթերք բերում շուկա:

Մասնագետների համոզմամբ, կարելի է տուրքավորել անասնաբուժական վկայականի միայն 3-րդ ձեւը, այն էլ տասնապատիկ, քսանապատիկ ավելի գնով: Այս ձեւը վերաբերում է կաշվե, տեխնիկական հումք արտահանողներին, ովքեր մեծ գումարների հետ գործ ունեն, եւ որոնց համար 20-30 հազար դրամը նշանակություն չունի: Սա, թերեւս հիվանդանալու, վարակից խուսափելու միակ խելամիտ ուղին է, քանի դեռ մեզանում անթույլատրելի, անհասկանալի դանդաղում է մորթի կետերի ստեղծումը, եւ մսամթերքը, առանց անասնաբուժական-սանիտարական փորձաքննության, վաճառվում է որտեղ պատահի...

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

ՑՈՒՑԱԿ
Ազգային ժողովի ՀՌԱԿ համամասնական ընտրակարգով թեկնածուների

հ/հ	կուսակցական պատկանելիությունը	ազգանուն, անուն, հայրանուն	ծննդյան տարեթիվը, ամիսը, ամսաթիվը	հաշվառման վայրը	աշխատանքի վայրը և պաշտոնը (զբաղմունքը)
1.	Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցություն	Միրզախանյան Ռուբեն Կառլենի	1959թ. հունիսի 20	ք. Երևան, Աբովյան փ., շ41, բն 5	ՀՌԱԿ ատենապետ, Խ. Աբովյանի անվան ՀՊՄ, դեկան, պատմական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ
2.	անկուսակցական	Աբրահամյան Գագիկ Արշավիրի	1956թ. հունվարի 20	ք. Երևան, Սայաթ-Նովա փ., շ13, բն 5	«Դի Սի Էյ» Հայաստանի արդյունաբերական ընկերության և «Ջեյ Սի Էյ» Հայաստանի ոսկերչական ընկերության տնօրենների խորհրդի նախագահ
3.	Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցություն	Բարսեղյան Լավրենտի Աշոտի	1937թ. հունվարի 7	ք. Երևան, Թումանյան փ., շ 11ա, բն 11	Հայոց ցեղասպանության թանգարան-ինստիտուտ, տնօրեն, պատմական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր, ԽՍՀՄ և Հայաստանի պետական մրցանակների դափնեկիր
4.	Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցություն	Սաֆարյան Յուրա Սերյոժայի	1953թ. հոկտեմբերի 14	Սյունիքի մարզ, ք. Գորիս, Ավանգարդ 4, շ 3, բն 1	ԳՊԵՀ Գորիսի մասնաճյուղ, տնօրեն, ֆիզիկամա-թեմատիկական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ
5.	անկուսակցական	Խաչատրյան Սարգիս Վարդանի	1953թ. հունվարի 20	Արմավիրի մարզ, գ. Այգեշատ	«Մեծամորի հիվանդանոց» ՊՓԲԸ տնօրեն
6.	Ազատամարտի վետերանների միություն	Հովսեփյան Համլետ Բալաբեկի	1948թ. հունիսի 18	ք. Երևան, Դավիթաշեն 10 փողոց, տ 28	Ազատամարտի վետերանների միության նախագահ
7.	Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցություն	Առաքելյան Հարություն Վաղարշակի	1962թ. սեպտեմբերի 15	ք. Երևան, Զավրյան 1 փակուղի, 1 շ, բն 12	«Ազգ» օրաթերթ, գործադիր տնօրեն, «Քիծէխոր» ձեռնարկություն, նախագահ
8.	Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցություն	Սավխալյան Ռոբերտ Բաբկենի	1940թ. մայիսի 14	ք. Երևան, Պուշկինի փ., շ3, բն 25	«Արմենիա» հեռուստաընկերություն, քաղաքական մեկնաբան, պետական մրցանակի դափնեկիր
9.	անկուսակցական	Սարգսյան Գևորգ Աշոտի	1965թ. հունվարի 25	ք. Երևան, Չարենցի փ., տ 12	իրավագիտության թեկնածու
10.	անկուսակցական	Նահապետյան Բորիս Սերգեյի	1946թ. մարտի 5	ք. Երևան, Այգեստան 9-րդ փ., շ 69, բն 2	ՀՀ ԳԱԱ մաթեմատիկայի ինստիտուտ, առաջատար գիտ. աշխատող, ֆիզիկամաթեմատիկական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր
11.	Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցություն	Գևորգյան Մեխակ Կառլենի	1966թ. մայիսի 17	ք. Երևան, Մխիթար Հերացի շ16, բն 13	ՀՀ արժեթղթերի հանձնաժողով, աշխատակազմի ղեկավարի տեղակալ, իրավագիտության թեկնածու
12.	Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցություն	Կարապետյան Հրաչյա Իսկանդարի	1955թ. մայիսի 15	ք. Երևան, Շիրազի 44, բն 9	Հայաստանի պետական ճարտարագիտական համալսարանի ճանապարհաշինարարական մեքենաների տեխնոլոգիաների և հիդրավլիկայի ամբիոնի վարիչ, դոցենտ, «Առաջին ապահովագրական» ՍՊԸ գլխավոր տնօրեն
13.	Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցություն	Ստեփանյան Արմեն Ռաֆիկի	1962թ. մարտի 19	ք. Երևան, Չարենցի 23, բն 3	ձեռներեց
14.	Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցություն	Մինասյան Սամվել Օգսենի	1951թ. հունվարի 1	Արարատի մարզ, գ. Նորաշեն	Արարատի մարզպետարան, ֆինանսական և սոցիալ-տնտեսական զարգացման վարչության պետ
15.	Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցություն	Գրիգորյան Նորիկ Բարսեղի	1947թ. սեպտեմբերի 11	Շիրակի մարզ, ք. Գյումրի Գործարանային նրբ 10	ՀՀ Շիրակի մարզպետարան, աշխատակազմի քարտուղարության պետ, տեխնիկական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ
16.	Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցություն	Հարոյան Ֆերդինանդ Պանդուխտի	1946թ. մայիսի 5	Լոռու մարզ, ք. Վանաձոր, Ներսիսյան փ., 11ա, բն 15	Վանաձորի թիվ 27 միջն. դպրոց, տնօրեն
17.	Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցություն	Պետոյան Սերուժան Թաթոսի	1946թ. սեպտեմբերի 15	Շիրակի մարզ, ք. Արթիկ, Լծբաշ թաղ. 1, շ34, բն 2	«Արթիկտուֆ» ՓԲԸ, տնօրենների խորհրդի նախագահ
18.	Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցություն	Հակոբջանյան Հովիկ Վլադիմիրի	1948թ. ապրիլի 5	Տավուշի մարզ, ք. Իջևան, Թավրիզյան 18	ք. Իջևան «Տրանսգազշին» ՍՊԸ, տնօրեն
19.	Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցություն	Աղիզյան Արմեն Ֆելիքսի	1959թ. հոկտեմբերի 11	ք. Երևան, Ա. Խաչատրյան 30, բն 42	ՀՀ մտավոր սեփականության գործակալության պետ
20.	Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցություն	Փիլիպոսյան Վահագն Վիգենի	1970թ. հունվարի 4	ք. Երևան, Անտառային փ., տ 35	«Հայաստանի Առևտրային բանկ» (Հայաստան) ՓԲԸ, իրավաբանական վարչության պետ, իրավագիտության թեկնածու
21.	Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցություն	Աղաբեկյան Շամիրամ Վահագնի	1949թ. հուլիսի 19	ք. Երևան, Օրբելի 18, բն 21	Հեռուստատեսության և ռադիոյի ազգային հանձնաժողով, նախագահի տեղակալ
22.	Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցություն	Աղամյան Կարեն Գուրգենի	1946թ. հունվարի 1	ք. Երևան, Մոսկովյան 28, բն 135	ՀՀ նկարիչների միության նախագահ, ՀՀ գեղարվեստի ակադեմիայի պրոֆեսոր
23.	Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցություն	Ցավույան Ալբերտ Գառնիկի	1935թ. օգոստոսի 26	ք. Երևան, Իսահակյան 37, մ 4, բն 7	Երևանի մանկավարժական համալսարան, ամբիոնի վարիչ, պրոֆեսոր, ՀՀ ժողովրդական արտիստ, պետական մրցանակների դափնեկիր
24.	Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցություն	Գյուլնազարյան Արա Խաժակի	1946թ. դեկտեմբերի 30	ք. Երևան, Կոմիտաս 16, բն 69	ՀՀ ԳԱԱ օրգանական քիմիայի ինստիտուտ, տնօրենի պաշտոնակատար, քիմիական գիտությունների դոկտոր
25.	Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցություն	Կարապետյան Համլետ Արամի	1938թ. օգոստոսի 3	ք. Երևան, Աղայան 9, բն 63	«Կարկոմպսն» ՍՊԸ, փոխտնօրեն
26.	Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցություն	Ասատրյան Գևորգ Ասատուրի	1952թ. օգոստոսի 14	ք. Երևան, Կուրղինյան փ., տ 7/1	Սալաթիա-Սեբաստիա թաղապետարան, կոմունալ տնտեսության և բարեկարգման բաժնի պետ
27.	Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցություն	Հարությունյան Նորայր Գրիշայի	1964թ. մարտի 6	Սյունիքի մարզ, ք. Կապան, Հ. Ավետիսյան 2-36	Կապանի քաղաքապետարան, քաղաքապետի տեղակալ
28.	Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցություն	Հարությունյան Մեսրոպ Գուրգենի	1955թ. հունիսի 29	ք.Երևան, Բաշինջաղյան շ5, բն 36	ՀՀ ԳԱԱ օրգանական քիմիայի ինստիտուտ, տնօրենի տեղակալ
29.	Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցություն	Թունյան Կարեն Սամվելի	1967թ. մարտի 25	ք. Երևան, Ա. Խաչատրյան 6, բն 76	ՀՀ արժեթղթերի հանձնաժողով, աշխատակազմի իրավաբանական վարչության պետ
30.	Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցություն	Մելիք-Բախշյան Միհր Ստեփանի	1959թ. հուլիսի 8	ք. Երևան, Չարենցի 4, բն 57	ՀՀ կրթության և գիտության նախարարություն, գլխավոր մասնագետ
31.	Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցություն	Անդրեասյան Միդա Ռոբերտի	1957թ. մարտի 18	ք. Երևան, Տերյան 11, բն 4	Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի և ՀԲԸՄ Նորքի հայորդաց տուն, տնօրեն
32.	Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցություն	Մուրադյան Գայանե Սարգսի	1959թ. հուլիսի 23	ք. Երևան, Մամիկոնյանց 58, բն 21	ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչության անդամ
33.	Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցություն	Կարապետյան Արման Հենրիկի	1971թ. փետրվարի 9	ք. Երևան, Լյուքսեմբուրգի 3, բն 7	«Քիսոր Չաղի» ՍՊԸ, տնօրեն
34.	Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցություն	Նիկոյան Արամայիս Աղաբեկի	1941թ. մայիսի 12	ք. Երևան, Բաբայան 34, բն 14	Պետական կոնսերվատորիա, ամբիոնի վարիչ, պրոֆեսոր
35.	Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցություն	Մարգարյան Արմեն Լևոնի	1962թ. օգոստոսի 6	Վայոց Ձորի մարզ, գ. Մալիշկա	գ. Մալիշկա թիվ 1 միջն. դպրոց, տնօրեն
36.	Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցություն	Բաբայան Հակոբ Պողոսի	1961թ. փետրվարի 23	ք. Երևան, Չարենցի 2 նրբ., տ 30	«Կամար» ատամնաբուժական կլինիկա, բժիշկ
37.	Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցություն	Դեմոյան Վահագն Վաչագանի	1946թ. մարտի 8	Արարատի մարզ, ք. Արտաշատ, Շահումյան փ. 36ա, բն 12	Արտաշատի քաղաքապետարան, եկամուտների գանձման բաժնի պետ
38.	Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցություն	Գրիգորյան Հակոբ Մանուկի	1949թ. հոկտեմբերի 14	ք. Երևան, Ագաթանգեղոսի շ29, բն 8	Երևանի Խ. Աբովյանի անվան ՀՊՄՀ, ամբիոնի վարիչ, բժշկական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ
39.	Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցություն	Հարությունյան Տիգրան Մելիքսեթի	1975թ. հոկտեմբերի 24	ք. Երևան, Եղիշե Թադևոսյան շ 8, բն 20	ՀՀ արժեթղթերի հանձնաժողով, առաջատար մասնագետ
40.	Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցություն	Գալստյան Աշոտ Վարուժանի	1959թ. սեպտեմբերի 6	ք. Երևան, Դավիթաշեն 2-րդ թաղ., 45շ, բն 21	Խ. Աբովյանի անվան ՀՊՄՀ, բաժնի պետ
41.	Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցություն	Կարապետյան Արմեն Սերյոժայի	1964թ. սեպտեմբերի 27	ք. Երևան, Էրեբունի փ., շ28, բն 43	ՀՀ արժեթղթերի հանձնաժողով, վերահսկողության վարչության պետ
42.	Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցություն	Թովմասյան Արա Ռուդոլֆի	1964թ. հունվարի 3	Լոռու մարզ, ք. Ալավերդի, Կոմսոմոլի 193շ, բն 10	Ալավերդի քաղաքապետարան, քաղաքապետի տեղակալ
43.	Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցություն	Ստեփանյան Էդիկ Գրիգորի	1946թ. օգոստոսի 18	Սյունիքի մարզ, ք. Գորիս, Վանքի տափ շ 2, բն 17,	ք. Գորիսի ՀՌԱԿ գրասենյակի տնօրեն
44.	Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցություն	Մարտիրոսյան Վոլոդյա Հմայակի	1955թ. փետրվարի 27	Լոռու մարզ, ք. Ստեփանավան, Իսահակյան տ 1	Ստեփանավանի թիվ 6 միջն. դպրոց, տնօրեն
45.	Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցություն	Ավագյան Լևոն Արտուշի	1964թ. հունիսի 1	Սյունիքի մարզ, ք. Սիսիան, Րաֆֆի 6	ք. Սիսիան տարածքային սպառողական կոոպերատիվ վարչություն, նախագահ
46.	Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցություն	Եղիշյան Արտեմ Չապաևի	1977թ. ապրիլի 4	Արմավիրի մարզ, ք. Մեծամոր շ2, բն 15	Հայկական ատոմային էլեկտրակայան, ռեժիմի բաժնի տեսուչ
47.	Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցություն	Խալաֆյան Նորիկ Լևիկի	1964թ. հունվարի 12	Գեղարքունիքի մարզ, ք. Սևան, Կարմիր բանակի 23	«Սևան» ազգային պարկ, անտառապետ
48.	Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցություն	Պետրոսյան Արշակ Սաղաթելի	1971թ. հունիսի 21	Լոռու մարզ, ք. Տաշիր, Կալինինի փ., 5 թաղ, տ 36	Տաշիրի թիվ 2 դպրոց, տնօրեն
49.	Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցություն	Այվազյան Տիգրան Մկրտչի	1947թ. հունվարի 19	ք. Երևան, Տիգրան Մեծի 65, բն 15	ԳՊՄՀ պրոռեկտոր, ֆիզիկամաթեմատիկական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ
50.	Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցություն	Հարությունյան Գուրգեն Ռաֆիկի	1964թ. սեպտեմբերի 5	ք. Երևան, Կոմիտասի 8, բն 9	ԱԵԲ «Արաբկիր» մասնաճյուղ, կառավարիչ
51.	Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցություն	Սողոմոնյան Լևոն Հովհաննեսի	1946թ. դեկտեմբերի 18	ք. Երևան, Կուրղինյան 21, բն 215	ձեռներեց
52.	Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցություն	Սաթուլյան Խաչատուր Անդրանիկի	1958թ. փետրվարի 8	ք. Երևան, Այգեստան 9-րդ փ., 67շ, բն 56	ՀՀ տրանսպորտի և կապի նախարարություն, «Ազգային տեղեկատվական կենտրոն», տնօրեն
53.	Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցություն	Բաղալյան Գևորգ Արամայիսի	1965թ. հունիսի 8	Արարատի մարզ, գ. Այգեպատ	ք. Երևան «Գևորգ Բաղալյան» ՍՊԸ, տնօրեն
54.	Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցություն	Աբգարյան Համլետ Արամայիսի	1945թ. մարտի 10	ք. Երևան, Հ. Հակոբյան փ., 11շ, բն 43	քիմիական գիտությունների թեկնածու
55.	Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցություն	Առաքելյան Գրիշա Ազատի	1949թ. մարտի 20	Արմավիրի մարզ, ք. Արմավիր, Բաղրամյան 29/1	Արմավիրի ԳԳՄ, տնօրենի տեղակալ
56.	Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցություն	Պարամյան Ռուբեն Վաչագանի	1951թ. հունվարի 14	Լոռու մարզ, ք. Վանաձոր, Վ. Համբարձումյան փ., 16/14	Վանաձորի թիվ 27 միջն. դպրոց, ուսուցիչ
57.	Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցություն	Մինասյան Աննա Ժորժի	1969թ. սեպտեմբերի 27	ք. Երևան, Շինարարների 10/1ա, բն 128	ք. Երևանի թիվ 92 միջն. դպրոց, ուսուցչուհի
58.	Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցություն	Փաշինյան Սիրաս Միշայի	1974թ. ապրիլի 8	Լոռու մարզ, ք. Վանաձոր, Գր. Լուսավորիչ 39/1ա, բն 32	ձեռներեց
59.	Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցություն	Ալեքսանյան Վարդան Միխայելի	1971թ. հունիսի 6	ք. Երևան, Տիգրան Մեծի նրբ 5, բն 15	հեռուստաօպերատոր
60.	Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցություն	Մանվելյան Արմեն Բախշիի	1965թ. օգոստոսի 22	ք. Երևան, Նոր Նորքի I մասիվ, Նանսենի 9, բն 50	«ԱԼՄ» հոլդինգ ՍՊԸ, միջազգային լրատվության բաժնի պետ

118-ամյա իր գործունեության ընթացքում Ռամկավար Ազատական կուսակցությունը, սկսած Վանի Արմենականներից, պայքարել եւ պայքարում է հայ ժողովրդի ազատ, անկախ, բարեկեցիկ եւ արժանապատիվ կյանքի համար: Հայոց գոյամարտին իր կարողությունների առավելագույնը զոհաբերելուց հետո Ռամկավար Ազատական կուսակցությունը սփյուռքում 70-ամյա գործունեության ընթացքում ջանքերը ներդրել է ազգապահպանության, հայոց իրավունքների պաշտպանության, սփյուռքահայ կյանքը ժողովրդավարականորեն կազմակերպելու, Հայոց եկեղեցին զորացնելու, Հայաստանի Բարեգործական Ընդհանուր Միության նման ազգային կառույցներն ամրապնդելու, Սփյուռք-Հայաստան կապերը զարգացնելու եւ վերջապես՝ Սփյուռքը Հայաստանի համար զորացնելու գործում: 1990 թ.-ին վերադառնալով հայրենիք, Հայաստանի

1. Արտաքին քաղաքականություն

Համաշխարհային ինտեգրացման ներկա պայմաններում աշխարհը շարունակում է մնալ ռազմական բախումների ու տնտեսական մրցակցության ասպարեզում: Երեւան են եկել նոր կամ նորացված ձգտումներ համաշխարհային ինտեգրացիոն գործընթացները միաբեւեռությանը ծառայեցնելու, գլոբալիզացման միտումները պարտադրաբար նույն միաբեւեռության ամրապնդման համար օգտագործելու: Բնականաբար, նման ձգտումները սաստկացրել են հակասությունները աղքատ ու հարուստ երկրների, տարբեր քաղաքակրթությունների միջեւ, որոնց ծայրահեղ դրսեւորումներից մեկը եթե միջազգային ահաբեկչության վտանգավոր սաստկացումն է, մյուսն առկա հակասությունները զենքի ուժով լուծելու ոչ պակաս վտանգավոր նկրտումներն են: Դժբախտաբար, հատկապես վերջին շրջանում, փոխվում է համախոհությամբ ու միջազգային իրավունքի շրջանակներում աշխարհի գործերը կարգավորելու ընթացակարգը,

ՀՌԱԿ-ը հավատարիմ է մնում ազգերի ազատ ինքնորոշման իրավունքի հիման վրա հիմնահարցը լուծելու ռազմավարությանը եւ հակամարտության փաթեթային լուծման մարտավարությանը: Շահագրգիռ բոլոր կողմերը պետք է համոզված լինեն, որ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունն արդեն կայացած պետական միավոր է: Փաստական այս իրողության, պետական այդ միավորի հետագա զարգացման հնարավորությունների միջազգայնորեն երաշխավորված ապահովագրումից հետո միայն կարելի է բանակցելի նկատել բոլոր մնացած հարցերը, այդ թվում ԼՂՀ վերահսկողության տակ գտնվող մի շարք տարածքների խնդիրը:

Հիմնահարցի լուծումը ենթադրում է միասնական եւ համակարգված ազգային մոտեցումներ, կամք եւ հետեւողականություն: Միայն Ազգային ժողովի պատգամավորի կարգավիճակում կարող են ՀՌԱԿ ներկայացուցիչները լիիվ արդյունավետությամբ համակարգել աշխատանքը Ռուսաստանում գործող լոբբիստական մեր կարեւո-

են բոլոր պաշտոնատար անձանց եւ պետական ծառայողների համար, իսկ նրանց ամեն մի ապօրինություն ենթակա է վարչական պատիժների եւ, ընդհուպ, դատական պատասխանատվության:

Անհրաժեշտ է կատարելագործել պետական ծառայողի մասին օրենքի կիրառման ոլորտները, բոլոր մակարդակներում արմատավորել պետական աշխատանքի ընդունման մրցութային եղանակները:

Բացի այդ, ինչպես անցումային բոլոր հասարակարգերում, մեր երկրում առկա է բարոյականության ճգնաժամ, որն իր հերթին խորացնում է ներքին անվստահության մթնոլորտը: Մեր քաղաքական կազմակերպությունները, պետական պաշտոնատար անձինք, եկեղեցական-կրոնական հաստատությունները, մտավորականությունն ու կրթական գործիչները պետք է ձերբազատվեն հարմարվողական, հոսանքն ի վայր ընթանալու մտայնությունից: Հասարակական, տնտեսական, քաղաքական պատասխանատվություն ունեցող բոլոր մարդիկ

Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության

ՆԱԽԸՆՏՐԱԿԱՆ ՊԼԱՏՖՈՐՄԻ ՀԻՄՆԱԴՐՈՒՅԹՆԵՐԸ

Ռամկավար Ազատական կուսակցությունը նորանկախ Հայաստանում գործել եւ գործում է ժողովրդավարական, ինքնիշխան եւ իրավական պետություն ստեղծելու համար: Պետական իշխանության կառուցվածքի եւ գործունեության վերաբերյալ մեր կուսակցության գաղափարներն ու առաջարկներն իրենց արտացոլումն են գտել դեռեւս 1994 թ. ՀՌԱԿ-ի մշակած ՀՀ Սահմանադրության նախագծում, օրենսդրական տարբեր նախաձեռնություններում:

Դեռեւս 1995 թ. խորհրդարանական ընտրությունների նախօրեին Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցությունը մշակել էր մի շարք հիմնավոր առաջարկներ ինչպես օրենսդիր, այնպես էլ գործադիր ու դատական իշխանությունների լիազորությունների առավել հստակ սահմանման, դրանց տարանջատ, հակակշիռ եւ, միաժամանակ, ներդաշնակ գործունեության ապահովման, տնտեսության զարգացման, ազգաբնակչության բարեկեցության ապահովման համար, որոնք կենսագործման առիթ չստացան, քանի որ կուսակցությանը, հակառակ ընտրություններում ձեռք բերած զոհացուցիչ արդյունքների, թույլ չտրվեց վերստին օրենսդիր իշխանությանը մաս կազմել: Արդյունքում վարկաբեկվեց ժողովրդավարության գաղափարը, խեղաթյուրվեցին ազատականությունը, ընտրությունների ինստիտուտը, արգելակվեց կուսակցությունների, այդ թվում Հայաստանի Բարեգործական ԱԿ-ի զարգացման գործընթացը: Փոխարենը Հայաստանում զարգացավ անօրինականությունը եւ անարխիան, նոմենկլատուրային կաշիսալիզմը:

1998 թ. իշխանափոխությունից հետո թեեւ ՀՌԱԿ-ի գործունեության համար ավելի նպաստավոր պայմաններ ստեղծվեցին եւ կուսակցությունը վերստին հնարավորություն ունեցավ քաղաքական ակտիվ գործունեություն ծավալելու եւ նույնիսկ օրենսդրական տարբեր նախաձեռնություններով ու սահմանադրական բարեփոխումների առաջարկություններով հանդես գալու, սակայն 1999 թ. խորհրդարանական ընտրություններում չհաջողեց հանդես գալ իր հնարավորություններին համապատասխան մակարդակով:

Մասնակցելով առաջիկա՝ 2003 թ. մայիսի 25-ին կայանալիք ՀՀ Ազգային ժողովի պատգամավորների ընտրություններին, Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցությունը վստահ է, որ ընտրողների աջակցությամբ հնարավորություն կունենա օրենսդրական գործունեությամբ իրականացնելու իր գաղափարախոսական դրույթներից բխող քաղաքական ու սոցիալ-տնտեսական ծրագրերը, որոնց հակիրճ շարադրանքը ներկայացնում ենք հետագա էջերում՝ ի գիտություն Հայաստանի քաղաքացիների:

անտեսվում են հենց դրա համար ստեղծված միջազգային կառույցների դերն ու նշանակությունը:

Համահարթեցման, միակողմանիորեն հարցերը լուծելու գործելակերպը սպառնում է նաեւ մեր տարածաշրջանին, որտեղ առկա հակասությունների նոր սրացումներ են ակնկալվում, ընդհուպ՝ քաղաքական քարտեզի «ճշգրտումներ»: Այս պայմաններում անհրաժեշտ է վերստին ճշգրտել վերջին տարիներին Հայաստանի որդեգրած փոխլրացման քաղաքականության առաջնահերթությունները, քանզի չենք կարող թույլ տալ, որ մեր երկիրը հայտնվի միջազգային ու տարածաշրջանային հակասությունների մրցասպարեզում:

Հայաստանի արտաքին քաղաքականության գերխնդիրներն են՝ ապահովել սեփական սահմանների անվտանգությունը, Լեռնային Ղարաբաղի հիմնահարցի արդար լուծումը, արտաքին ներդրումների ներհոսքը, Հայաստանից դեպի արտաքին աշխարհ ձգվող տրանսպորտային ուղիների հուսալիությունը: Այս խնդիրների լուծումը պահանջում է պատասխանատու մոտեցումներ ոչ միայն հանրապետության նախագահի եւ արտգործնախարարության, այլեւ Ազգային ժողովի կողմից, որտեղ արտաքին հարաբերությունները ցարդ սահմանափակված են եղել ընդամենը միջխորհրդարանական կապերի, եվրոպական կառույցների հետ ինտեգրման հարցերով:

ՀՌԱԿ-ը պատրաստակամ է ապագա Ազգային ժողովի շրջանակներում եւ դրանից դուրս պատասխանատվությամբ զբաղվելու այս եւ նման կենսական հարցերով:

2. Ազգային պաշտպանություն

Վերոշարադրյալ խնդիրները հաջողությամբ լուծելու կարեւորագույն գրավականն է Հայոց ազգային բանակը: Հայաստանը պարտավոր է ունենալ տարածաշրջանի ամենամարտունակ եւ ամենադյուրաշարժ բանակը՝ հագեցած գիտատեխնիկական լավագույն սպառազինությամբ, զենքի տիրապետման պրոֆեսիոնալիզմով: Անշուշտ, դա մեծապես կախված է երկրի տնտեսական վիճակից, պետական բյուջեից: Սակայն դա կախված է նաեւ ազգային բանակի ներսում թե շուրջը տիրող բարոյահոգեբանական մթնոլորտից, վերաբերմունքից: Ազգային բանակում ծառայելը ոչ միայն պարտականություն, այլեւ պատիվ պետք է լինի յուրաքանչյուր քաղաքացու համար: ՀՌԱԿ-ը պատրաստ է Ազգային ժողովում ուշադրության կենտրոնում պահել երկրի պաշտպանունակության բարձրացման, Ազգային բանակի կատարելագործման հարցերը, նպաստել դրանց լուծմանը:

3. Ղարաբաղյան հիմնահարց

Ամենայն հավանականությամբ, Ադրբեջանում նախագահական առաջիկա ընտրություններից անմիջապես հետո դարձյալ աշխուժանալու են Ղարաբաղյան հիմնահարցի կարգավորման բանակցությունները, թերեւս արագացված կուրսով:

րագույն շրջանակի՝ Ռուսաստանի հայերի միության, ինչպես նաեւ Արեւմուտքում գործող ՌԱԿ եւ այլ կազմակերպությունների ջանքերի հետ, ի խնդիր հիմնահարցի արդար լուծման:

Մյուս կողմից, հիմնահարցի երկարաշունչ ու տեւական լուծումն անմիջականորեն կախում ունի Լեռնային Ղարաբաղի ազգաբնակչության աճի, նրա կենսապայմանների բարելավման, երիտասարդ ընտանիքների համար կենսագործունեության պայմաններ ստեղծելու հետ: ՀՌԱԿ-ն իր բոլոր միջոցներով նպաստելու է նման պայմանների ստեղծմանը:

4. Հայ դատ

Հայ դատը, Հայոց ցեղասպանության փաստի միջազգային ճանաչման եւ դատապարտման հարցը հանդիսանում է ՀՌԱԿ ծրագրային կարեւոր դրույթներից մեկը:

Վերջին տարիներին ՀՀ արտաքին քաղաքականության օրակարգում Հայոց ցեղասպանության ճանաչման խնդրի հայտնվելը ծանրակշիռ հանգամանք դարձավ սփյուռքում տասնամյակներ շարունակ ավանդական կառույցների կողմից տարվող աշխատանքների արդյունավորման համար: Մի շարք երկրներ եւ միջազգային կազմակերպություններ ճանաչեցին Հայոց ցեղասպանությունը, հայերի իրավունքները:

ՀՀ ԱԺ-ում Ցեղասպանությանն առնչվող հարցեր հազվադեպ են քննարկվում: Մինչդեռ անհրաժեշտ է շարունակ տեսադաշտում պահել այդ հարցը, լսումներ ու քննարկումներ կազմակերպել եւ օրենսդրական լուծումներ տալ Ցեղասպանության խնդիրներին:

5. Ներքին քաղաքականություն

ՀՌԱԿ-ը իր կարեւոր խնդիրն է համարում օրենսդրության կատարելագործման եւ օրենսդրական վերահսկողության միջոցով ապահովել դատական իշխանության իրական անկախությունը, հասնել այն բանին, որ մեր դատարաններն անթերի իրականացնեն մարդու բոլոր իրավունքների լիակատար պաշտպանությունը, արմատախիլ անել մարդկանց իրավազրկությունը, քանի որ արժանապատիվ կյանքի, հետեւաբար նաեւ իշխանությունների նկատմամբ կասկածանքի մթնոլորտի վերացման առաջին նախապայմանն իրավազրկության վերացումն է:

ՀՌԱԿ-ը ողջունում է քաղաքացիական ծառայողի մասին օրենքի ընդունումը, գործնական կյանքում դրա կիրառման սկզբնավորումը: Պետական ծառայողը պաշտպանված պետք է զգա իրեն օրենքով սահմանված պարտականությունը կատարելիս, պայմանով, որ կատարի այնպիսի գործողություններ, որոնց համար ուղղակիորեն լիազորված է օրենքով: ՀՌԱԿ-ը կարեւորում է ժողովրդավարական պետության պաշտոնատար անձի եւ պետական ծառայողի այնպիսի սահմանադրական կարգավիճակի ամրագրումը, համաձայն որի օրենքների պահանջները պարտադիր

առաջին հերթին անձնական օրինակով պետք է ընդդիմանան այդ անկումային տրամադրություններին եւ բարձրացնեն բարոյական ոգին մեր հասարակության մեջ:

ՀՌԱԿ-ը պատրաստ է բոլոր առողջ ուժերի հետ լծվելու այդ կարեւոր առաքելությանը:

6. Տնտեսական քաղաքականություն

Տնտեսական բարեփոխումների եւ զարգացման ծրագրերի նպատակն անձին ծառայելն է: ՀՌԱԿ-ի համար անհատն առաջնային է, հասարակությունն սկսվում է անհատից եւ ընտանիքից: Հետեւաբար կուսակցության ծրագրի հիմնական նպատակն անհատ անձի բարօրության ապահովումն է, մասնավորապես նրա գույքային իրավունքների պաշտպանվածությունը, իր երջանկությանը հետամուտ լինելու համար հավասար հնարավորությունների երաշխավորումը, անհատի նյութական, մշակութային ու բարոյական բարեկեցության բարձրացմանը նպաստելը: Այդ բոլորի ապահովման համար անհրաժեշտ է ստեղծել ազդեցիկ հասարակություն, կազմակերպված պետություն եւ ազատական տնտեսություն: ՀՌԱԿ-ը այս երեք հասկացությունների միջեւ չի տեսնում որեւէ հակասություն: Ընդհակառակը, դրանք փոխլրացնող, փոխպայմանավորող բնույթ ունեն, որտեղ առաջնայինը տնտեսությունն է, ազատական տնտեսությունը:

Ազատական տնտեսության գաղափարը չի հանգում տնտեսական հարաբերությունների կարգավորման խիստ բացակայությանը, ինչպես այն պատկերացնում եւ ներկայացնում էին ոչ հեռու անցյալի մեր «բարեփոխիչները»: Ընդհակառակն, ազատականությունը ենթադրում է տնտեսական հարաբերություններում պետական կառավարման գործառույթի փոխարինումը կարգավորման գործուն, լավ ձեւակերպված համակարգով: Պետության դերը տնտեսության ոլորտում պետք է հանգի եւ սահմանափակվի սեփականության իրավունքի գործուն պաշտպանությամբ, ազատ մրցակցության ապահովմամբ եւ ձեռնարկատիրական ու ներդրումային բարենպաստ մթնոլորտի ստեղծմամբ: Այսուհանդերձ պետությունն իրավունք ունի ներդրումներ կատարելու, սակայն միայն այն ոլորտներում, որտեղ մասնավոր կապիտալն ի վիճակի չէ կամ նվազ եկամտաբեր է համարվում, բայց որոնց զարգացումը կենսականորեն անհրաժեշտ է տվյալ «ենթակառուցվածքներից» օգտվող տնտեսավարող սուբյեկտների համար: Պետությունն իրավունք ունի նաեւ միջամտելու այն դեպքերում ու ոլորտներում, ինչպիսին գյուղատնտեսությունն է, երբ այս կամ այն պատճառներով հնարավոր են «շուկայի խափանումներ»: Բոլոր դեպքերում պետությունը չպետք է մրցի մասնավորի հետ, այլ պետք է հանդես գա սոսկ արդարամիտ «ար-

Նախընտրական

բիտրի» դերում:

ՀՌԱԿ սոցիալ-տնտեսական ծրագիրը, որի ամբողջական եւ մանրամասնյալ դրույթներին կարելի է ծանոթանալ առանձին (տես՝ «Ազգ», 11 ապրիլ, 20003 թ.), հետապնդում է հետեւյալ նպատակները.

ա. հետարդյունաբերական տնտեսությանն անցնելու նախադրյալների ձեւավորում եւ համաշխարհային տնտեսության գործընթացներին մասնակցելու պայմանների ապահովում.

բ. քաղաքացիների բարեկեցության կայուն աճի ապահովում.

գ. տնտեսական աճի առաջանցիկ այնպիսի տեմպերի ապահովում, որը գերազանցում է համաշխարհային տնտեսության աճի միջին տեմպերը, որպեսզի մինչեւ 2022 թ. մեկ շնչին ընկնող ՀՆԱ-ի մակարդակը հավասարվի բարեկեցիկ երկրների համապատասխան մակարդակին.

դ. հայկական ապրանքների եւ ծառայությունների միջազգային մրցունակության ապահովում.

ե. միջին խավի ձեւավորում եւ ընդլայնում.

զ. մրցակցության ուժեղացում ներքին շուկայում.

է. երկրի տնտեսական անվտանգության ապահովում:

Վերոհիշյալ նպատակների իրականացումը ենթադրում է առաջանցիկ զարգացման հստակ ռազմավարություն եւ մեխանիզմներ, որոնք հատկանշվում են ոչ թե քանակական, այլ առաջին հերթին՝ որակական բնութագրիչներով: Առաջընթաց զարգացման տարրերն են՝ կառավարվող բաց շուկայական տնտեսությունը, ուժեղ դատաիրավական համակարգը, սեփականության իրավունքի պաշտպանությունը, մարդկային ռեսուրսների զարգացումը եւ մարդու աշխատանքային ու քաղաքական իրավունքների պաշտպանության համակարգի ստեղծումը, բարենպաստ ձեռնարկատիրական ու ներդրումային մթնոլորտը, բարձր տեխնոլոգիաների ու ինովացիոն ոլորտում իրականացվող լայնածավալ ներդրումները, տնտեսական աճը խթանող մակրոտնտեսական քաղաքականությունը, կառուցվածքային լայնածավալ փոփոխությունները, տնտեսության ենթակառույցների համապատասխանեցումը նոր պահանջներին, պետական ունեցվածքի արդյունավետ կառավարումը, ֆինանսական շուկաների եւ ինստիտուտների զարգացումը, հողի եւ այլ անշարժ գույքի շուկայի զարգացումը:

Այս բոլորը ենթադրում են համալիր մոտեցումներ ե՛ւ օրենսդրական դաշտում, ե՛ւ գործադիր ասպարեզում: Այնինչ մեր իրականության մեջ առկա է տվյալ պահի կամ իրավիճակի թելադրանքով կատարվող օրենսդրական նախաձեռնությունները գործադիր իշխանության կողմից, եւ խմբակային շահերի ու, ավելի վատ, պոպուլիստական նկատառումների թելադրանքով առաջ քաշվող օրինագծերը՝ Ազգային ժողովի կողմից: ՀՌԱԿ-ը պատրաստ է օրենսդրական գործունեության մեջ հեռանկարային համալիր մոտեցում հանդես բերելու ապագա Ազգային ժողովում:

Անցնող տարիների ընթացքում նոր աշխատատեղերի ստեղծումը դարձավ մեր պետության տնտեսական գլխավոր կարգախոսը: Եվ դա ճիշտ էր: Անուրանալի են այդ ուղղությամբ արձանագրված ձեռքբերումները, առավելապես շինարարության եւ ճանապարհաշինության բնագավառում: Սակայն հայտնի է նաեւ, որ որեւէ գործատուի խնդիրը աշխատատեղեր ստեղծելը չէ: Հետեւապես պետության խնդիրը պիտի լինի որքան հնարավոր է շատ ձեռներեցների ներգրավել արդյունաբերության, գյուղատնտեսության եւ սպասարկման տարբեր, նորանոր ոլորտներում, քան հույսը դնել եղածների ավելացման ու մեծացման վրա: Այդ ձեւով կլուծվի ոչ միայն ազգաբնակչության իրական զբաղվածության խնդիրը, այլեւ հասարակությունը եւ, ինչու չէ, պետությունը կձերբազատվեն, այսպես կոչված, օլիգարխների «անփոխարինելիության» բարդույթներից եւ մյուս անպատեհություններից:

Որքան հնարավոր է շատ ձեռներեցների ներգրավել տնտեսական ոլորտներում՝ նշանակում է ուղղակիորեն նպաստել մանր եւ միջին բիզնեսի զարգացմանը, հետեւապես՝ միջին խավի ձեւավորմանը: Իսկ միջին խավը որեւէ պետության ներքին կայունության, ռիսկից զերծ լինելու եւ օրինաչափ զարգացման գրավականն է: ՀՌԱԿ-ը իրեն համարում է միջին խավի քաղաքական ներկայացուցիչ եւ պաշտպան:

Համենայն դեպս, ՀՌԱԿ-ը լինելով ոչ միայն ազատական, այլեւ ռամկավարական-ժողովրդավարական կուսակցություն, գտնում է, որ ազատականությունն ու ռամկավարությունը թռչնի զույգ թեւերն են. առանց հասարակարգի ռամկավարացման, տնտեսական ազատականությունը չի կարող անհատի, հետեւապես հասարակության երջանկությանը ծառայել եւ, փոխադարձաբար, առանց տնտեսական ազատությունների, ժողովրդավարությունը չի կարող գիտակցված, գործնական մակարդակի լինել: ՀՌԱԿ-ն իր գլխավոր առաքելությունն է համարում Հայաստանում ազատ մտածող, իր եւ ուրիշների ազատությունը հարգող, պաշտպանող անհատների թիվը:

7. Սոցիալական

Պետության հիմքը ամուր միջին խավն է: Տնտեսական մեր նախաձեռնությունների մեծ մասը նպատակաուղղված է այդ խավի կայացմանն ու զարգացմանը, որի դեպքում միայն պետական բյուջեի հոգսերը կթեթեւանան, սոցիալական ոլորտի, առողջապահության ու կրթության մարզերի հատկացումները կդառնան որոշակի, հասցեագրված եւ նվազագույն իրական պահանջներին համապատասխան: Միայն ակտիվ սոցիալական քաղաքականության առկայության դեպքում կարելի է ապահովել տնտեսական բարեփոխումների կայունությունը, ձեւավորել բարենպաստ միջավայր տնտեսության առաջանցիկ զարգացման համար եւ պաշտպանել բնակչությունը սոցիալ-տնտեսական ռիսկերից:

ՀՌԱԿ-ի կողմից առաջարկվող սոցիալական քաղաքականությունը հիմնված է սոցիալական հատկացումների եւ նպաստների հասցեագրված մոդելի վրա, որը հակված կլինի առաջին հերթին դեպի բնակչության առավել կարիքավոր խմբերը: Այդ մոդելը ենթադրում է սոցիալական պարտավորությունների արդյունավետ վերաբաշխում պետության, ոչ առեւտրային (հասարակական-բարեգործական) ոլորտի եւ բիզնեսի՝ գործատուի միջեւ: Դրա համար անհրաժեշտ է կոնկրետ խնդիրների լուծման նպատակով համագործակցություն ստեղծել սոցիալական հիմնական խմբերի միջեւ, վերացնել պետական մենաշնորհը սոցիալական ոլորտում, ոչ պետական ոլորտին ներգրավել այս գործում:

Սոցիալական ապահովության ներկայիս քաղաքականության մեջ արդեն իսկ լայնորեն արտացոլված է ի հաշիվ ապահոված ընտանիքների սոցիալական տրանսֆերտների կրճատման՝ դեպի կարիքավոր ընտանիքներ սոցիալական եկամուտների վերաբաշխման սկզբունքը, ուստի անհրաժեշտ է դրա հետեւողական կիրառումը: Միաժամանակ, կարիքավոր եւ սոցիալապես խոցելի խավերին տրամադրվող պետական օգնության կողքին պետությունը, հասարակական տարբեր կազմակերպությունները պետք է ներդնեն ռեաբիլիտացիոն եւ ուսուցողական այնպիսի ծրագրեր, որոնք կաջակցեն այդ խավի տնտեսական ներուժի արդյունավորմանը, կխթանեն ինքնուրույն ջանքերով աղքատության հաղթահարմանը:

Մյուս կողմից, պետությունը պետք է հաստատի առողջապահության եւ կրթության ոլորտում անվճար (պետության կողմից փոխհատուցվող) ծառայությունների սահմանափակ անվանացուցակը բնակչության այն խավի համար, որն առանց պետության աջակցության չի կարողանա օգտվել այդ ոլորտների ծառայություններից:

Անհրաժեշտ է զբաղվածության կենտրոնների համակարգում իրականացնել բարեփոխումներ՝ գործազուրկների միայն հաշվառմամբ զբաղվող այդ կենտրոնները վերափոխելու գործազուրկների մասնագիտական ուսուցման եւ վերապատրաստման կենտրոնների, աշխատանք ապահովող հիմնարկների:

Ինչ վերաբերում է կենսաթոշակի խնդիրներին, ապա այստեղ առկա է անհամապատասխանություն աշխատավորներից գանձվող գումարների եւ կենսաթոշակի վճարման սակերի միջեւ, ինչը հավելյալ լուրջ պատճառ է դառնում, որպեսզի մարդիկ, գործատուները խուսափեն կենսաթոշակային ֆոնդին վճարումներ անելուց: Անհրաժեշտ է հետզհետե համապատասխանեցնել գանձվող եւ վճարվող գումարներն այս ոլորտում:

ՀՌԱԿ-ը պատրաստ է ոչ պոպուլիստական, այլ իրատեսական համալիր մոտեցում հանդես բերել սոցիալական զարգացման ոլորտի խնդիրներում, դրանց լուծմամբ պայմանավորելով հասարակության առողջությունը:

8. Առողջապահություն

Առողջապահական մասնավոր հիմնարկների զարգացման հետ մեկտեղ պետք է պահպանվեն պետական կարգավորման տարրերը եւ պետական հատկացումները: ՀՌԱԿ-ը առաջարկում է ոլորտի ֆինանսավորման բարեփոխումներ: Մասնավորապես՝ լրիվ անցնել ֆինանսավորման այնպիսի համակարգի, որի հիմքում ընկած կլինի անձի՝ բուժման կարիք ունեցող անհատի ֆինանսավորման սկզբունքը: Միաժամանակ գտնում ենք, որ պետական բուժհիմնարկներում պետք է անհապաղ վերջ տալ ձեւով պետական, գործնականում սեփական ներկա դրվածքին, որի արդյունքում հիվանդը կամ նրա հարազատները ծախսում են շատ ավելին, քան նախատեսված է բուժծառայությունների համար: Այդ երեւույթի դեմ պայքարի ամենաարդյունավետ միջոցը մասնավոր բուժհիմնարկների թվի աճն է: Մյուս միջոցը՝ բժշկական ապահովագրական համակարգի կատարելագործումն է:

Մասնակի կամ պարտադիր ապահովագրման համար առաջին հերթին պետք է խթանել ավտոտրանսպորտի օգտագործմամբ երրորդ անձանց պատճառված վնասի դիմաց ապահովագրումը, վտանգավոր արդյունաբերական ձեռնարկությունների շահագործումից առաջացող վնասների դիմաց ապահովագրումը, ինչպես նաեւ հիմնարկ ձեռնարկությունների աշխատակիցների առողջությանը եւ կյանքին վնաս հասցնելու գործատուների պատասխանատվությունը:

9. Կրթություն

Հետարդյունաբերական համակարգում մարդկային կապիտալը դառնում է տնտեսական զարգացման գլխավոր գործոնը: Մարդկային ռեսուրսների որակը չափազանց կարեւոր է հատկապես Հայաստանի համար, քանի որ մեր երկիրը միշտ էլ ունեցել է բարձր կրթական եւ գիտական մակարդակ, մինչդեռ անցումային շրջանի անկումը սպառնում է նաեւ այս իմաստով խանգարել տնտեսության առաջանցիկ զարգացմանը: Բացի այդ, վերջին տարիներին տեխնոլոգիաների փոփոխման եւ զարգացման տեմպերը ցույց են տալիս, որ այս ոլորտում բացթողումները մոտակա 10 տարիներին կարող են բերել այնպիսի իրավիճակի, երբ Հայաստանը ոչ միայն չի կարող ունենալ սեփական տեխնոլոգիաների ստեղծման հնարավորություն, այլեւ չի կարողանա օգտագործել ներմուծված տեխնոլոգիաները մի պարզ պատճառով՝ չի լինի այդ տեխնոլոգիաներն օգտագործող որակյալ անձնակազմ:

Հաշվի առնելով այս բոլորը՝ անհրաժեշտ է պետական ֆինանսավորման սուղ միջոցները կենտրոնացնել գիտակրթական համակարգի կառուցվածքային փոփոխությունների իրականացման վրա, առաջին հերթին համապատասխանեցնելով դրանք նոր տեխնոլոգիաների պահանջներին, երկրորդ՝ կազմակերպելով եւ խրախուսելով արտասահմանյան բուհերում ուսանողների ուսուցումն ու կադրերի վերապատրաստումը, մասնագիտական կրթությունը համապատասխանեցնելով երկրի տնտեսական զարգացման հեռանկարային պահանջներին:

Դրան հասնելու համար պետք է օգտվել բնակչության պատրաստակամությունից: Վիճակագրական տվյալները ցույց են տալիս, որ միջին հայաստանցին կրթական համակարգում պատրաստ է ներդնել մի քանի անգամ մեծ գումարներ, քան մեկ շնչին ընկնող հավասար կամ նույնիսկ ավելի բարձր եկամուտ ունեցող երկրների քաղաքացիները: Սա մեծագույն կապիտալ է, որը պետք է օգտագործվի արդյունավետ՝ առաջին հերթին բարձրացնելով տրվող կրթության մակարդակը, սկսած հանրակրթական դպրոցներից ու վերջացրած բարձրագույն կրթական հաստատություններով:

Այս ասպարեզում էլ ՀՌԱԿ-ը ձեռնունայն չի ներկայանում Ազգային ժողովի ընտրություններին: Ռուսաստանի հայերի միության հետ համատեղ ՀՌԱԿ-ը խնդիր է դրել առաջիկա ժամանակաշրջանում Հայաստանի բոլոր դպրոցներն օժտել համակարգչային դասարաններով:

10. Մշակույթ

Հայ մշակույթը հայ ժողովրդի հոգեւոր տարածքն է: Պատմական պայմանների եւ ազգային առանձնահատկությունների բերումով այդ տարածքը շատ ավելի ընդարձակ է, քան հայկական աշխարհագրական տարածքները: Պետական աջակցությամբ, հայաստանյան եւ սփյուռքյան հիմնադրամների, հասարակական կազմակերպությունների ջանքերով պետք է առավել ընդարձակել այդ տարածքը, առավել բացվել այլ մշակույթների առջեւ, մշակույթի բնագավառում տանել «ծավալապաշտական» քաղաքականություն, միաժամանակ պահպանելով հայոց մշակույթի եզակիությունը՝ հանդիսանալ արեւելյան ու եվրոպական մշակույթների միջեւ յուրօրինակ սինթեզ:

ՀՌԱԿ-ը չի ընդունում հարկային այն մոտեցումը, որ այժմ հանդես է բերվում արվեստի գործերի արտահանման, գրահրատարակչության, մշակութային օջախների գործունեության ասպարեզում: Նման հարկերից ու մաքսերից ստացվող գումարները շատ ավելի քիչ են, քան մշակույթի ասպարեզում պետբյուջեից ծախսված գումարները, հետեւապես ինքնաֆինանսավորման խթանման համար կարելի է մշակույթի ոլորտն ազատել հարկային նման բեռից եւ եղած սուղ միջոցներն օգտագործել երիտասարդության մշակութային դաստիարակության համար:

ՀՌԱԿ-ը միշտ էլ զորավիգ է եղել եւ զորավիգ կլինի իրեն ծնող ժողովրդի մտավոր եւ հոգեւոր կարողության, մեր ժողովրդի մշակույթի, կրթության եւ գիտության բարգավաճման գործին: Մենք համոզված ենք, որ մեր ժողովուրդն օժտված է հսկայական մտավոր ներուժով եւ ի վիճակի է ստեղծելու համաշխարհայինին համապատասխանող մտավոր եւ հոգեւոր նորանոր արժեքներ:

Հարգելի ընտրող

Նախորդ էջերում ծանոթանալով Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության գործունեության սկզբունքներին, հիշիր, որ եթե քեզ համար թանկ է քո ժողովրդի ազատ, անվտանգ, բարեկեցիկ եւ արժանապատիվ կյանքով ապրելու իրավունքը, քո ձայնը տուր Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության ընտրացուցակի օգտին: Դրանով իսկ դու կքվեարկես հանուն քո, զավակներիդ, հայրենակիցներիդ արժանապատիվ կյանքի, հանուն համահայկական մեր իղձերի իրականացման:

ԱԶԳ

Մշակույթ

Այսպիսի կենսագրությունն ինքնին լեգենդ է. Արշիլ Գորկու կենսագրությունը: Մարդն ապրում է ընդամենը 44 տարի, բայց այդ կարճ ժամանակում այնպիսի ճանապարհ է անցնում, այնպիսի հիացումներ ու հոգեւոր ավերումներ ունենում, որ մեկ մարդու համար շատ է, չափազանց շատ: Ավազանի անունով Ոստանիկ Ադոյանը, որը հետագայում պետք է աշխարհին ճանաչված դառնար Արշիլ Գորկի անունով, Վասպուրականի Խորգոմ գյուղից պիտի սկսեր իր կյանքի ճանապարհը 1904-ին եւ 1948-ի հուլիսի 21-ին անձնասպան լիներ իր ծննդավայրից հազարավոր կիլոմետրեր հեռու, Միացյալ Նահանգներում:

1986 թվականի ապրիլի 24-ին Նյու Յորքում տեղի ունեցավ Արշիլ Գորկու ստեղծագործությունների հետահայաց ցուցահանդեսի բացումը: Կազ-

հետ գաղթի ճանապարհներ է անցնում Վան, Իգդիր, Էջմիածին, Երեւան, Բաթում, Կ. Պոլիս, Հունաստան, Ամերիկա... 1920 թվականին ԱՄՆ-ում է, Ուոթըրթաունում: Ապա՝ Պրովիդենս, Բոստոն, Նյու Յորք: 1925-ին Նյու Յորքում ունենում է իր առաջին արվեստանոցը, հինգ տարի անց՝ նորը: 1926-1931 թթ. ուսանում է «Մեծ արվեստի կենտրոնական դպրոցում»: Ավարտում է հայկական դիմանկարների շարքը, սկսում է աշխատել մոր դիմանկարի վրա, մինչեւ 1938 թվականը:

Որքան էլ զարմանալի է, Նյու Յորքը, ապա նաեւ ողջ Միացյալ Նահանգները եւ աշխարհն արագ ճանաչեցին Արշիլ Գորկու արվեստը: 1930-ին մասնակցեց Նյու Յորքի ժամանակակից արվեստի թանգարանում բացված խմբակային ցուցահանդեսին: 1934-ին Ֆիլադել-

ԱՊՐԻԼ-24

«Երջանիկ եւ հոգով խաղաղ եղեք»

Արշիլ Գորկին՝ Եղեռնի զոհ եւ վկա

20-րդ դարի ոչ մի հայ ստեղծագործող այնքան ճանաչված ու գնահատված չէ միջազգային արվեստագիտական շրջանակներում, որքան Արշիլ Գորկին (Ոստանիկ Ադոյանը): Ռոբեր Հյուզը ասում է. «Անառարկելիորեն Նյու Յորքում երբեւիցե ստեղծագործած ամենից տաղանդավոր արվեստագետներից մեկն է»: Արվեստաբան Անդրե Բրետոնը նրան համարում է Միացյալ Նահանգների պատմության մեջ երբեւիցե եղած նկարիչներից մեծագույնն ու յուրահատուկը: Իսկ գեղանկարչության համաշխարհային գիտակներից մեկը՝ Ուիլյամ դը Քունինգը գրել է. «Ես համաձայն կարող եմ ասել, որ նրա շատ նկարներ ավելի մեծ են, քան Պիկասոյի, Մատիսի եւ Էլ Գրեկոյի նկարները»: Սա մեռնող կարծիքը չէ. օտարազգի աշխարհահռչակ արվեստաբաններն են խոսում, եւ ազգային սնապարծության մասին խոսք լինել չի կարող:

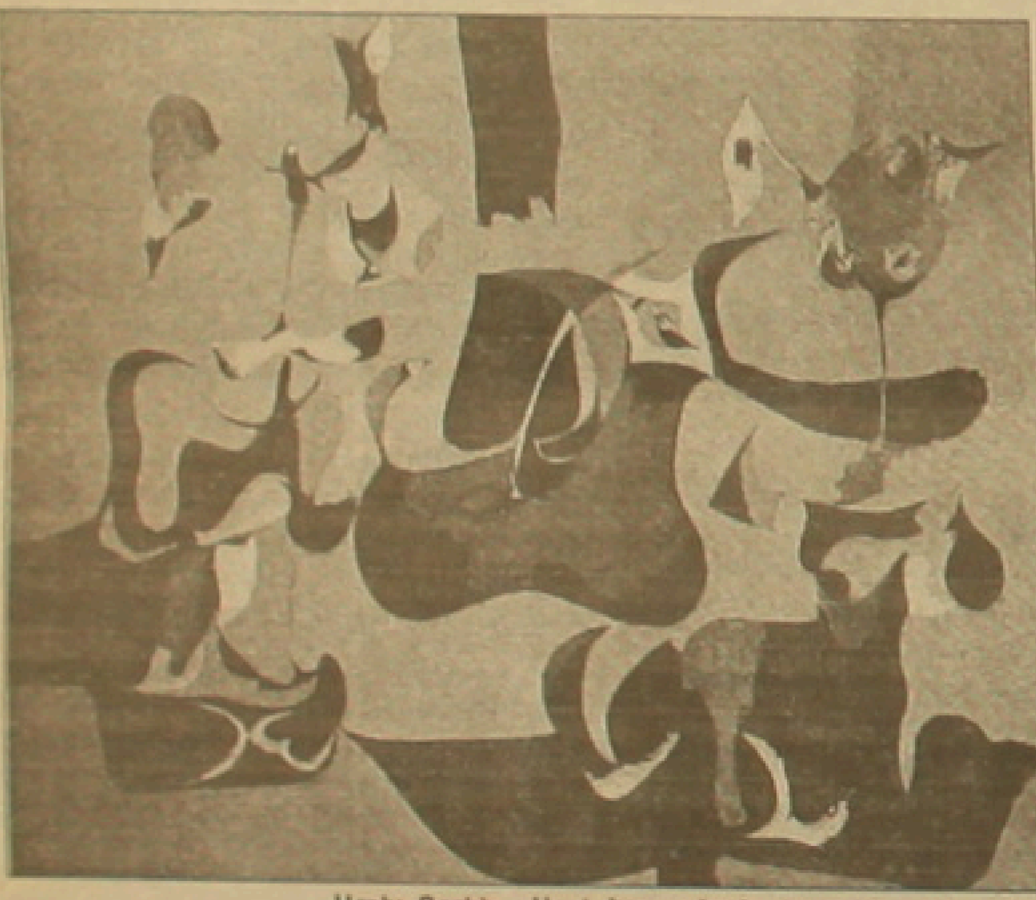

Արշիլ Գորկի. «Այգի Խորգոմում» (այս նկարը հայտնի է «Այգի Սոչիում» անվանումով):

մակերպիչների կողմից ցուցահանդեսի բացումը հենց ապրիլի 24-ին պատահական չէր: Պատահական չէր նաեւ այն իրողությունը, որի համաձայն ամերիկյան ազդեցիկ թերթերը Արշիլ Գորկու արվեստին զուգահեռ անդրադարձան նաեւ Հայոց ցեղասպանությանը: Պատահական չէր, որովհետեւ ինքը՝ Արշիլ Գորկին մեկն էր Եղեռնի վկաներից, որոնց աչքերի առջեւ տեղի էին ունենում կազմակերպված եւ ծրագրված ջարդերը: Եվ բնականաբար նրա արվեստը պետք է թաթախված լիներ եղերական զգացողություններով: Նրա աչքերում ու հոգում պիտի միշտ մնային Վանա լճի ափին փռված իր ծննդավայր Խորգոմը, Վանը, Այգեստանը:

Իր քարծրարժեք արվեստով, իր մահվանից տասնամյակներ անց, նա միայնակ ավելի է նպաստում Հայ դատին, քան շատ ու շատ հազարավորներ:

1935 թվականին իր հորեղբորորդու՝ Խորհրդային Հայաստանում ապրող Ադո Ադոյանի հետ նամակագրություն է սկսում: 15 նամակ է գրում, որոնցում շոշափվում են միայն արվեստի փիլիսոփայության խնդիրները: Հաջորդ տարի սկիզբ է առնում 100 նամակների շարքը՝ նվիրված Հայաստանին եւ արվեստի խնդիրներին:

Անձնական կյանքում սուկ ապրումներ տեսավ ու փորձությունների ենթարկվեց: 1915 թվականին իր մոր՝ Շուշանիկ Մարտիրոսյանի, քույրերի՝ Ագապիի, Սաթենիկի եւ Վարդուշի

ֆիայի «Մելոնի» պատկերասրահում բացեց անհատական առաջին ցուցահանդեսը: 1937-ին Նյու Յորքի ժամանակակից արվեստի թանգարանը գնում է Խորգոմին նվիրված Գորկու նկարների շարքը...

Ճանաչումը կար: Նա փորձում է հոգեկան հանգստություն ծեռք բերել, փոքր-ինչ ազատվել աշխարհը բացառիկ զգայություններով տեսնելու վտանգից: Եվ միամտորեն կարծում է, թե հոգու հանգստություն ծեռք կբերի ամուսնանալով: 1941-ին եկեղեցու խորանի առաջ է կանգնում Ագնես Մակրուդերի հետ, որը նրան երկու աղջիկ է պարգեւում՝ Մարոյին (ծնված 1943-ին) եւ Նատաշային (ծնված 1945-ին): Երկրորդ դստեր ծննդից քիչ առաջ արվեստաբան, բանաստեղծ Անդրե Բրետոնի նախաձեռնությամբ Գորկու նկարներն ու քանդակները ցուցադրվում են «Լեւի» պատկերասրահում: Ամեն ինչ լավ է... Սակայն...

1946 թվականին քաղցկեղի վիրահատություն է տանում: 1947 թվականին մահանում է հայրը՝ Սեդրակ Ադոյանը: 1948 թվականի հունիսի 25-ին ավտովթարի պատճառով վնասվում է Արշիլ Գորկու վիզը, անդամահատվում է աջ ձեռքը: Մեկ շաբաթ անց կինը լքում է նրան, տանելով երկու դուստրերին: 1948 թ. հուլիսի 21-ին 44 տարեկան հասակում Գորկին անձնասպան է լինում, մահից առաջ ձախ ձեռքով կտավակալի վրա կնքելով իր վերջին խոսքը՝

«Մնաք բարով, սիրելիներս...»...

Մարդկության պատմության ամենասոսկալի ժամանակում՝ 20-րդ դարում ապրեց Արշիլ Գորկի-Ոստանիկ Ադոյանը, իր ջղերով տարավ այդ դարի սարսափները եւ, ավաղ, չդիմացավ: Բայց հայերիս ու մարդկությանը թողեց իր երազները՝ կտավները, որոնց առջեւ կանգնելիս չես կարող չսարսռալ:

1980 թվականին Մովսես Հերկելյանը հարցազրույց է անցկացրել Գորկու քրոջ՝ Սաթենիկ Ադոյան-Ավետիսյանի հետ, որը բնակվում է Բոստոնում: Անչափ հետաքրքրական այդ հարցազրույցից մեջբերենք մի փոքր հատված Գորկու վերջին օրերի վերաբերյալ:

«- Ի՞նչ գիտեք Կորքիի վերջին օրերու մասին:

- Անոր վերջին օրերը բավական երկար տեւեցին: Կորքին եկավ եւ ուր որ քովս մնաց:

- Կարծեմ նախ արկած մը անցուցած էր...

- Այո՛, եթէ արկած չունենար, այդպէս չէր ըլլար...

- Ուրիշ հարցում մը: Ամերիկացի մեծագոյն քննադատներէն ժիւլեռն Լեւի իր ամէնէն մօտիկ ընկերներէն եղած է...

- Ո՛չ, անոր ամենամօտիկ ընկերը եղած չէ, այլ՝ ամէնէն շահագործողը:

- Իսկ ժիւլեռն Լեւին ի՞նչպէս այդքան նկարներ ունեցաւ Կորքիէն:

- Պատմութիւնը այսպէս է. վերջին ատենը ամէն ամիս հարիւր տոլար կու տար եւ պատկեր կ'առնէր անկէ: Այսպիսով շահագործեց եւ այս նկարները կամաց-կամաց մէկ կողմ դրաւ:

- Իսկ երբ որ իմք արկած ունեցաւ, ժիւլեռն Լեւին հետն էր, չէ՞...

- Այո, անոնց հետն էր, այդ նոյն ինքնաշարժին ետեւն էր նաեւ իր կինն ու շունը, որոնք առողջ մնացին: Եղբայրս վիրաւորուեցաւ:

- Ոմանք կը կարծեն, թե արկածը դիտմամբ եղած է...

- Չեմ գիտեր, սոսկալի անձրեւ կու գայ եղեր. չեմ կարծեր... ասիկա անկարելի է»...

... Եղեռնից մի կերպ փրկվեց մարդը. Ֆիզիկապես չոչնչացավ: Սակայն մահը նրան միշտ հետապնդեց: Սահման ու երջանկության ծգտման մեջ պատեպատ զարկվող Արշիլ Գորկին մեզ թողեց իր մաքուր երազները, երջանկության ու հոգեկան խաղաղության իր պատկերացումը, որը եւս մի անգամ ապացուցում է. «Ես ծեզ կտամ գերագույն երջանկության եւ հոգեկան խաղաղության մասին իմ պատկերացումը, եթե անգամ ինքս դրան չկարողանամ հասնել»:

Օրհնանք է մեզ:

ՍԵՐԳԵՅ ԳԱԼՈՅԱՆ

ԿՈՄԻՏԱՍԻ ԺԱՄԱՆԱԿՆԵՐ

«Կոմիտասը Ֆրանսիայում» համերգ Սոչիում

Սոչի քաղաքի հանդիսականների համար անակնկալ դարձավ Ձմեռային թատրոնում կայացած համերգի անվանումը: Ռուսաստանի հարավի հայերի «Երկրամաս» թերթը տեղեկացնում է, որ Սոչիի ֆիլհարմոնիայի երիտասարդ արտիստուհիներ, երգչուհի Արփինե Սիմոնյանը, դաշնակահարուհի Տատյանա Բալիկոեւան եւ համերգավար Վիկտորիա Շչերբանը համատեղությամբ ներկայացրել են քաղցր եւ պարսավորեցնող ծրագիր, որում միավորվել էին հայ մեծ կոմպոզիտոր եւ բանահավաք Կոմիտասի երգերը եւ նրա ֆրանսիացի ժամանակակիցներ էմանուել Շաբրիեի, Գաբրիել Ֆորեի եւ Կլոդ Դեբյուսիի դաշնամուրային պիեսները:

Ունկնդիրների համար հայտնություն են եղել դասական երաժշտության անծանոթ էջերը: Նրանք ոչ միայն նոր բաներ են իմացել հայկական երաժշտական մշակույթի մասին, այլեւ գեղագիտական հաճույք են ստացել նման պատասխանատու ելույթի նկատմամբ երիտասարդ կատարողների իրենց ստեղծագործական մոտեցումից:

Պ. Ք.

Դասական համերգ

Կիրակի 6 ապրիլ 2003-ին, Դետրոյթի հայ համայնքի դասական երաժշտութեան սիրահարները ժամադրուած էին քաղաքիս Պէլեան արուեստի կեդրոնը: Լեփ-լեցուն սրահին առջեւ հանդիսութեան բացումը կատարեց Դետրոյթի ԹՄ Միութեան ատենապետուհին՝ տիկին Նորա Ազատեանը: Ան գոհունակութեամբ նշեց, որ ԹՄՄ-ը հաւատարիմ իր առաքելութեան, կը շարունակէ մշակութային գործունէութիւն ծաւալել: Օրուան հայտագրին մասնակիցներն էին օպերային երգչուհի, այժմ Սան Ֆրանցիսկոյաբնակ Միւզաննա Չուխաճեանը, ջութակահար Հենրիկ Կարապետեանը, թաւջութակահար Լուսինէ Պետրոսեանը, ինչպէս նաեւ շնորհալի դաշնակահար Անջելինա Բաքմակովան:

Համերգի մասնակիցներուն ծանօթացումը կատարեց յայտնի ջութակահար Մովսէս Պօղոսեանը: Ան հանգամանօրէն ներկայացուց իւրաքանչիւր երաժիշտ, անդրադառնալով անոնց կատարողական բարձր արժանիքներուն: Միւզաննա Չուխաճեանը, աւարտելով Ռոստովի երաժշտանոցը, հանդէս եկած է զանազան դերերով Ռոստովի օպերային թատրոնի, ինչպէս նաեւ ֆիլհարմոնիկին մէջ: Ան զանազան կատարումներով հանդէս եկած է նաեւ եւրոպական շատ մը քաղաքներու, ինչպէս նաեւ աշխարհահռչակ Տորոնտօ քաղաքի ու Քալիֆորնիայի մէջ:

Թաւջութակահար Լուսինէ Պետրոսեանը, բնիկ երեւանցի, աւարտած է Կոմիտասի անուան երաժշտանոցի թաւջութակի եւ երաժշտագիտութեան դասընթացները, մաս կազմած է Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նուագախումբին իբր մենակատար թաւջութակահար, հանդէս գալով աշխարհի տարբեր բեմերէն: Ան այժմ ուսանող է Wayne State University-ի մէջ, ինչպէս նաեւ գլխաւոր թաւջութակահարն է Wayne Symphony նուագախումբին:

Բուլղարիայի պետական երաժշտական ակադեմիայի շրջանաւարտ դաշնակահար Անջելինա Բաքմակովան համերգներով հանդէս եկած է Ռուսաստանի, Եւրոպայի, Հնդկաստանի եւ Մ. Նահանգներու տարբեր քաղաքներու մէջ: Ան Օհայոյի համալսարանի խմբավարական բաժինէն մագիստրոսի վկայականին տիրացած է:

Երեւանի Կոմիտասի անուան պետական երաժշտանոցի շրջանաւարտ, երիտասարդ ջութակահար Հենրիկ Կարապետեանը մաս կազմած է Երեւանի «Սերենադ» կամերային նուագախումբին, համերգներ տալով Եւրոպայի տարբեր երկիրներու մէջ: Այժմ ան կ'ուսանի Wayne State University-ի ջութակի բաժինը, աշակերտելով Մովսէս Պօղոսեանին:

Յայտագրի առաջին մասով յաջողութիւն ունեցող արուեստագէտներ Չուխաճեանը իր «Յորժամ»-ով, եւ Տուգարեի «Ֆիգարոյի ամուսնութիւնը» եւ «Դոն ժուան» օպերաներէն հատուածներու կատարումով, Լ. Պետրոսեանը իր Բրամսի E Minor Sonati առաջին մասով ու Կոմիտասի «Հով արէք»-ով, իսկ Հ. Կարապետեանը իր է. Բաղդասարեանի Rhapsody-ի կատարումով առինքնեցին ներկաները:

Ընդմիջումէն ետք Ն. Ազատեանը շնորհակալութեան իր խօսքին մէջ յատուկ յիշեց այս ձեռնարկին յաջողութեան օժանդակած ջութակահար Մովսէս Պօղոսեանը, առանց որուն դժուար պիտի ըլլար իրագործել այս դասական համերգը: Ատենապետուհին նաեւ յատուկ շնորհակալութիւն յայտնեց սրահին տէրերը՝ դոկտ. Կարապետ Պէլեանին ու տիկնոջը, որոնք ազնուաբար կ'ընդառաջեն գաղութին՝ տրամադրելով սրահը այսպիսի օգտաշատ ձեռնարկներու: Տիկ. Ազատեանը չմոռցաւ յիշելու նաեւ Թէքէեանի վարչականներուն անունները, որոնք իրենց ժամանակն ու ջանքը չէին խնայած այս համերգի հեզասահ ընթացքը ապահովելու:

Համերգի երկրորդ մասը գերազանցեց ակնկալիքները: Լուսինէ Պետրոսեանի թաւջութակի մենակատարումները, յատկապէս Բախի 3 Sonata in C Major-ը, ունկնդիրներուն վերացումի պահեր պարգեւեց, որ անոնք ըմբոշխնելով իւրաքանչիւր հնչիւն, կարծէք կը վերապրէին Բարոկեան դարաշրջանը:

Երգչուհի Միւզան Չուխաճեանը, դաշնակի անթերի ընկերակցութեամբ Անջելինա Բաքմակովայի, իր վարպետութեան գերազանցութիւնը բացայայտեց յատկապէս Ա. Տիգրանեանի «Անուշ»-ի խենթութեան տեսարանի կատարումով, նաեւ յանկանշական էր Բ. Կանաչեանի «Պճինկօ»-ն, որ ստեղծագործութեան հումորի իւրայատուկ մթնոլորտը մատուցելու թատերական տաղանդ կը պահանջէր:

Երիտասարդ ջութակահար Հենրիկ Կարապետեանը կրցաւ հարազատօրէն ստեղծել գունային այն վառ երանգները, որ Դեբյուսիի ստեղծագործութեան գայտուն առանձնայատկութիւններէն են: Իսկ Սարասատեի Zigeunerwazen Gypsy Airs ստեղծագործութեան մեկնաբանումը ջութակահարին բարձր վարպետութեան չափանիշը կարելի է համարել:

Համերգի աւարտին հիանալի հնչեց Առնօ Բաբաջանեանի Trio-ն, վերոյիշեալ երեք արուեստագէտներուն կատարումով:

Սոյն ձեռնարկին նպատակներէն մէկն էր հանգանակութիւն կատարել Ուէյն Նահանգային համալսարանին մէջ հաստատուած երաժշտական յատուկ ծրագրին համար, որուն միջոցաւ դոկտ. Մովսէս Պօղոսեան երիտասարդ տաղանդներ կը հրաւիրէ Հայաստանէն՝ կատարելագործման եւ երաժշտական աշխարհին ծանօթացման համար, հետեւաբար այս յաջող ձեռնարկին եկամուտը ամբողջութեամբ յատկացուեցաւ այդ ծրագրին:

Դոկտ. Պէլեանի շնորհակալական խօսքէն ետք տեղի ունեցաւ հիւրասիրութիւն:

ԱՐՇԱԼՈՅՍ ԱՆԾՏԻՐԵԱՆ,
Դետրոյթ

Հայտարարություն

Հայկոոպը հրավիրում է աճուրդի

Այն տեղի է ունենալու 2003 թ. մայիսի 6-ին, ժամը 12:00-ին, Հայկոոպի շենքում:
Հասցեն՝ ք. Երեւան, Խանջյան 13
Վաճառվում են Հայկոոպի «Արտաշինինդուստրիա» ԱՊԸ-ի շենք շինությունները:

հ/հ	Վաճառվող գույքի անվանումը	Հասցեն գտնվելու վայրը	Վաճառքի մեկն. գինը (հազ. դրամ)	Աճուրդի մասնակց. վճարի չափը (հազ. դրամ)
1.	Վարչական շենք	ք. Երեւան-Արին Բերդի 14	2937.0	147.0
2.	Ճաշարանի շենք	-"-	574.0	29.0
3.	Բաց բրակապան	-"-	360.0	18.0
4.	[illegible]	-"-	22.0	1.1
5.	Օժանդակ արտադրական շենք	-"-	1042.0	52.0
	Ընդամենը		4935.0	247.1

Աճուրդը կայանալու է դասական եղանակով:
Աճուրդին մասնակցել ցանկացողները մինչեւ 2003 թ. մայիսի 5-ը, ժամը 16:00 աճուրդային հանձնաժողովին պետք է ներկայացնեն
- աճուրդին մասնակցության հայտը
- աճուրդին մասնակցության վճարի անդորրագիրը, մուտքագրման հաշիվն է՝ 23802607570100, «Անելիքբանկ»:

Մանրամասն տեղեկությունների համար դիմել աճուրդային հանձնաժողովին, հեռ.՝ 54-15-01:

Իսլամիզմի վերածնման վտանգ Իրաքում

Իրաքի բնակչության 60 տոկոսը կազմող շիա մահմեդականներն այս օրերին զանգվածաբար գալիս են սրբազան Քերբելա քաղաք: Ուխտագնացությամբ եւ ինքնախարազանումներով նրանք նշում են Մուհամմեդ Մարգարեի թոռան՝ իմամ Հուսեյնի 680 թ. տեղի ունեցած նահատակության տարելիցին հաջորդող 40-րդ օրը: Ֆրանսպրեսը հիշեցնում է, որ Սադդամ Հուսեյնի օրոք շիա մահմեդականները հալածանքների են ենթարկվել, իսկ այժմ կրկին ծեսերը կատարելու ազատություն են ստացել:

Ամերիկացիները խոստացել են հարգել իրաքցիների քաղաքական ընտրությունը: Բայց այսօր ԱՄՆ-ը բացահայտում է, որ իրաքցիները կարող են ցանկանալ անընդունելի մի բան, այն է՝ աստվածապետության ստեղծում:

Պարսից ծոցի առաջին պատերազմի օրերին ամերիկացիներն արդեն ապրել են նման մղձավանջ: Այն ժամանակ նրանք ապստամբ շիա մահմեդականներին չօգնեցին տապալելու Սադդամ Հուսեյնի վարչակարգը, որը դաժանորեն ճնշեց ապստամբությունը:

Այսօր ամերիկացիները եւ շիա հոգեւորականությունը մրցություն են ծավալել իրաքցիների «միտքն ու սիրտը» նվաճելու համար: Վերջին օրերին հոգեւորականները տիրել են նախաձեռնությանը: «Լիբերասիոն» թերթը նշում է, որ Բաղդադում նրանք ջուր եւ սնունդ են բաժանում, պատժում կողոպտիչներին եւ այլն: Բաղդադ ժամանած ամերիկացի կառավարիչ Ջեյ Գարները պետք է հետ բերի կորցրած ժամանակը եւ զբաղվի բնակչության կարիքներով:

Եթե Գարները նախօրոք խոստացել էր ընդունել իրաքցիների ընտրելիք ամեն մի վարչաձեւ, ապա ԱՄՆ պաշտպանության փոխնախարար Փոլ Վոլֆովիցը սկսել է «սահմանափակել» ընդունելիության չափերը: Եգիպտոսի հեռուստատեսությանը տված հարցազրույցում նա ասել է, որ Իրաքին հարկավոր է երկրի ամբողջ ժողովրդին ներկայացնող եւ «հարեւաններին հարգող» կառավարություն, որը կլիներ «միջազգային ընկերակցության պատասխանատու անդամ»:

Իսլամիզմի վտանգը թուլացնելու նպատակով Վոլֆովիցը եւ իր գործընկերները փորձում են Իրաքի ապագա կառավարության ղեկավար դարձնել աշխարհիկ եւ արեւմտամետ շիա տարագիր Ահմեդ Չալաբիին: Ներկայումս Բաղդադում գտնվող Չալաբին շաբաթավերջին կարծիք հայտնեց, թե Իրաքի նոր սահմանադրությունը պետք է խոչընդոտի երկրում աստվածապետության ստեղծմանը: Միաժամանակ նա գտնում է, որ կրոնական կուսակցությունները կարող են «որոշ դեր» խաղալ ապագա կառավարության մեջ, քանի որ ունեն ընտրողներ:

Մինչդեռ Չալաբիի գլխավոր օգնական Մոհամմեդ Մորսեն ալ Զուբեյդին, որն ամերիկացիների կամքին հակառակ իրեն Բաղդադի նահանգապետ է հայտարարել, պնդում է, որ նոր սահմանադրությունը պետք է հիմնված լինի իսլամական օրենքի՝ շարիաթի վրա:

Բրուքինգզի հաստատության փորձագետ Փոլ Գորդոնն ընդգծում է, որ ամերիկացիները դեռ Իրաքի պատերազմից առաջ գիտակցում էին իսլամիզմի վերածնման վտանգի գոյությունը, բայց չէին խոստովանում: «Պատերազմի անհրաժեշտությունը հիմնավորելու նպատակով նրանք տրված էին բազմաթիվ լավատեսական հայտարարություններ անել Իրաքի ապագա ժողովրդավարության վերաբերյալ»: Գորդոնի կարծիքով, ԱՄՆ վարչակազմն այժմ պատրաստ է մեծ ջանքեր գործադրել, անդուլ աշխատել Իրաքում քաղաքական մյուս (ոչ իսլամիստական) շարժումներն ուժեղացնելու համար: Նա գտնում է, որ հարկ կլինի երկար սպասել, մինչեւ որ այդ երկրում անցկացվեն «իսկական ընտրություններ»:

Պ. Ք.

Իսրայելը կստանա իրաքյան նավթի մի մասը

Վաշինգտոնը, Թել Ավիվը եւ Իրաքի ապագա ղեկավարները քննարկում են իրաքյան նավթի մի մասը Իսրայել առաքելու հարցը: Լոնդոնի «Գարդիան» թերթի տվյալներով, նախատեսվում է վերականգնել հին նավթամուղը, որը 1948 թ. դադարեց գործել Պաղեստինում բրիտանական կառավարման վերջում: Այդ նավթամուղը հյուսիսային Իրաքի Մոսուլ քաղաքից հասնում է Հայֆա: 1948 թ.-ից հետո Իրաքի հյուսիսային հանքավայրերի նավթն առաքվում էր Սիրիա:

Նախագծի կողմնակիցների կարծիքով, հին նավթամուղի վերաշահագործումը թույլ կտա իրականացնել միանգամից 3 նպատակ՝ եկամուտ կբերի Իրաքին, Սիրիային կզրկի իրաքյան նավթից եւ կլուծի Իսրայելի էներգետիկ ճգնաժամը: Բացի դրանից, նավթամուղն ԱՄՆ-ի համար կդառնա էժան նավթի անսպառ եւ մատչելի աղբյուր:

Իսրայելական «Հաարեց» թերթի տվյալների համաձայն, հին նավթամուղը վերագործարկելու գաղափարն առաջին անգամ արտահայտել է Իսրայելի ենթակառուցվածքների նախարար Իոսիֆ Պարիցկին: Ամերիկյան հետախուզության աղբյուրները հաստատել են, որ նավթամուղի վերաշահագործման հարցն իրոք քննարկման թեմա է դարձել:

Գերի է ընկել Իրաքի նախկին վարչապետը

Իրաքում երկուշաբթի օրը գերի է ընկել Սադդամ Հուսեյնի վարչապետ Մուհամմադ Համզա ալ Զուբայդին, որը պատասխանատու է համարվում 1991 թ. շիա մահմեդականների ապստամբությունը դաժանորեն ճնշելու համար:

Ասոշիեյթեդ պրես գործակալությունը հաղորդում է, որ ալ Զուբայդին տարբեր ժամանակահատվածներում զբաղեցրել է վարչապետի եւ Եփրատի շրջանի զորքերի հրամանատարի պաշտոնները: ԱՄՆ-ի հրապարակած իրաքցի 55 բարձրաստիճան պաշտոնյաների ցանկում նա զբաղեցնում է 18-րդ տեղը:

Մինչ օրս ձերբակալված իրաքցի կառավարիչների մեջ ալ Զուբայդին ամենաբարձրաստիճան ներկայացուցիչն է: ԱՄՆ կենտրոնական հրամանատարությունը որեւէ մանրամասնություն չի հաղորդել նախկին վարչապետի ձերբակալության վերաբերյալ: Սակայն Քաթարի «Ալ Ջազիրա» արբանյակային հեռուստաընկերության տվյալների համաձայն, ալ Զուբայդիին գերի են վերցրել Իրաքյան ազգային կոնգրեսին ենթակա զորքերը Հիլլա քաղաքում:

Պ. Ք.

Աֆղանստանում ձերբակալվել են օտարերկրացի 4 լրագրողների սպանած անձինք

Աֆղանստանի գաղտնի ծառայությունները հայտարարել են մի քանի անձանց ձերբակալման մասին, որոնք մեղավոր են 2001 թ. նոյեմբերին օտարերկրացի 4 լրագրողների սպանության մեջ: Պաշտոնական աղբյուրների տվյալներում նշվում է, որ ձերբակալվածների թիվը 4 կամ 5 է: Ըստ Ռոյթեր գործակալության, բոլորն էլ կապված են Աֆղանստանում տապալված թալիբների վարչակարգի եւ «Ալ Ղաիդա» ահաբեկչական կազմակերպության հետ: Նրանցից երկուսն արդեն խոստովանել են իրենց մասնակցությունը հիշյալ սպանություններին:

Ձերբակալությունները կատարվել են որոշ ժամանակ առաջ, Քաբուլից արեւելք, բայց դրանց մասին հայտարարվել է միայն երեկ, քանի որ ձերբակալվել են բոլոր հանցագործները:

Լրագրողները գնդակահարվել էին Ջալալաբադից Քաբուլ տանող ճանապարհի լեռնային հատվածում, երբ երթեւեկում էին 8 մեքենաների շարասյան մեջ:

Այն ժամանակ զոհվել էին իտալական «Կոռիերե դելլա սերա» եւ իսպանական «Էլ Մունդո» թերթերի թղթակիցներ Մարիա Գրացիա Կուտուլին եւ Խուլիո Ֆուենտեսը, ինչպես նաեւ բրիտանական Ռոյթեր գործակալության աշխատակիցներ Գարի Բարտոնը եւ Ազիզուլլա Հայդարին:

Վիրուսի արագ փոխակերպումը բարդացնում է հակաթռչնաբորբային պատվաստանյութի ստեղծումը

Նախազգուշական միջոցներ Ասիայում

Թոքաբորբային գրիպի վիրուսը չափազանց արագ փոխակերպվում է, ինչը լուրջ կասկածներ է ծնում երբեւէ պատվաստանյութ ստեղծելու հնարավորության առնչությամբ: Այդ մասին հայտարարել են ՉԺՀ ԳԱ Պեկինի ծագումնաբանության ինստիտուտի գիտնականները: Վիրուսի վերջին նմուշները հետազոտելիս նրանք պարզել են, որ նոր վիրուսը չի համապատասխանում ավելի վաղ արված ծագումնաբանական «գծագրերին», եւ որ «առանձին գեների նուկլեոտիդներ փոքր-ինչ փոփոխվել են»:

Լոնդոնի «Ֆայնենշլ թայմսը» գրում է, որ դժվար թե մոտ ժամանակներս հնարավոր լինի մշակել հիվանդության ախտորոշման վստահելի եղանակներ, չխոսելով արդեն դեղերի եւ պատվաստանյութի մասին: Իսկ «Լիբերասիոն» թերթը տեղեկացնում է, որ շաբաթվա սկիզբը ճռամասիկ է եղել ՉԺՀ մայրաքաղաք Պեկինի համար, որի իշխանությունները բացել էին հիվանդության իրական ծավալները: Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպության փորձագետները պարզել են, որ հիվանդների թիվը ոչ թե 37 է, այլ 455, իսկ ամբողջ ՉԺՀ-ում կան 92 զոհ եւ 2001 հիվանդ:

Այդ բացահայտումից հետո պաշտոնանկ են արվել Պեկինի քաղաքապետը եւ ՉԺՀ առողջապահության նախարարը, ինչպես նաեւ չեղյալ է հայտարարվել մայիսմեկյան մեկշաբաթյա արձակուրդը:

Ասիական մի շարք երկրներում նախազգուշական արտակարգ միջոցներ են ձեռնարկվում: Թայվանից մեկնող բոլոր ուղեւորների ջերմությունը չափվում է պարտադիր կարգով: Ապրիլի 10-ից համանման ստուգումների են ենթարկվում Թայվան ժամանողները: Եթե որեւէ մեկի ջերմությունը 37,5 աստիճանից բարձր է, նա ենթարկվում է բուժզննության:

Տոկիոյում չեղյալ է հայտարարվել արվեստի կենտրոններից մեկում ամռանը նախատեսված ֆրանսիական արդյունաբերական ձեւավորման ցուցահանդեսը: Պաստյորի անվան ինստիտուտի (Փարիզ) վիրուսաբան Ժան-Կլոդ Մանուգուեռան «Մոնդ» թերթում երկյուղ է արտահայտում, թե թոքաբորբային գրիպի վիրուսը կարող է տարածման ընթացքում «կատարելագործել փոխանցման եղանակը» եւ դառնալ առավել վարակիչ:

Պ. Ք.

Չինաստանը եւ SARS-ը

Վերջ տալ թաքցնելու քաղաքականությանը

Ապրիլի 15-ին 10 երկրների 13 լաբորատորիաներում կատարված հետազոտությունները, ինչպես արդեն հաղորդել ենք, բացահայտել են, որ նորագույն խիստ վտանգավոր գրիպի՝ սուր շնչառական թոքաբորբի (SARS) հարուցիչը կորոնավիրուսն է:

Լրագրող Գուինն Դայերը, որի «Գրիպի նոր տարատեսակ Հոնկոնգում» մեր թերթի մարտի 7-ի համարում տպագրված հոդվածը առաջին ահազանգն էր հայաստանյան մամուլում, տորեւ թարգմանաբար ներկայացվող նոր մանրամասներով դարձյալ անդրադառնում է այդ մահացու համաճարակին եւ դատապարտում Չինաստանին սկզբից եւեթ լրատվությունը թաքցնելու փորձեր անելու համար:

«Այժմ մենք կարող ենք հիվանդին մեկուսացնելու մեթոդից անցնել միջամտական արդի մարտավարություններին, որոնց թվում են յուրահատուկ բուժումներն ու պատվաստումները», նշել է «Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպության» տարափոխիկ հիվանդությունների ծրագրերի գործադիր տնօրեն Դեյվիդ Հեյմանը, գրում է Դայերը: Սակայն Կանադայում, որտեղ Ասիայից դուրս հիվանդության ամենաշատ դեպքերն են գրանցվել, հայտարարությունները առավել զգուշավոր են: «Չինաստանում խնդիրը անվերահսկելի է դարձել: Վիրուսը չի անհետանում, հայտնել է Տորոնտոյի «Մաունթ Սինայ» հիվանդանոցի գլխավոր միկրոկենսաբան Դոնալդ Լոուն: Նույն օրը, զարմանալի զուգադիպությամբ, լուր է տարածվել Տորոնտոյում, որ կրոնական մի խմբավորման մոտ 500 անդամներ, որոնք հնարավոր վիրուսակիրներ են, շարժվել են քաղաքով մեկ՝ ստեղծելով ռիսկի մեծ գոտի տեղական համայնքում:

Ինչպես արդեն նշվել է, SARS-ի վիրուսը առավել մահացու է, քան 1918-ին առաջացած «իսպանական գրիպը», որով վարակվեց աշխարհի բնակչության 20-40 տոկոսը եւ որը չորս ամսվա ընթացքում խլեց 20 մլն մարդու կյանք: SARS-ը իսպանականի 2,5 տոկոսի փոխարեն սպանում է իր զոհերի չորս տոկոսին: Տարածման արագության տեսակետից եթե իսպանականը տասնյակ հազարավորների կյանք խլեց առաջին մի քանի շաբաթվա ընթացքում եւ զոհերի թվում մեծահասակների կողքին հավասարապես երիտասարդներ էին նաեւ, ապա SARS-ը երեք ամսվա ընթացքում մոտ 200 մարդու է սպանել, բայց մեծամասնությունը 65 տարեկանից բարձր:

Ճիշտ է, այժմ աշխարհը շատ ավելի արագ կարող է արձագանքել նոր հիվանդություններին եւ գտնել նոր պատվաստումներ, քան 1918-ին, սակայն չմոռանանք, որ նոր հիվանդություններն էլ, իրենց հերթին, շատ ավելի արագ կարող են «ճանապարհորդել» աշխարհով մեկ: Քանի որ նման վիրուսները մուտացիայի միջոցով կարող են տարբեր բնույթ ստանալ, ներկա իրավիճակից մեր ստացած դասը պետք է լինի նման փաստը չթաքցնել հասարակությունից:

Չինաստանի հարավային մասը, որտեղ գյուղացիների մեծ մասն ապրում է անասունների հետ նույն հարկի տակ, նոր վիրուսների առաջացման գլխավոր աղբյուր է: SARS-ի վիրուսն այդ տարածքի Գուանդոնգ գավառում առաջին անգամ հայտնվել է անցյալ տարվա նոյեմբերի կեսերին, սակայն Չինաստանի կառավարությունը թաքցրել է: Միայն փետրվարի կեսերին է լուրը երեւան եկել, երբ Մերիլենդից (ԱՄՆ) «Առողջապահության միջազգային խորհրդատուներ» ինկորպորացիայի նախագահ Սթիվն Կանինոն, որը Չինաստանում է գտնվում արդիական լաբորատորիաներ տեղակայելու նպատակով, արձագանքելով տեղական ասեկոսեներին, հետաքրքրվել է եւ հայտնաբերել վարակիչ հիվանդությունը: Բայց մինչ այդ 305 հոգի արդեն վարակված են եղել եւ 5-ը մահացած:

«Եթե մենք ժամանակին իմանայինք, ավելի արագ կկարողանայինք միջոցներ ձեռնարկել», ասել է Կանինոն: Թաքցնելու քաղաքականությունը դեռեւս շարունակվում է: Բայց դրան անհրաժեշտ է վերջ տալ: Ոչ մի նկատառում այդ հարցում հարգելի չի կարող համարվել, քանի որ ամբողջ աշխարհն է վտանգվում: Չինաստանի կառավարությանը պետք է պարտադրել նման դեպքերում իրազեկ պահել աշխարհին. ինչքան շուտ՝ այնքան լավ:

Հաշվապահական հաշվեկշիռ առ 31/12/2002 թ.

Ձեւ N 1

Կազմակերպության անվանումը՝ **«Սանտիս» ՍՊԸ**
Գործունեության հիմնական ոլորտը՝ Շախմատային խաղերի կազմակերպում
Կազմակերպաիրավական ձեւը՝ ՍՊԸ
ՀՎՀՀ 02550357
Իրավաբանական հասցեն՝ ք. Երեւան, Աբովյան 22ա
Գործունեության հասցեն՝ Արմավիրի մ., գ. Փարաքար-Թաիրով, բնակելի տուն-համալիր, 1 հարկ, սենյակ 9

Ակտիվ	տող	Նախորդ տարվա վերջին	Հաշվետու տարվա վերջին
I. Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Ոչ նյութական ակտիվներ	#030	0,0	5000,0
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ	#080	0,0	5000,0
II. Ընթացիկ ակտիվներ			
Այլ դեբիտորական պարտքեր	#180	8483,0	2950,0
Դրամական միջոցներ եւ դրանց համարժեքներ	#200	54,0	54,0
Այլ ընթացիկ ակտիվներ	#210	400,0	400,0
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ	#220	8937,0	3404,0
Հաշվեկշիռ	*#230*	*8937,0*	*8404,0*

Պասիվ	տող	Նախորդ տարվա	Հաշվետու տարվա
III. Սեփական կապիտալ			
Կանոնադրական կապիտալի զուտ գումար	#240	1000,0	1000,0
Կուտակված շահույթ	#270	7018,0	6624,0
Ընդամենը սեփական կապիտալ	#300	8018,0	7624,0
V. Ընթացիկ պարտավորություններ			
Կարճաժամկետ պարտքեր գնումների գծով	#390	54,0	
Կարճաժամկետ կրեդիտորական պարտքեր բյուջեին	#410		500,0
Կարճաժամկետ կրեդիտորական պարտքեր պարտադիր սոցիալական ապահովագրության գծով	#420	196,0	114,0
Կրեդիտորական պարտքեր աշխատավարձի եւ աշխատակիցների այլ կարճաժամկետ հատուցումների գծով	#430	669,0	112,0
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ	#490	919,0	780,0
Հաշվեկշիռ	*#500*	*8937,0*	*8408,0*

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն առ 31/12/2002 թ.

Ձեւ N 2

Ցուցանիշի անվանումը	տող	Նախորդ տարի	Հաշվետու տարի
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից զուտ հասույթ	#010	28331,0	20300,0
Իրացված արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների ծառայությունների ինքնարժեք	#020	537,0	731,0
Համախառն շահույթ (վնաս)	#030	27794,0	19569,0
Վարչական ծախսեր	#050	1850,0	1740,0
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից շահույթ	#060	25944,0	17829,0
Գործառնական շահույթ (վնաս)	#090	25944,0	17829,0
Սովորական գործունեությունից շահույթ (վնաս)	#140	25944,0	17829,0
Զուտ շահույթ (վնաս) նախքան շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումը	#160	25944,0	17829,0
Զուտ շահույթ (վնաս) շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	#180	25944,0	17829,0

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

Ձեւ N 3

Սեփական կապիտալի տարրերի անվանումը	տող	Կանոնադրական կապիտալ	Զուտ գումար	Կուտակված շահույթ	Ընդամենը
Մնացորդ առ 31 դեկտեմբերի 2002 թ.	#010	50,0	50,0	2940,0	2990,0
Վերահաշվարկված մնացորդը	#030	50,0	50,0		50,0
Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի) գծով	#050	950,0	950,0		950,0
Հաշվետու տարվա զուտ շահույթ (վնաս)	#060			4078,0	4078,0
Մնացորդ առ 31 դեկտեմբերի 2001 թ.	#100	1000,0	1000,0	7018,0	8018,0
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2001 թ.	#010	1000,0	1000,0	7018,0	8018,0
Վերահաշվարկված մնացորդը	#030	1000,0	1000,0		1000,0
Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի) գծով	#050				
Հաշվետու տարվա զուտ շահույթ (վնաս)	#060			-394	-394
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2002 թ.	#100	1000,0	1000,0	6624,0	7624,0

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Ձեւ N 4

Ցուցանիշի անվանումը	տող	Նախորդ ժամանակաշրջան Գումար	Նախորդ ժամանակաշրջան դրամարկղ	Հաշվետու ժամանակաշրջան Գումար	Հաշվետու ժամանակաշրջան դրամարկղ
			դրամ		դրամ
Դրամական միջոցների տարեսկզբի մնացորդը	#010	54,0	54,0	54,0	54,0
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից մուտքեր	#040	28331,0	28331,0	20300,0	20300,0
Վճարումներ աշխատակիցներին եւ նրանց անունից	#070	669,0	669,0	1896,0	1896,0
Գործառնական այլ գործունեությունից ելքեր	#101	27662,0	27662,0	18404,0	18404,0
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից ելքեր	#110	28331,0	28331,0	20300,0	20300,0
Դրամական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	#350	54,0	54,0	54,0	54,0

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

Ձեւ N 5

Ոչ նյութական ակտիվներ

Աղյուսակ 7

Ակտիվի անվանում	տող	Ամորտիզացիայի դրույք	Նախորդ տարվա վերջի մնացորդը	Ավելացում Ընդամենը	Նվազեցում Ընդամենը	Հաշվետու տարվա վերջին մնացորդը
Լիցենզիաներ եւ վստահագրեր (ֆրանչիզներ)						
- հաշվեկշռային արժեք	#040	100		5000,0		5000,0
- արժեք	#041		600,0	5000,0	600,0	5000,0
- կուտակված ամորտիզացիա	#042		600,0		600,0	
Ընդամենը						
- հաշվեկշռային արժեք	#100	100		5000,0		5000,0
- արժեք	#101		600,0	5000,0	600,0	5000,0
- կուտակված ամորտիզացիա	#102		600,0		600,0	

Կարճաժամկետ կրեդիտորական պարտքեր բյուջեին

Աղյուսակ 14

Հարկատեսակի անվանումը	տող	Հաշվետու տարվա վերջի մնացորդը
Հաստատագրված վճարներ	#080	500,0
Ընդամենը	#140	500,0

Հաշվեկշիռ հոդվածների մարման (փոխհատուցման) ժամկետների դասակարգմամբ

Աղյուսակ 16

	տող	Կարճաժամկետ գումարներ	Երկարաժամկետ գումարներ
Ակտիվ			
I. Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Ոչ նյութական ակտիվներ	#020	5000,0	
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ	#050	5000,0	
II. Ընթացիկ ակտիվներ			
Այլ ընթացիկ ակտիվներ	#110	3404,0	
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ	#120	3404,0	
Ընդամենը ակտիվներ	#130	8404,0	
Պասիվ			
III. Սեփական կապիտալ			
Կանոնադրական կապիտալի զուտ գումար	#140		1000,0
Կանոնադրական կապիտալի այլ տարրեր	#150		6624,0
Ընդամենը սեփական կապիտալ	#160		7624,0
V. Ընթացիկ պարտավորություններ			
Ընթացիկ պարտավորություններ	#200		780,0
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ	#210		780,0
Ընդամենը պասիվներ	#220		8404,0

Ֆինանսական արդյունքների հաշվետվություն ծախսերի ըստ բնույթի դասակարգմամբ

Աղյուսակ 18

Ցուցանիշի անվանումը	տող	Նախորդ տարի	Հաշվետու տարի
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից զուտ հասույթ	#010	28331,0	20300,0
Անձնակազմի ծախսումներ	#060	1850,0	1740,0
Գործառնական այլ ծախսումներ եւ ծախսեր	#080	537,0	731,0
Գործառնական շահույթ (վնաս)	#090	25944,0	17829,0
Սովորական գործունեությունից շահույթ (վնաս)	#110	25944,0	17829,0
Զուտ շահույթ (վնաս) նախքան շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումը	#130	25944,0	17829,0
Զուտ շահույթ (վնաս) շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	#150	25944,0	17829,0

Գործառնական այլ գործունեությունից եկամուտ եւ ծախս

Աղյուսակ 19

Ցուցանիշի անվանումը	տող	Նախորդ տարի ծախս	Արդյունք
Տույժերից, տուգանքներից	#060	114,0	114,0
Ընդամենը	#140	114,0	114,0

Տնօրեն՝ Ռ. Եսայան

Գլխավոր հաշվապահ՝ Հ. Բաղանյան

VIENNENT DE PARAITRE

Լույս է տեսել

ԹԱԳՎՈՐՅԱՆ
ԵՐԿՀԱՏՈՐ ԲԱՌԱՐԱՆՆԵՐԸ

Հայաստանի համար բացառիկ գին

Prix exceptionnel pour l'Armenie

Grand dictionnaire Armenian - Francais
Grand dictionnaire Francais - Armenian

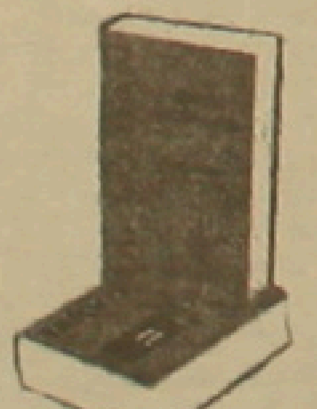

Յուրաքանչյուր հատորը՝ $28:

Երկու հատորները $50՝ ներառյալ առաքման ծախսը:

Առաքումը կկատարվի արագացված փոստով

Վճարումը՝ կանխիկ
Mandat - poste international-ով
կամ ACBA Bank-ի միջոցով:

Հեղինակի հասցեն՝

Takvor TAKVORIAN 52,av Jean Jaures, 05000 Gap (France)
Tel./Fax.: 003304 92 51 07 56. E-mail: takvor.takvorian @wanadoo.fr

529353

ՄԱՆՐ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

- Վաճառվում է եռահարկ, սեւ եւ կարմիր տուֆից կառուցված առանձնատուն Չարբախում: Ունի 65 քմ կիսանկուղային սառնոց, 3 նկուղ, 2 ընդարձակ ճաշասենյակ, սանհանգույց, ջեռուցման համակարգ, 500 քմ ոռոգվող այգի, բուխարիկ: Գինը՝ պայմանագրային: Հեռ.՝ 53-12-79, Սոնա
- Վաճառվում եւ տրվում են վարձով բնակարաններ Երեւանի ցանկացած թաղամասում, մատչելի գներով: Հեռ.՝ 46-11-78 (զանգահարել 22:00-ից հետո):
- Վաճառվում է 3 սենյականոց բնակարան Գյուլբենկյան փող., 22 շենք, բն. 30: Գինը՝ 21.000 դոլար: Հեռ.՝ 26-28-72:
- Վաճառվում է 80 լիտրանոց Տեֆալ, նոր, խոհանոցային դիրի համար: Գինը՝ 80 դոլար: Հեռ.՝ 24-82-70:
- Վաճառվում է 3 սենյականոց բնակարան Ծերենցի 86, բնակարան 35 հասցեում: Բնակ. տարածքը 45 քմ, ջուրը մշտական է: Գինը՝ պայմանագրային: Հեռ.՝ 42-60-29, Կարեն:
- Վաճառվում է կրոնական արտադրության ղամանդոր 1869 թվի արտադրության, սեւ գույնի, երկու մոմակալներով, փորագրված: Գինը պայմանագրային: Գործիքը լարված է եւ ենթակա է օգտագործման: Հեռ.՝ 64-18-21, Նորա:
- Կատարում ենք կանանց կոսմետիկական տարբեր բուժումներ՝ անեղծաքանակաբաթյամբ: Հեռ.՝ 58-01-90:

Հայտարարություն

ՀՀ առողջապահության նախարարությունը եւ Հայաստանի սոցիալական բարեփոխումների ծրագիրը հայտարարում են
Ընտանեկան բժշկության պաշտոնական խորհրդանիշ մշակելու մրցույթ

Մրցույթի ընթացքում լավագույնը ճանաչված խորհրդանիշի հեղինակը կարժանանա դրամական մրցանակի:

Մրցույթին մասնակցել ցանկացողներին խնդրում ենք մասնակցության հայտը ներկայացնել ՀՍԲԾ գրասենյակ՝ փակ կնքված ծրարի մեջ, նշելով դրամական մրցանակի ակնկալվող գումարը մինչեւ սույն թվականի ապրիլի 25-ի ժամը 14:00: Առաջարկների ներկայացման վերջնական ժամկետն է մայիսի 2-ի ժամը 14:00: Առաջարկները պետք է ներկայացվեն Անահիտ Պառոյանին փակ կնքված ծրարով:

Հայաստանի սոցիալական բարեփոխումների ծրագիր
Հայաստանի Հանրապետություն, Երեւան, Սունդուկյան 14
Հեռ.՝ (374 1) 27-31-75

Ընտանեկան բժշկության խորհրդանշանի մրցույթի կանոնակարգ

Մրցույթի կազմակերպման եւ արդյունքների ամփոփման համար ստեղծված է մրցութային հանձնաժողով:
Մրցույթին կարող են մասնակցել բոլոր ցանկացողները: Խրախուսվում է ցանկացած ստեղծագործական մոտեցում (համակարգչային դիզայն, գեղարվեստական գրաֆիկա, կոլաժ, լուսանկար եւ այլն):
Աշխատանքներում պետք է արտացոլված լինի բժշկի կողմից ընտանիքին մատուցվող բուժօգնության գաղափարը:
Ներկայացվող գործերը պետք է լինեն ցուցադրելի տեսքով եւ չափով: Լրացուցիչ կարող է ներկայացվել մեկնաբանված բացատրությունը:
Մրցանակը շահած խորհրդանշանի հեղինակին մրցույթի կազմակերպիչները կարող են ներկայացնել առաջարկություններ՝ որոշակի փոփոխություններ կատարելու վերաբերյալ:
Բոլոր առաջարկները ստանալուց հետո դրանք կներկայացվեն հանձնաժողովի քննարկմանը:

Շնորհակալական խոսք

Արցախի փ. 8 շենքի I եւ III մուտքերի բնակիչները իրենց խորին շնորհակալությունն են հայտնում Երեւանի քաղաքապետ Ս. Սեդրակյանին, Ս. Ասլիկյանին եւ նրա աշխատակազմին՝ շենքի տանիքի եւ վերելակների վերանորոգումը բարեխղճորեն կատարելու համար:

www.azg.am

Մրցագորգ դուրս կգա վեց հայ ըմբիշ

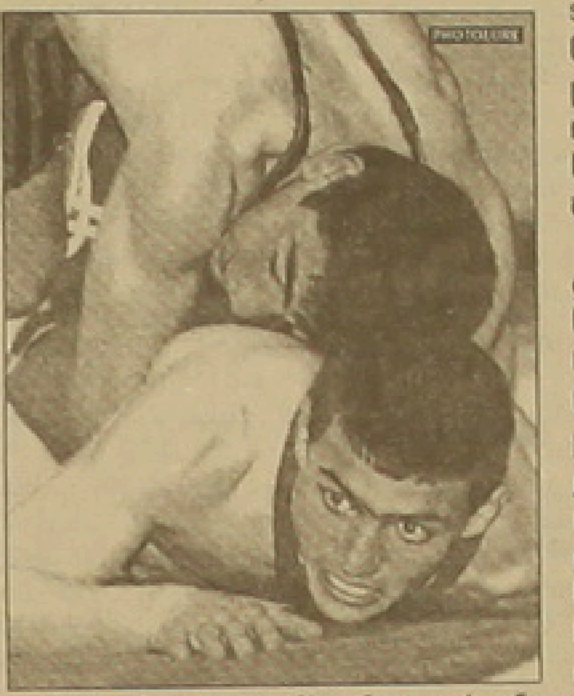

Մայիսի 2-5-ը Ռիգայում կանցկացվի ազատ ոճի ըմբշամարտի Եվրոպայի հերթական առաջնությունը: Թեեւ ուժերի այդ ստուգատեսում չեն խաղարկվելու Աթենքի օլիմպիադայի ուղեգրերը, սակայն առաջնությունը մեծ հետաքրքրություն է ներկայացնում: Սպասվում է համառ մրցապայքար Եվրոպայի առաջնության պարգեւների համար: Մասնագետների համոզմամբ, մեր ըմբիշները լրջորեն են նախապատրաստվել առաջիկա մրցաշարին: Երեւանում եւ Ծաղկաձորում անցկացված ուսումնամարզական հավաքները հնարավորություն էին տվել ըմբիշներին բարելավելու ֆիզիկական պատրաստությունը, հղկելու մենամարտելու տեխնիկան: Հավաքների եւ մրցումների արդյունքների հիման վրա կազմավորվել է ազատ ոճի ըմբշամարտի ՀՀ հավաքականը, որը նախապատրաստվում է առաջիկա մրցաշարին: Ուրախությամբ պետք է նշել, որ մի քանի տարվա ընդմիջումից հետո կրկին Հայաստանի մարզական պատիվը կպաշտպանի աշխարհի եռակի չեմպիոն Արա Գեւորգյանը, որը վերջին տարիներին հանդես էր գալիս Գերմանիայում: Արան անկախացումից հետո մեր հանրապետության առաջին ազատ ոճային ըմբիշն էր, որին հաջողվեց արժանանալ աշխարհի չեմպիոնի տիտղոսին: Ժամանակին նա ճանաչվել է նաեւ հանրապետության լավագույն մարզիկ: Արան պատրաստվում է մասնակցել մինչեւ 74 կգ քաշային ըմբիշների մրցավեճին:

Անցյալ տարի Իրանում կայացած աշխարհի առաջնությունում Արա Գեւորգյանի ցուցանիշը կրկնեց Արամ Մարգարյանը: Ճիշտ է, նա եզրափակիչում պարտվել էր թուրք ըմբիշին, սակայն հետագայում վերջինիս դոպինգ-ստուգումը դրական արդյունք էր տվել, ուստի ոսկե մեդալը հանձնվեց Արամ Մարգարյանին: Արամը լի է վճռականությամբ նվաճելու նաեւ Եվրոպայի չեմպիոնի տիտղոսը: Նա մասնակցելու է մինչեւ 60 կգ քաշային ըմբիշների գոտեմարտերին: Ռիգայում մրցագորգ դուրս կգան նաեւ միջազգային մրցաշարերի մրցանակակիր Մարտին Բերբերյանը (55 կգ), Ժիրայր Հովհաննիսյանը (66 կգ), Մախմուդ Աղաեւը (85 կգ) եւ գերծանր քաշային Կարեն Ղումաշյանը:

Կմրցեն ազգային եւ երիտասարդական հավաքականները

Ինչպես տեղեկացրել էինք, ֆուտբոլի Ռումինիայի հավաքականը հրաժարվել էր ապրիլի 30-ին Երեւանում Հայաստանի ընտրանու հետ ընկերական մրցախաղ անցկացնելուց, քանի որ ավելի վաղ պայմանավորվածություն ուներ այդ օրը մրցելու Լիտվայի ֆուտբոլիստների հետ: Ցավոք, հերթական անգամ մեր հավաքականի ղեկավարությանը չհաջողվեց ընկերական հանդիպումների համար նախատեսված օրը ստուգողական խաղ անցկացնել, ստուգել հավաքականի ֆուտբոլիստների խաղամակարդակը: Հուսանք, որ առաջիկայում գոնե կհաջողվի ընկերական հանդիպումների համար մրցակիցներ գտնել:

Չնայած վերը նշվածին, այնուամենայնիվ, որոշվել է ապրիլի 29-ին «Հանրապետական» մարզադաշտում հանդիպում անցկացնել ՀՀ ազգային եւ երիտասարդական հավաքականների միջեւ: Բնականաբար, այդ խաղին չեն մասնակցի մեր ընտրանու լեգեոներները: Ազգային հավաքականի գլխավոր մարզիչ Միխայ Ստոյկիցան տեղի ֆուտբոլիստներից կկազմավորի ազգային ընտրանին եւ ապրիլի 28-ին պարապմունք կանցկացնի: Իր հերթին Անդրանիկ Ադամյանը կանվանի այն ֆուտբոլիստներին, ովքեր կնախապատրաստվեն հանդիպմանը: Կարծում ենք, հանդիպումը հաստատ օգտակար կլինի ազգային հավաքականի գլխավոր մարզիչ Միխայ Ստոյկիցայի համար, որը հնարավորություն կունենա ավելի մոտից ծանոթանալու տեղի կադրերի խաղային որակներին:

«Պանահաիկին» վերջապես միավոր վաստակեց

«Պանահաիկին», որում հանդես են գալիս Արման եւ Արտավազդ Քարամյանները, վերջապես ընդհատեց անհաջողությունների շարքը եւ առաջնությունում առաջին միավորը վաստակեց: Հունաստանի առաջնության 27-րդ տուրում «Պանահաիկին» սեփական հարկի տակ ոչ-ոքի (2-2) ավարտեց հանդիպումը 5-րդ տեղում ընթացող ՊԱՕԿ-ի հետ: Քարամյաններին այս խաղում էլ չհաջողվեց գոլ խփել: Հյուրերը խաղը շահում էին 2-1 հաշվով, սակայն 88-րդ րոպեին Բոնքիսան «Պանահաիկիին» փրկեց պարտությունից: Չեմպիոնի կոչման համար շարունակվում է համառ մրցավեճը «Պանաթինաիկոսի» եւ «Օլիմպիակոսի» միջեւ: Երկու թիմերը հերթական հաղթանակները տոնեցին: «Պանաթինաիկոսը» հյուրընկալվելիս 3-1 հաշվով հաղթեց «Կալիթեային», իսկ «Օլիմպիակոսը» սեփական դաշտում պարտության մատնեց «Էգալեոյին» (4-0): Առաջնության ավարտից 3 տուր առաջ «Պանաթինաիկոսը» 3 միավորով գերազանցում է «Օլիմպիակոսին»: Վերջինիս 2 միավորով է զիջում ԱԵԿ-ը, որը հյուրընկալվելիս 3 անպատասխան գնդակ խփեց «Իոնիկոսի» դարպասը»:

Պարտությունը չսասանեց «Յանգ բոյզի» դիրքերը

Շվեյցարիայի առաջնության հերթական տուրում «Յանգ բոյզը» հյուրընկալվելիս 0-3 հաշվով զիջեց երկրի չեմպիոն «Բազելին»: Չնայած պարտությանը, «Յանգ բոյզը» 28 միավորով պահպանեց տեղը աղյուսակի 3-րդ հորիզոնականում: «Բազելը» 40 միավորով ընթանում է 2-րդ տեղում: Առաջատարը 42 միավորով «Գրասհոպերսն է», որը հյուրընկալվելիս 1-0 հաշվով հաղթեց «Քսամաքսին»: Վերջինս 1 միավորով է զիջում «Յանգ բոյզին»: Տուրի մյուս խաղերի արդյունքներն են. «Ցյուրիխ»-«Վիլ»՝ 2-1, «Սերվետ»-«Թուն»՝ 3-1:

Մարզադաշտը մտադիր են կոչել Մարադոնայի անվամբ

Նեապոլի քաղաքային խորհուրդը Իտալիայի կառավարությունից թույլտվություն է խնդրել «Սան Պաոլո» մարզադաշտը Դիեգո Մարադոնայի անվամբ կոչելու համար: Նեապոլում մինչ օրս էլ արգենտինացի ֆուտբոլիստը մեծ սեր ու հեղինակություն է վայելում տեղի ֆուտբոլասերների շրջանում: Հիշեցնենք, որ Դիեգո Մարադոնան ժամանակին հանդես գալով «Նապոլիում», օգնեց թիմին երկու անգամ (1987 եւ 1990 թթ.) նվաճելու Իտալիայի չեմպիոնի տիտղոսը:

Հարցն այն է, որ Իտալիայում գործող օրենքների համաձայն հասարակական կառույցները կարող են մարդկանց անուններով անվանակոչվել միայն նրանց մահվանից առնվազն 10 տարի անց: Սակայն այս նախաձեռնության հեղինակ «Նապոլիտինո» թերթի խմբագիր Ջորջիո Գրադոնյայի կարծիքով, տվյալ պարագայում կարելի է շրջանցել 76 տարի առաջ ընդունված օրենքը: Նշենք, որ ներկայում «Նապոլիի» պատանեկան թիմում խաղում է Մարադոնայի որդին՝ կրտսեր Դիեգոն: Ճիշտ է, Մարադոնան ժխտում է, որ ինքը նրա հայրն է, սակայն 1992 թ. իտալական դատարանն ապացուցել է այդ փաստը՝ ստիպելով նախկին ֆուտբոլիստին ալիմենտ վճարել Քրիստինա Սինագրեին:

Կառլոսի բողոքը մերժվել է

Ինչպես տեղեկացրել ենք, ՖԻՖԱ-ն անորոշ ժամանակով արգելել էր Ռոբերտո Կառլոսին մասնակցել Բրազիլիայի հավաքականի հանդիպումներին: Պատճառը Պորտուգալիայի հավաքականի հետ ընկերական խաղում Կառլոսի անվայել վարվեցողությունն էր հանդիպման մրցավար իսրայելցի Ալոն Յեֆետի հանդեպ: Այդ արարքի համար Կառլոսը հեռացվել էր դաշտից: Կառլոսի հարցով վերջնական որոշումը կկայացվի մայիսի 9-ին կայանալիք ՖԻՖԱ-ի կարգապահական կոմիտեի նիստում:

Ռոբերտո Կառլոսը բողոքարկել էր ՖԻՖԱ-ի որոշումը, սակայն այն մերժվել էր: Ինչպես նշել է կարգապահական կոմիտեի նախագահ Մարսել Մաթյեն, խաղի տեսագրության դիտումը եւ հանդիպման մրցավարի հաշվետվության ուսումնասիրությունը լիովին ապացուցել են ֆուտբոլիստի մեղքը:

Օրտեգան որակազրկվել է

ՖԻՖԱ-ն արգելել է արգենտինացի Արիել Օրտեգային հանդես գալ պաշտոնական մրցումներում, մինչեւ չկարգավորվի պայմանագրային գործերն նախկին ակումբի՝ «Ֆեներբահչեի» հետ: Պատճառն այն է, որ ունենալով գործող պայմանագիր թուրքական ակումբի հետ, նոր պայմանագիր է կնքել արգենտինական «Ռիվեր փլեյթի» հետ: Մինչեւ երկու ակումբները համաձայնության չգան, Օրտեգան չի կարող խաղադաշտ դուրս գալ:

Լավագույնը Շորթի արդյունքն է

Բուդապեշտում ավարտված շախմատի մրցաշարի հաղթող ճանաչվեց անգլիացի գրոսմայստեր Նայջել Շորթը: Նա 9 հնարավորից վաստակեց 6,5 միավոր՝ 1 միավորով գերազանցելով Յուդիթ Պոլգարի ցուցանիշը: Այդ հաջողությունում վճռորոշ էր 8-րդ տուրում Պոլգարի նկատմամբ տարած հաղթանակը: Ավարտական տուրում անգլիացի շախմատիստին հաղթանակի համար անհրաժեշտ էր կես միավոր: Ոչ-ոքի խաղալով Կորչնոյի հետ, Շորթը ճանաչվեց լավագույնը: Մրցաշարում այնքան էլ հաջող հանդես չեկավ Սերգեյ Մովսիսյանը: 7-րդ տուրում հաղթելով Ալմաշուն, Սերգեյն ավարտական պարտիաները տանուլ տվեց Լուտցին եւ Լեկոյին: Արդյունքում Մովսիսյանը 4 միավորով 7-8-րդ տեղերը բաժանեց մրցաշարի ամենատարեց մասնակից 72-ամյա Վիկտոր Կորչնոյի հետ: Իսկ մրցանակային 3-րդ տեղը գրավեց Լեկոն (5 միավոր): 4-6-րդ տեղերը 4,5-ական միավորով բաժանեցին Աչը, Գելֆանդը եւ Լուտցը: 3,5 միավոր գրանցեց իր օգտին Բերկեշը, իսկ Ալմաշին 3 միավորով եզրափակեց աղյուսակը:

Շումախերը հաղթանակը նվիրեց մոր հիշատակին

«Ֆորմուլա-1» դասի ավտոմրցավազքի հերթական փուլն անցկացվեց Սան Մարինոյում: Այն ավարտվեց աշխարհի հնգակի չեմպիոն Միխայիլ Շումախերի հաղթանակով: Դա ընթացիկ մրցաշրջանում Շումախերի առաջին հաջողությունն էր եւ 65-րդը մարզական կենսագրությունում: Այս հաղթանակը Շումախերը նվիրեց իր մոր՝ Էլիզաբեթի հիշատակին, որը վախճանվել էր Քյոլնի հիվանդանոցում՝ մեկ շաբաթ գտնվելով անգիտակից վիճակում: Դեռեւս շաբաթ օրը, որակավորման մրցումներից հետո Շումախեր եղբայրները մեկնել էին Քյոլն ու վերջին հրաժեշտը տվել սիրելի մորը: Իսկ հաջորդ օրը նրանք վերադարձան Սան Մարինո եւ մասնակցեցին մրցումներին: Երկուսն էլ հաջող անցկացրին ավտոմրցավազքը: Միխայիլ Շումախերը ցույց տվեց լավագույն արդյունքը, իսկ Ռալֆը գրավեց 4-րդ տեղը՝ իրենից առաջ թողնելով ֆինն Կիմի Ռայկոնենին եւ Ռուբենս Բարիկելլոյին:

Ընդհանուր հաշվարկով 32 միավորով առջեւից է ընթանում Ռայկոնենը: 2-րդ տեղում է Կուլթհարդը (19 միավոր), որին մեկ միավորով է զիջում Միխայիլ Շումախերը:

Անակնկալ արդյունքներ

Ֆուտբոլի Ռուսաստանի առաջնության 5-րդ տուրում գրանցվեցին անակնկալ մի քանի արդյունքներ: Նախորդ առաջնության արծաթե մեդալակիր ԲԿՄԱ-ն սեփական հարկի տակ 0-1 հաշվով զիջեց «Ռոստովին»: Բանակային ֆուտբոլիստները գոլային մի շարք պահեր ստեղծեցին եւ եթե իրացնեին, կարող էին խոշոր հաշվով հաղթել: ԲԿՄԱ-ն նույնիսկ չկարողացավ իրացնել 11 մ հարվածը: Իսկ ահա, հյուրերը 79-րդ րոպեին հաջողության հասան: ԲԿՄԱ-ն անդրանիկ պարտությունը կրեց: Իսկ ահա, «Սպարտակն» առաջին անգամ ճաշակեց հաղթանակի քաղցրությունը՝ Էլիստայում 2-1 հաշվով պարտության մատնելով «Ուրալանին»: Հերթական անգամ իր երկրպագուներին հիասթափեցրեց ՌԴ չեմպիոն «Լոկոմոտիվը», որը Վլադիկավկազում զիջեց տեղի «Ալանիային» (2-3): 5 խաղից հետո «Լոկոմոտիվը» 4 միավորով 12-րդ տեղում է: Սեփական հարկի տակ Մոսկվայի «Տորպեդոն» խոշոր հաշվով (0-3) զիջեց «Ռոտորին»: Մյուս խաղերում գրանցվել են այսպիսի արդյունքներ. «Տորպեդո-Մետալուրգ»-«Սատուրն»՝ 2-3, «Կռիլյա սովետով»-«Չեռնոմորեց»՝ 1-1, «Զենիթ»-«Ռուբին»՝ 1-0, «Շինիկ»-«Դինամո»՝ 0-0:

Աղյուսակը 12 միավորով գլխավորում է ԲԿՄԱ-ն: 2-4-րդ տեղերը 10-ական միավորով զբաղեցնում են «Սատուրնը», «Դինամոն» եւ «Զենիթը»:

Լյուիսը կմենամարտի Ջոնսոնի հետ

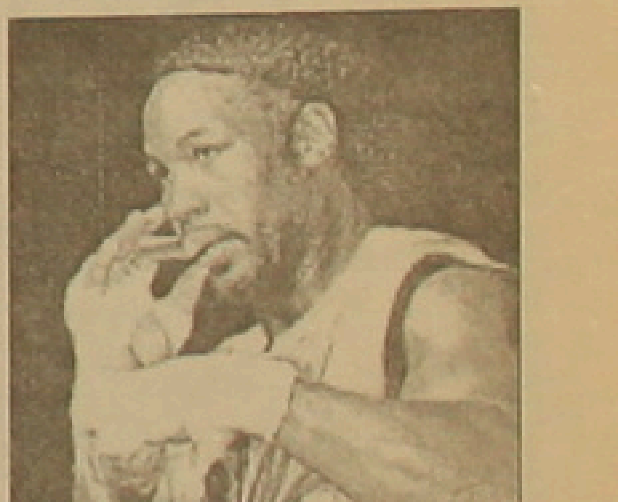

Բռնցքամարտի համաշխարհային խորհրդի վարկածով գերծանր քաշային կարգում աշխարհի չեմպիոն անգլիացի Լեննոքս Լյուիսը հունիսի 21-ին իր տիտղոսը կպաշտպանի կանադացի Կիրկ Ջոնսոնի հետ մենամարտում: Ջոնսոնն արդեն պայմանագիր է կնքել մենամարտի անցկացման վերաբերյալ, որի համար կստանա 1,2 մլն դոլար: Թեեւ բռնցքամարտի համաշխարհային խորհրդի որոշմամբ այդ մենամարտի հաղթողը պետք է մրցի աշխարհի չեմպիոնի կոչման պաշտոնական հավակնորդ Վիտալի Կլիչկոյի հետ, սակայն Ջոնսոնի կնքած պայմանագրում գոյություն ունի մի կետ, ըստ որի հաղթանակի դեպքում կանադացի բռնցքամարտիկը պետք է Լյուիսին ռեւանշի հասնելու հնարավորություն ընձեռի: Լյուիս-Ջոնսոն մենամարտի անցկացմանը հավակնում են Լաս Վեգասն ու Իստ Ռութերֆորդը (Նյու Ջերսիի նահանգ):

«Տիգրիս» ռիէլտորական ընկերությունը Երեւանի «Ադամանդ» ապրանքահումքային բորսայի հարթակում աճուրդային վաճառքի է ներկայացնում՝

«Օմեգա» ՊՓԲԸ-ի գույքը

- Փուռ (ընդ. մակ.՝ 250 քմ):

Հասցեն՝ ՀՀ, ք. Գյումրի, Տեքստիլագործների փող.

Գույքի մեկնարկային գինը՝ 550000 դրամ:

Աճուրդները՝ դասական, այնուհետեւ հոլանդական եղանակով ս. թ. մայիսի 2-ից յուրաքանչյուր երկուշաբթի, չորեքշաբթի եւ ուրբաթ, ժ. 13:00, ք. Երեւան, Միհր Մկրտչյան 5 հասցեով:

Տեղեկությունների համար դիմել «Տիգրիս» ընկերություն:

Հեռ.՝ 53-52-85-69 կամ 56-31-15, 56-48-83:

Ա/ձ-ռիէլտոր «Արմեն Քարամյան»-ը Երեւանի «Ադամանդ» ապրանքահումքային բորսայի հարթակում աճուրդային վաճառքի է ներկայացնում՝

«Գյումրի-տեքստիլ» ՓԲԸ-ի գույքը

- Մանարանի կիսաքանդ վարչական շենք (ընդ. մակ.՝ 257.24 քմ):

Հասցեն՝ ՀՀ, ք. Գյումրի, Գ. Նժդեհի 7

Մեկնարկային գինը՝ 228000 դրամ:

Աճուրդները՝ դասական, այնուհետեւ հոլանդական եղանակով 2003 թ. մայիսի 23-ից յուրաքանչյուր երկուշաբթի, չորեքշաբթի եւ ուրբաթ, ժ. 13:00, ք. Երեւան, Միհր Մկրտչյան 5 հասցեով:

Տեղեկությունների համար դիմել Ա/ձ-ռիէլտոր «Արմեն Քարամյան»-ին:

Հեռ.՝ (09) 41 68 18 կամ 56-31-15, 56-48-83:

«ՀԱՅԱԳՐՈԲԱՆԿ» ԲԲԸ

www. agrobank.am www. agrobank.am www. agrobank.am www. agrobank.am www. agrobank.am www. agrobank.am

«Հայագրոբանկ» ԲԲԸ բոլոր մասնաճյուղերում տրամադրվում են ոսկու գրավադրմամբ վարկեր, գրավադրվող ոսկու մինչեւ 100% չափով, 15 րոպեի ընթացքում:

«Հայագրոբանկ» ԲԲԸ վաճառում է իր սեփականությունը հանդիսացող հետեւյալ անշարժ գույքը

Հ/Հ	Գրանցման հասցե (վայրը)
1.	ք.Երեւան, Քանաքեռ,1 նրբ. 35 տուն 2 հարկանի առանձնատուն 140 քմ մակերեսով, 600 քմ հողամաս
2.	ք.Երեւան, Մ.Գորկու փող. 43 2 հարկանի առանձնատուն 0.0253 հա հողամաս, 250 քմ մակերեսով
3.	ք.Երեւան, Նուբարաշենի 2/1 (կից խանութ) 0.0206 հա հողամաս, 88.41 քմ մակերեսով
4.	ք.Ջերմուկ, Առողջարան, 10 հարկանի, (կիսակառույց), 20200 քմ մակերեսով, 2 հա տարածքով
5.	ք. Գավառ, «Մարք» ԲԲԸ մեխանիկական գործարան
6.	ք. Ծաղկաձոր, մանկական ճամբար (կիսակառույց) 1900 քմ մակերեսով, 2 հա հողամասով
7.	Արագածոտնի մարզ, գյուղ Ցամաքասար, վարելահող
8.	Արագածոտնի մարզ, գյուղ Արուճ, առանձնատուն
9.	Արագածոտնի մարզ, գյուղ Սուսեր, բնակելի տուն
10.	Ալավերդի, Սանահին, առանձնատուն
11.	ք. Հրազդան, առանձնատուն
12.	Գեղարքունիքի մարզ, գյուղ Ջիլաքար, առանձնատուն
13.	Արմավիրի մարզ, Բաղրամյան ավան, բնակելի տուն
14.	ք. Դիլիջան, բնակելի տուն
15.	Արարատի մարզ, գյուղ Լուսառատ, բնակելի տուն
16.	Արարատի մարզ, գյուղ Ներքին Դվին, հողամաս
17.	Օգտագործված գյուղմեքենաներ
18.	Կոտայքի մարզ, գյուղ Զովունի. Կիսակառույց շինություն 340 քմ տարածքով, 0.5 հա հողամասով: Հարմար է օբստրանի կամ կազինոյի համար:
19.	Քաղաք Կապան, Բաղրամյան 6/81, չորս սենյականոց բնակարան (ընդ. մակերեսը՝ 72.4քմ)
20.	Գեղարքունիքի մարզ, գյուղ Ջիլաքար, երկհարկանի առանձնատուն, տնամերձ հողամասով, օժանդակ կառույցով
21.	Քաղաք Հրազդան, Նոյեմբերյան փող. 36, ութ սենյականոց, երկհարկանի առանձնատուն (ընդ. մակերեսը՝ 319.71քմ)
22.	Քաղաք Արթիկ, Տեր-Գաբրիելյան փող. 18, վեց սենյականոց երկհարկանի առանձնատուն (ընդ. մակերեսը՝ 115.9քմ)
23.	Քաղաք Վայք, Շահումյան փող. 8/36, հինգ սենյականոց բնակարան (ընդ. մակերեսը՝ 153.1քմ)
24.	Քաղաք Ալավերդի Սանահին թաղամաս տուն 117, երկու սենյականոց առանձնատուն (ընդ. մակերեսը՝ 161քմ)
25.	Քաղաք Վարդենիս, Երեւանյան փող. 71, մեկ հարկանի առանձնատուն, կիսանկուղով եւ 1800քմ հողամասով (ընդ. մակերեսը՝ 384.1 քմ)
26.	Քաղաք Ստեփանավան, Երիտասարդական փող. 11, երկ հարկանի առանձնատուն տնամերձ հողամասով, օժանդակ կառույցներով (ընդ. մակերեսը՝ 246քմ)
27.	Արմավիրի մարզ, գյուղ Աղավնատուն, մեկ հարկանի առանձնատուն 1900քմ հողամասով, օժանդակ կառույցներով (ընդ. մակերեսը՝ 271.5քմ)
28.	Քաղաք Չարենցավան, երկրորդ միկրո, առաջին թաղամաս շենք 7, բն.3, երեք սենյականոց բնակարան (ընդ. մակերեսը՝ 77.2քմ)
29.	Քաղաք Աշտարակ, Քասախի 2Ա, յոթ սենյականոց, մեկ հարկանի առանձնատուն, կիսանկուղով, տնամերձ հողամասով (ընդ. մակերեսը՝ 305.4քմ)
30.	Արարատի մարզ, գյուղ Արեւաբույր, յոթ սենյականոց երկհարկանի առանձնատուն, տնամերձ հողամասով, օժանդակ կառույցներով (ընդ. մակերեսը՝ 200քմ)
31.	Տիգրան Մեծի 65Ա վարչական շենք (ընդ. մակերեսը՝ 2325 քմ), 0.3 հա հողամասով, օժանդակ շինություններով (ընդ. մակերեսը՝ 785 քմ)
32.	Եղվարդի համակցված կերերի գործարան

Գույքի արժեքը կարելի է վճարել ինչպես ամբողջությամբ, այնպես էլ մաս-մաս

Առաջարկով շահագրգիռ անձինք եւ կազմակերպությունները կարող են դիմել Հայագրոբանկ ԲԲԸ (Երեւան, Խորենացի 7ա)

Հեռ. 53-86-72, 53-58-32

ՀԱՅԱԳՐՈԲԱՆԿ ԲԲԸ 5000 ԱՄՆ ԴՈԼԱՐ ԵՒ ԱՎԵԼԻ ԿԱՆԽԻԿ ՄՈՒՏՔԱԳՐՎԱԾ ԳՈՒՄԱՐՆԵՐԻ ՓՈԽԱՆՑՈՒՄԸ ԻՐԱԿԱՆԱՑՆՈՒՄ Է ԱՆՎՃԱՐ

❖ Աննախադեպ առաջարկ

Դրամական փոխանցումներ իրականացնող հաճախորդներին առավել բարենպաստ պայմաններ առաջարկելու նպատակով 2002թ. հուլիսի 01-ից «Հայագրոբանկ» ԲԲԸ ոչ միայն բավականաչափ իջեցրել է դրամական փոխանցումներից գանձվող միջնորդավճարները, այլ նաեւ ներդրել է փոխանցումներն իրականացնելու անվճար սարքեր, որի էությունը կայանում է նրանում, որ բոլոր ֆիզիկական կամ իրավաբանական այն անձինք, ովքեր «Հայագրոբանկ» ԲԲԸ միջոցով կփոխանցեն 5000 ԱՄՆ դոլար եւ ավելի գումար, փոխանցումը կիրականացնեն անվճար: Պետք է նշել, որ վերը նշվածը վերաբերում է միայն կանխիկ մուտքագրված 5000 ԱՄՆ դոլար եւ ավելի գումարների փոխանցմանը:

AGRO-UNISTREAM EXPRESS

«Հայագրոբանկի» մասնաճյուղերում իրականացվող դրամական փոխանցումներին ավելացել է եւս մեկը՝ AGRO-UNISTREAM EXPRESS համակարգը: Այս համակարգով կարելի է փոխանցումներ իրականացնել ՌԴ մայրաքաղաքից դեպի Հայաստանի ցանկացած շրջան, բացառությամբ՝ Երեւան: Փոխանցումներն իրականացվում են ԱՄՆ դոլարով, առանց հաշիվ բացելու: Նշված համակարգով փոխանցումներ կարելի է իրականացնել «Հայագրոբանկի» բոլոր մասնաճյուղերից, բացառությամբ Երեւան քաղաքի մասնաճյուղերի: Փոխանցման համար (անկախ գումարի չափից) վճարվում է գումարի 1 տոկոսը:

AGRO-AR-EXPRESS

Դրամական փոխանցումների այս համակարգի առավելությունն այն է, որ ծրագրի մեջ ներգրավված են «Հայագրոբանկի», «ԱՌԵԿՍԻՄԲԱՆԿԻ» եւ ռուսաստանյան «ԻՄՊԵԿՍԲԱՆԿԻ» բազմաթիվ մասնաճյուղեր ու բաժանմունքներ (հաճախորդների սպասարկման մոտ 100 կետ), ինչը հնարավորություն է տալիս դրամական փոխանցումներ իրականացնել Ռուսաստանի ցանկացած քաղաքից Հայաստանի ամենահեռավոր շրջաններ: Փոխանցումները կատարվում են ԱՄՆ դոլարով, անձնագրային տվյալների հիման վրա, առանց հաշիվ բացելու: Անխափան գործող լայնածավալ ցանցը հնարավորություն է ընձեռում AGRO-AR-EXPRESS դրամական փոխանցումների ծրագրում ընդգրկված մասնաճյուղերի ու բաժանմունքների միջոցով Հայաստանից Ռուսաստան եւ հակառակ ուղղությամբ փոխանցումներ կատարել ցածր գներով:

AGRO-AR-EXPRESS համակարգում ընդգրկված են «Հայագրոբանկի» բոլոր մասնաճյուղերը, բացառությամբ՝ Երեւանի:

ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹՅԱՆ ՏԵՍԱԿԸ	ՍԱԿԱԳՆԱՅԻՆ ԴՐՈՒՅՔՆԵՐ	
AGRO-AR-EXPRESS ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՓՈԽԱՆՑՈՒՄՆԵՐ	ՀՀ դրամով	ԱՄՆ դոլարով
1 Փոխանցում ՌԴ-ՀՀ ուղղությամբ	-	1%
2 Փոխանցում ՀՀ-ՌԴ ուղղությամբ	-	0,75%

Ուշադրություն Հայագրոբանկ ԲԲԸ վաճառում է

1. Բանկոմատներ (NCR5684 8Mb RAM, պրոցեսոր՝ 486 եւ NCR5670 8Mb, պրոցեսոր՝ 386)
2. POS տերմինալներ («VERY FONE», TRANZ 460)
3. Պլաստիկ քարտերի անհատականացման սարք՝ Embosser (DATA CARD, Model 280)
4. Պլաստիկ քարտերի վրա գունավոր գրաֆիկ պատկերներ տպելու սարք՝ Image Card Express (DATA CARD)

Առաջարկով շահագրգիռ կազմակերպությունները կարող են դիմել Հայագրոբանկ ԲԲԸ գլխամասային գրասենյակ՝ Երեւան, Խորենացի 7ա: Հեռախոս՝ 532732

Հայագրոբանկի համակարգում 2003թ. ապրիլի 3-ից

Ֆիզիկական եւ իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների համար, կախված տոկոսների վճարման հաճախականությունից, արժույթի տեսակից եւ ավանդի գումարի մեծությունից, գործում են հետեւյալ տարեկան տոկոսադրույքները՝

Ֆիզիկական անձանց համար

30 օր ժամկետով

Տոկոսների վճարման հաճախականությունը	ՀՀ դրամով մինչեւ 50.0 մլն.	ԱՄՆ դոլարով մինչեւ 100.0 հազ.
	4.0	3.0

31 - 60 օր ժամկետով

Տոկոսների վճարման հաճախականությունը	ՀՀ դրամով մինչեւ 50.0 մլն.	ԱՄՆ դոլարով մինչեւ 100.0 հազ.
Ամսական	4.5	3.5
Ժամկետի վերջում	5.0	4.0

61 - 90 օր ժամկետով

Տոկոսների վճարման հաճախականությունը	ՀՀ դրամով մինչեւ 50.0 մլն.	ԱՄՆ դոլարով մինչեւ 100.0 հազ.
Ամսական	5.5	4.5
Ժամկետի վերջում	6.0	5.0

91 - 180 օր ժամկետով

Տոկոսների վճարման հաճախականությունը	ՀՀ դրամով մինչեւ 50.0 մլն.	ԱՄՆ դոլարով մինչեւ 100.0 հազ.
Ամսական	6.5	5.5
Ժամկետի վերջում	7.0	6.0

181 - 360 օր ժամկետով

Տոկոսների վճարման հաճախականությունը	ՀՀ դրամով մինչեւ 50.0 մլն.	ԱՄՆ դոլարով մինչեւ 100.0 հազ.
Ամսական	7.5	5.0
Ժամկետի վերջում	8.0	5.5

Ժամկետային ավանդների գումարի նվազագույն չափը սահմանվում է՝

- 50.000 ՀՀ դրամ • 100 ԱՄՆ դոլար

Ընդ որում՝

- 50.0 միլիոն ՀՀ դրամ եւ ավել գումարի • 100.0 հազար ԱՄՆ դոլար եւ ավել գումարի

ժամկետային ավանդների ընդունումը եւ տոկոսադրույքների սահմանումը իրականացվում է յուրաքանչյուր առանձին դեպքում համաձայնեցնելով Վարչության Նախագահի հետ:

Ցպահանջ ավանդների ընդունման համար սահմանված է տարեկան 3% տոկոսադրույք:

Իրավաբանական անձանց համար

30 օր ժամկետով

Տոկոսների վճարման հաճախականությունը	ՀՀ դրամով մինչեւ 50.0 մլն.	ԱՄՆ դոլարով մինչեւ 100.0 հազ.
	6.0	4.5

31 - 60 օր ժամկետով

Տոկոսների վճարման հաճախականությունը	ՀՀ դրամով մինչեւ 50.0 մլն.	ԱՄՆ դոլարով մինչեւ 100.0 հազ.
Ամսական	6.5	5.0
Ժամկետի վերջում	7.0	5.5

61 - 90 օր ժամկետով

Տոկոսների վճարման հաճախականությունը	ՀՀ դրամով մինչեւ 50.0 մլն.	ԱՄՆ դոլարով մինչեւ 100.0 հազ.
Ամսական	7.5	6.0
Ժամկետի վերջում	8.0	6.5

91 - 180 օր ժամկետով

Տոկոսների վճարման հաճախականությունը	ՀՀ դրամով մինչեւ 50.0 մլն.	ԱՄՆ դոլարով մինչեւ 100.0 հազ.
Ամսական	8.5	7.0
Ժամկետի վերջում	9.0	7.5

181 - 360 օր ժամկետով

Տոկոսների վճարման հաճախականությունը	ՀՀ դրամով մինչեւ 50.0 մլն.	ԱՄՆ դոլարով մինչեւ 100.0 հազ.
Ամսական	9.5	6.5
Ժամկետի վերջում	10.0	7.0

«Գինի» տպարան, Երեւան, Բաղրամյան 70ա Գրանցման թիվ 65. Կաշիկ 69150. Տպաքանակ՝ 5000 Ստորագրված է տպագրության՝ 22. 4. 2003 Գինը՝ 100 դրամ